

LATVIJAS VĒSTNESIS

LATVIJAS REPUBLIKAS OFICIĀLAIS LAIKRAKSTS
Galvenais redaktors — OSKARS GERTS

DOKUMENTI

VALSTS NORMATĪVIE TIESĪBU AKTI
2004.gads, 23.aprīlis

EIROPAS SAVIENĪBAS DOKUMENTI

Oficiālā publikācija

ES 31. burtnīca

LĪGUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBU, 1992

NOBEIGUMA AKTS, 1992

Dokumentu publikācijas satura rādītājs

	Burt- nīca	Lap- puse		Burt- nīca	Lap- puse
L ī g u m s par Eiropas Savienību	31	2408	P r o t o k o l s par dažiem noteikumiem		
I sadaļa. Kopīgi noteikumi	31	2408	attiecībā uz Dāniju	31	2448
II sadaļa. Noteikumi, ar ko groza			P r o t o k o l s par Franciju	31	2448
Eiropas Ekonomikas kopienas			P r o t o k o l s par sociālo politiku.....	31	2448
dibināšanas līgumu, lai izveidotu			Nolīgums par sociālo politiku,		
Eiropas Kopienu	31	2409	kas noslēgts starp Eiropas Kopienas		
III sadaļa. Noteikumi, ar ko groza			dalībvalstīm, izņemot Lielbritānijas		
Eiropas Ogļu un tērauda kopienas			un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti	31	2448
dibināšanas līgumu	31	2428	Deklarācija par 2. panta		
IV sadaļa. Noteikumi, ar ko groza			2. punktu	31	2449
Eiropas Atomenerģijas kopienas			Deklarācija par 4. panta		
dibināšanas līgumu	31	2431	2. punktu	31	2449
V sadaļa. Noteikumi par kopējo ārpolitiku			P r o t o k o l s par ekonomisko		
un drošības politiku	31	2434	un sociālo kohēziju	31	2450
VI sadaļa. Noteikumi par sadarbību			P r o t o k o l s par Ekonomikas		
tieslietu un iekšlietu jomā	31	2436	un sociālo lietu komiteju		
VII sadaļa. Nobeiguma noteikumi	31	2437	un Reģionu komiteju	31	2450
P r o t o k o l s par īpašuma iegādi Dānijā.....	31	2438	P r o t o k o l s , kas pievienots Līgumam		
P r o t o k o l s par Eiropas Kopienas			par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienu		
dibināšanas līguma 119. pantu	31	2438	dibināšanas līgumiem	31	2450
P r o t o k o l s par Eiropas Centrālo			Nobeiguma akts	31	2451
banku sistēmas Statūtiem un			Deklarācija par civilo aizsardzību,		
Eiropas Centrālās bankas Statūtiem.....	31	2438	enerģētiku un tūrismu	31	2451
1. nodaļa. ECBS izveide.....	31	2438	Deklarācija par dalībvalstu pilsonību	31	2452
2. nodaļa. ECBS mērķi un uzdevumi.....	31	2438	Deklarācija par Eiropas Kopienas		
3. nodaļa. ECBS uzbūve	31	2438	dibināšanas līguma trešās daļas		
4. nodaļa. ECBS monetārās funkcijas			III un VI sadaļu	31	2452
un operācijas.....	31	2440	Deklarācija par Eiropas Kopienas		
5. nodaļa. Konsultatīva uzraudzība	31	2440	dibināšanas līguma trešās daļas		
6. nodaļa. ECBS finanšu noteikumi	31	2440	VI sadaļu	31	2452
7. nodaļa. Vispārīgi noteikumi.....	31	2442	Deklarācija par monetāro sadarbību		
8. nodaļa. Statūtu grozījumi			ar valstīm, kas nav Kopienas		
un papildnoteikumi	31	2442	dalībvalstis	31	2452
9. nodaļa. Pārejas noteikumi			Deklarācija par monetārām		
un citi noteikumi, kas attiecas			attiecībām ar Sanmarino Republiku,		
uz ECBS	31	2442	Vatikāna Pilsētvalsti un		
P r o t o k o l s par Eiropas Monetārā institūta			Monako Firstisti	31	2452
Statūtiem	31	2443	Deklarācija par Eiropas Kopienas		
P r o t o k o l s par pārmērīga budžeta deficīta			dibināšanas līguma 73.d pantu	31	2452
novēršanas procedūru	31	2446	Deklarācija par Eiropas Kopienas		
P r o t o k o l s par konverģences kritērijiem,			dibināšanas līguma 109. pantu	31	2452
kas minēti Eiropas Kopienas			Deklarācija par Eiropas Kopienas		
dibināšanas līguma 109.j pantā	31	2446	dibināšanas līguma trešās daļas		
P r o t o k o l s , ar ko groza Protokolu			XVI sadaļu	31	2452
par privilēģijām un imunitāti			Deklarācija par Eiropas Kopienas		
Eiropas Kopienās	31	2447	dibināšanas līguma 109., 130.r		
P r o t o k o l s par Dāniju.....	31	2447	un 130.y pantu	31	2452
P r o t o k o l s par Portugāli.....	31	2447	Deklarācija par 1988. gada 24. novembra		
P r o t o k o l s par pāreju uz ekonomiskās			Direktīvu (emisijas)	31	2452
un monetārās savienības trešo posmu.....	31	2447	Deklarācija par Eiropas Attīstības		
P r o t o k o l s par dažiem noteikumiem			fondu	31	2452
attiecībā uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas			Deklarācija par valstu parlamentu lomu		
Apvienoto Karalisti	31	2447	Eiropas Savienībā	31	2452

	Burt- nīca	Lap- puse		Burt- nīca	Lap- puse
Deklarācija par parlamentu konferenci.....	31	2452	Deklarācija par Eiropas Kopienas		
Deklarācija par Komisijas			dibināšanas līguma 227. panta 3. punktā		
un Eiropas Parlamenta locekļu			un 5. punkta a) un b) apakšpunktā minēto		
skaitu.....	31	2452	aizjūras zemju un teritoriju		
Deklarācija par Kopienas tiesību aktu			interesešu pārstāvību.....	31	2453
hierarhiju.....	31	2453	Deklarācija par tālākajiem Kopienas reģioniem.....	31	2453
Deklarācija par tiesībām iegūt			Deklarācija par balsošanu kopējās ārpolitikas		
informāciju.....	31	2453	un drošības politikas jomā.....	31	2454
Deklarācija par paredzētajām			Deklarācija par praktiskiem priekšdarbiem		
izmaksām sakarā ar Komisijas			kopējās ārpolitikas un drošības politikas		
priekšlikumiem.....	31	2453	jomā.....	31	2454
Deklarācija par Kopienas tiesību aktu			Deklarācija par valodu lietojumu		
istenošanu.....	31	2453	kopējās ārpolitikas un drošības politikas		
Deklarācija par Kopienas pasākumu			jomā.....	31	2454
ietekmes uz vidi novērtējumu.....	31	2453	Deklarācija par Rietumeiropas Savienību.....	31	2454
Deklarācija par Revīzijas palātu.....	31	2453	Deklarācija par patvēruma politiku.....	31	2455
Deklarācija par Ekonomikas			Deklarācija par policijas sadarbību.....	31	2455
un sociālo lietu komiteju.....	31	2453	Deklarācija par ECB un EMI domstarpībām		
Deklarācija par sadarbību			ar to darbiniekiem.....	31	2455
ar labdarības apvienībām.....	31	2453	Līguma par Eiropas Savienību		
Deklarācija par dzīvnieku aizsardzību.....	31	2453	Augsto Līgumslēdzēju Pušu deklarācija.....	31	2455

LĪGUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBU

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS,
VIŅAS MAJESTĀTE DĀNIJAS KARALIENE,
VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
GRIEĶIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅA MAJESTĀTE SPĀNIJAS KARALIS,
FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
ĪRIJAS PREZIDENTS,
ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅA KARALISKĀ AUGSTĪBA LUKSEMBURGAS LIEL-

HERCOGS,

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE,
PORTUGĀLES REPUBLIKAS PREZIDENTS,
VIŅAS MAJESTĀTE LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS
APVIENOTĀS KARALISTES KARALIENE,

APŅĒMUŠIES iezīmēt jaunu posmu Eiropas integrācijas
procesā, kas sācies, nodibinot Eiropas Kopienas,

PATUROT PRĀTĀ, cik vēsturiski svarīgi ir tas, ka beigusies
Eiropas kontinenta sašķeltība, un to, ka jāliek droši pamati nā-

kotnes Eiropai,
APLIECINOT atbalstu brīvības un demokrātijas, cilvēktiesī-

bu un pamatbrīvību respektēšanas principam, kā arī tiesiskuma
principam,

TIEKDAMIES nostiprināt savu tautu solidaritāti, vienlaikus

respektējot to vēsturi, kultūru un tradīcijas,
TIEKDAMIES arī turpmāk attīstīt iestāžu demokrātisku un

efektīvu darbību, lai vienotā sistēmā tās varētu labāk veikt uz-

ticētos uzdevumus,
APŅĒMUŠIES stiprināt un tuvināt valstu tautsaimniecības
un nodibināt ekonomisku un monetāru savienību, kas saskaņā

ar šo Līgumu paredz arī vienotu un stabilu valūtu,

APŅĒMUŠIES veicināt savu tautu ekonomisko un sociālo
attīstību, pilnīgojot iekšējo tirgu un veicinot kohēziju un vides
aizsardzību, kā arī īstenojot tādu politiku, kas reizē ar sasnie-

gumiem ekonomikas integrācijā nodrošinātu attīstību arī citās
jomās,
APŅĒMUŠIES ieviest kopīgu pilsonību savu valstu pilsoņiem,

APŅĒMUŠIES īstenot kopējo ārpolitiku un drošības politi-

ku, paredzot arī kopējo aizsardzības politiku, kas ar laiku varētu
pāraugt kopīgā aizsardzībā, tādējādi stiprinot Eiropas identitāti
un neatkarību, lai veicinātu mieru, drošību un progresu Eiropā

un pasaulē,
VĒLREIZ APLIECINĀDAMI mērķi atvieglināt personu
brīvu pārvietošanos un reizē nodrošināt savu tautu drošību un

aizsargātību, iekļaujot šajā Līgumā noteikumus par tieslietām
un iekšlietām,
APŅĒMUŠIES arvien ciešāk saliedēt Eiropas tautu savienī-

bu, kur saskaņā ar subsidiaritātes principu lēmumu pieņemšana
ir, cik iespējams, tuvināta pilsoņiem,
PAREDZOT turpmākus pasākumus, kas jāveic, lai attīstītos

Eiropas integrācija,

IR NOLĒMUŠI dibināt Eiropas Savienību un tālab iecēlušī
par saviem Pilnvarotajiem:

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS –

ārlietu ministru Marku ĪSKENSU (*Mark EYSKENS*),
finanšu ministru Filipu MAISTATU (*Philippe MAYSTADT*);

VIŅAS MAJESTĀTE DĀNIJAS KARALIENE –

ārlietu ministru Ufi ELEMĀNU-JENSENU

(*Uffe ELLEMANN-JENSEN*),

ekonomikas ministru Andersu FOGU RASMUSENU

(*Anders FOGH RASMUSSEN*);

VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
federālo ārlietu ministru Hansu Dītrihu GENŠERU
(*Hans-Dietrich GENSCHER*),
federālo finanšu ministru Teodoru VAIGELU
(*Theodor WAIGEL*);

GRIEĶIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Antoniju SAMARU (*Antonios SAMARAS*),
ekonomikas ministru Eitīmiju HRISTODULU
(*Efthymios CHRISTODOULOU*);

VIŅA MAJESTĀTE SPĀNIJAS KARALIS –
ārlietu ministru Fransisko FERNANDESU ORDOŅESU
(*Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ*),
ekonomikas un finanšu ministru
Karlosu SOLČAGU KATALĀNU
(*Carlos SOLCHAGA CATALÁN*);

FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Rolānu DIMĀ (*Roland DUMAS*),
ekonomikas, finanšu un budžeta ministru
Pjēru BEREGOVUĀ (*Pierre BÉRÉGOVOY*);

ĪRIJAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Džerardu KOLINZU (*Gerard COLLINS*),
finanšu ministru Bērtiju AHERNU (*Bertie AHERN*);

ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Džanni de MIKELISU (*Gianni de MICHELIS*),
valsts kases ministru Gido KARLI (*Guido CARLI*);

VIŅA KARALISKĀ AUGSTĪBA
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGS –
premjerministra vietnieku, ārlietu ministru Žaku F. POSU
(*Jacques F. POOS*),
finanšu ministru Žanu Klodu JUNKERU
(*Jean-Claude JUNKER*);

VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE –
ārlietu ministru Hansu van der BRUKU (*Hans van der BROEK*),
finanšu ministru Villemu KOKU (*Willem KOK*);

PORTUGĀLES REPUBLIKAS PREZIDENTS –
ārlietu ministru Žuanu de Deušu PIŅEIRU
(*João de Deus PINHEIRO*),
finanšu ministru Žoržu BRAGU de MASEDU
(*Jorge BRAGA de MACEDO*);

VIŅAS MAJESTĀTE LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS
APVIENOTĀS KARALISTES KARALIENE –
ārlietu un sadraudzības lietu valsts sekretāru
Daglasu HĒRDU (*Douglas HURD*),
Valsts kases finanšu sekretāru Frensisu MODU (*Francis MAUDE*);

KAS, iepazīnušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās
par likumīgām un spēkā esošām, ir vienojušies par turpmāko.

I SADAĻA KOPĪGI NOTEIKUMI

A pants

Ar šo Līgumu Augstās Līgumslēdzējas Puses kopīgi nodibina
Eiropas Savienību, šē turpmāk "Savienība".

Šis Līgums ir jauna pakāpe, veidojot vēl ciešāku Eiropas tau-

tu savienību, kur lēmumu pieņemšana ir, cik iespējams, tuvināta
pilsoņiem.

Savienības pamatā ir Eiropas Kopienas, ko papildina šā Līguma

noteikta politika un sadarbības formas. Tās uzdevums ir konsek-

venti un solidāri attīstīt dalībvalstu un to tautu attiecības.

B pants

Savienībai ir šādi mērķi:

- veicināt līdzsvarotu un noturīgu ekonomisku un sociālu attīstību, jo īpaši, radot telpu bez iekšējām robežām, stiprinot ekonomisku un sociālu kohēziju un nodibinot ekonomisku un monetāru savienību, kuras galamērķis saskaņā ar šo Līgumu paredz vienotu valūtu;

- apliecināt savu identitāti starptautiskā mērogā, jo īpaši, īstenojot kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas ietver arī iespējamu kopējās aizsardzības politikas izveidi, kura ar laiku varētu pāraugt kopīgā aizsardzībā;

- stiprināt dalībvalstu pilsoņu tiesību un interešu aizsardzību, ieviešot Savienības pilsonību;

- attīstīt ciešu sadarbību tieslietās un iekšlietās;

- pilnībā saglabāt un papildināt *acquis communautaire*, saskaņā ar N panta 2. punktā paredzēto procedūru apsverot, ciktāl šā Līguma ieviestā politika un sadarbības formas būtu jāpārskata, lai nodrošinātu Kopienas darbības mehānismu un iestāžu efektivitāti.

Savienība savus mērķus sasniedz tā, kā paredz šis Līgums, un saskaņā ar tajā ietvertajiem nosacījumiem un grafiku, respektējot subsidiaritātes principu, kas definēts Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 3.b pantā.

C pants

Savienībā ir vienota organizatoriska sistēma, kas nodrošina darbības konsekvenci un nepārtrauktību, lai sasniegtu tās mērķus, reizē respektējot un paplašinot *acquis communautaire*.

Savienība jo īpaši nodrošina konsekvenci visā uz ārieni vērsta darbībā saistībā ar savu ārpolitiku, drošības politiku, ekonomikas politiku un attīstības politiku. Padome un Komisija ir atbildīgas par to, lai nodrošinātu šādu konsekvenci. Katra no tām saskaņā ar savām pilnvarām nodrošina attiecīgās politikas īstenošanu.

D pants

Eiropadome rosina Savienības attīstību un nosaka šīs attīstības vispārējās politiskās pamatnostādnes.

Eiropadomē ir dalībvalstu vai to valdību vadītāji un Komisijas priekšsēdētājs. Viņiem palīdz dalībvalstu ārlietu ministri un viens Komisijas loceklis. Eiropadome sanāk vismaz divreiz gadā, un tās priekšsēdētājs ir tās dalībvalsts vai valdības vadītājs, kura ir Padomes prezidentvalsts.

Eiropadome pēc katras sanāksmes iesniedz Eiropas Parlamentam ziņojumu un reizi gadā – rakstisku ziņojumu par Savienības attīstību.

E pants

Eiropas Parlaments, Padome, Komisija un Tiesa īsteno savas pilnvaras saskaņā ar tādiem nosacījumiem un tādos nolūkos, kādi paredzēti gan Eiropas Kopienas dibināšanas līgumos un turpmākos līgumos un aktos, ar ko tos groza un papildina, gan arī citos šā Līguma noteikumos.

F pants

1. Savienība respektē savu dalībvalstu nacionālo identitāti, kuru valsts iekārtas balstās demokrātijas principos.

2. Savienība kā Kopienas tiesību vispārēju principu ievēro pamattiesības, ko nodrošina 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām.

3. Savienība nodrošina līdzekļus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu tās mērķus un īstenotu tās politiku.

II SADAĻA

NOTEIKUMI, AR KO GROZA EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMU, LAI IZVEIDOTU EIROPAS KOPIENU

G pants

Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgums tiek grozīts saskaņā ar šā panta noteikumiem, lai izveidotu Eiropas Kopienas Kopienas.

A. Visā Līgumā:

1) Terminu "Eiropas Ekonomikas kopiena" aizstāj ar terminu "Eiropas Kopiena".

B. Pirmajā daļā "Principi":

2) 2. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"2. pants

Nodibinot kopēju tirgu un ekonomisku un monetāru savienību, kā arī īstenojot kopēju politiku vai 3. un 3.a pantā minētās darbības, Kopienas uzdevums ir veicināt dalībvalstu harmonisku un līdzsvarotu saimnieciskās darbības attīstību, noturīgu izaugsmi bez inflācijas, saudzējot vidi, augstu ekonomiskās konverģences pakāpi, panākt augstu nodarbinātības un sociālās aizsardzības līmeni, paaugstināt dzīves līmeni un dzīves kvalitāti, kā arī panākt ekonomisku un sociālu kohēziju un solidaritāti."

3) 3. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"3. pants

Lai sasniegtu 2. pantā izvirzītos mērķus, Kopienas darbība saskaņā ar šajā Līgumā ietvertu grafiku paredz:

a) starp dalībvalstīm atcelt muitas nodokļus un preču importa un eksporta kvantitatīvos ierobežojumus un citus pasākumus ar līdzvērtīgu iedarbību;

b) kopējo tirdzniecības politiku;

c) iekšēju tirgu, kurā visas dalībvalstis atceļ šķēršļus brīvai preču, personu, pakalpojumu un kapitāla aprītei;

d) pasākumus, kas ļauj personām iekļūt un pārvietoties iekšējā tirgū saskaņā ar 100.c pantu;

e) kopēju lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku;

f) kopēju transporta politiku;

g) sistēmu, kas nodrošina to, ka iekšējā tirgū nav izkropļota konkurence;

h) dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu, ciktāl tā vajadzīga kopējā tirgus darbībai;

i) sociālo politiku, kas ietver arī Eiropas Sociālā fonda darbību;

j) stiprināt ekonomisku un sociālu kohēziju;

k) vides politiku;

l) stiprināt Kopienas rūpniecības konkurētspēju;

m) veicināt pētniecību un tehnoloģijas attīstību;

n) veicināt Eiropas komunikāciju tīklu izveidi un attīstību;

o) veicināt augsta veselības aizsardzības līmeņa sasniegšanu;

p) veicināt kvalitatīvu izglītību un mācības, kā arī dalībvalstu kultūras uzplaukumu;

q) sadarbības politiku attīstības jomā;

r) asociēt aizjūras zemes un teritorijas, lai izvērstu tirdzniecību un kopīgi veicinātu ekonomisku un sociālu attīstību;

s) atbalstīt patērētāju tiesību aizsardzību;

t) pasākumus enerģētikas, civilās aizsardzības un tūrisma jomā."

4) Iekļauj šādu pantu:

"3.a pants

1. Lai sasniegtu 2. pantā izvirzītos mērķus, dalībvalstu un Kopienas darbība saskaņā ar šo Līgumu un tajā ietvertu grafiku paredz izstrādāt ekonomikas politiku, kas balstās uz dalībvalstu ekonomikas politiku precīzu koordināciju, iekšējo tirgu un kopēju mērķu definēšanu un kuru īsteno saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence.

2. Līdztekus iepriekšminētajam, kā arī saskaņā ar šo Līgumu un tajā ietvertu grafiku un procedūrām šīs darbības paredz arī neatsaucami fiksēt valūtas kursu, lai varētu ieviest vienotu valūtu – Eiropas valūtas vienību (*ECU*), kā arī noteikt un veidot vienotu monetāru politiku un valūtas maiņas kursa politiku, kuras galvenais mērķis ir uzturēt stabilas cenas un, neietekmējot šo mērķi, atbalstīt Kopienas vispārējo ekonomikas politiku saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence.

3. Šīs dalībvalstu un Kopienas darbības saskaņā ar šādiem pamatprincipiem: stabilas cenas, stabila valsts finanšu un monetārā sistēma un stabila maksājumu bilance."

5) Iekļauj šādu pantu:

"3.b pants

Kopiena darbojas saskaņā ar šā Līguma piešķirtajām pilnvarām un izvirzītajiem mērķiem.

Jomās, kas nav ekskluzīvā Kopienas kompetencē, tā rīkojas saskaņā ar subsidiaritātes principu vienīgi tad, ja dalībvalstis nespēj pilnībā sasniegt paredzētās darbības mērķus un ja paredzētās darbības apjoma vai rezultātu dēļ tos var vieglāk sasniegt Kopiena.

Kopienas rīcība vienmēr ir samērīga ar šā Līguma mērķiem.

6) 4. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"4. pants

1. Kopienai uzticētos uzdevumus veic šādas iestādes:

- EIROPAS PARLAMENTS,
- PADOME,
- KOMISIJA,
- TIESA,
- REVĪZIJAS PALĀTA.

Visas iestādes darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tām piešķir šis Līgums.

2. Padomei un Komisijai palīdz Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, kā arī Reģionu komiteja, kuras darbojas padomdevēju statusā."

7) Iekļauj šādus pantus:

"4.a pants

Saskaņā ar šajā Līgumā noteiktajām procedūrām izveido Eiropas Centrālo banku sistēmu (še turpmāk "ECBS") un Eiropas Centrālo banku (še turpmāk "ECB"); ECBS un ECB darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tām piešķir šis Līgums un tam pievienotie ECBS un ECB Statūti (še turpmāk – "ECBS Statūti").

4.b pants

Ar šo ir nodibināta Eiropas Investīciju banka, kas darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tai piešķir šis Līgums un tam pievienotie Statūti."

8) Tiek svītrots 6. pants, un 7. pants kļūst par 6. pantu. Tā otro daļu aizstāj ar šādu daļu:

"Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru var pieņemt noteikumus, kas aizliedz šādu diskrimināciju."

9) 8., 8.a, 8.b un 8.c pants kļūst attiecīgi par 7., 7.a, 7.b un 7.c pantu.

C. Iekļauj šādu daļu:

"OTRĀ DAĻA

SAVIENĪBAS PILSONĪBA

8. pants

1. Ar šo ir izveidota Savienības pilsonība.

Ikviens persona, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, ir Savienības pilsonis.

2. Savienības pilsoņiem ir ar šo Līgumu piešķirtās tiesības un ar to uzliktie pienākumi.

8.a pants

1. Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot šajā Līgumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī tā īstenošanai paredzētos pasākumus.

2. Padome var pieņemt noteikumus, lai sekmētu 1. punktā minēto tiesību īstenošanu; ja šajā Līgumā nav noteikts kas cits, Padome lēmumus pieņem vienprātīgi pēc Komisijas priekšlikuma un kad tā saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu.

8.b pants

1. Ikvienam Savienības pilsonim, kas dzīvo kādā dalībvalstī, bet nav tās pilsonis, ir tiesības balsot un kandidēt pašvaldību vēlēšanās šajā dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs valsts pilsoņiem. Šīs tiesības īsteno, ievērojot sīki izstrādātus noteikumus, kas līdz 1994. gada 31. decembrim Padomei pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedes ar Eiropas Parlamentu jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu; šie noteikumi var paredzēt izņēmumus kādas dalībvalsts īpašu problēmu dēļ.

2. Neskarot 138. panta 3. punktu un noteikumus, kas pieņemti tā īstenošanai, ikvienam Savienības pilsonim, kas dzīvo kādā dalībvalstī, bet nav tās pilsonis, ir tiesības balsot un kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās šajā dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs valsts pilsoņiem. Šīs tiesības īsteno, ievērojot sīki izstrādātus noteikumus, kas līdz 1993. gada 31. decembrim Padomei pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedes ar Eiropas Parlamentu jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu; šie noteikumi var paredzēt izņēmumus kādas dalībvalsts īpašu problēmu dēļ.

8.c pants

Ikvienam Savienības pilsonim trešajā valstī, kurā nav pārstāvniecības tai dalībvalstij, kuras pilsonis viņš ir, ir tiesības uz jebkuras dalībvalsts diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs valsts pilsoņiem. Līdz 1993. gada 31. decembrim dalībvalstīs savstarpēji nosaka vajadzīgos noteikumus un sāk starptautiskas sarunas, lai nodrošinātu šādu aizsardzību.

8.d pants

Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentā saskaņā ar 138.d pantu.

Ikviens Savienības pilsonis var vērsties pie ombuda, kura institūts izveidots saskaņā ar 138.e pantu.

8.e pants

Komisija līdz 1993. gada 31. decembrim un pēc tam reizi trijos gados ziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par to, kā ir ievēroti šis Līguma daļas noteikumi. Šajā ziņojumā ņem vērā Savienības attīstību.

Pamatojoties uz to un neskarot citus šā Līguma noteikumus, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var pieņemt noteikumus, kas nostiprina vai paplašina šajā Līguma daļā noteiktās tiesības; šos noteikumus Padome iesaka dalībvalstīm pieņemt saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām."

D. Otro un trešo daļu apvieno ar šādu virsrakstu:

"TREŠĀ DAĻA

KOPIENAS POLITIKA"

un šajā daļā:

10) 49. panta pirmo teikumu aizstāj ar šādu tekstu:

"Līdzko šis Līgums stājas spēkā, Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem direktīvas vai regulas, kas nosaka, kādi pasākumi jāveic, lai pakāpeniski radītu darba ņēmēju pārvietošanās brīvību, kas noteikta 48.pantā, jo īpaši,".

11) 54. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Lai īstenotu šādu vispārēju programmu vai ja tādas programmas nav, lai brīvībā veikt uzņēmējdarbību sasniegtu jaunu pakāpi attiecībā uz kādu darbības jomu, Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem direktīvas."

12) 56. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Līdz pārejas laika beigām Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu pieņem direktīvas, lai koordinētu iepriekšminētos normatīvos vai administratīvos aktus. Tomēr pēc otrā posma beigām Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru pieņem direktīvas, lai koordinētu tādus noteikumus, kas pieder pie jomas, kuru dalībvalstīs reglamentē ar normatīviem vai administratīviem aktiem."

13) 57. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"57. pants

1. Lai personām būtu vieglāk sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru pieņem direktīvas, kas nosaka diplomu, apliecību un citu oficiālu kvalifikācijas apliecinājuma dokumentu savstarpēju izīšanu.

2. Tādā pašā nolūkā Padome līdz pārejas laika beigām pieņem direktīvas, lai dalībvalstīs koordinētu normatīvos vai administratīvos aktus par to, kā sākt un izvērst darbību kā pašnodarbinātām personām. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, vienprātīgi pieņem lēmumu par direktīvām, kuru ieviešana kaut vienā dalībvalstī groza pastāvošos principus, kas noteikti tiesību aktos par brīvajām profesijām un kuri attiecas uz fizisko personu mācībām un profesionālas darbības iespējām. Citos gadījumos Padome pieņem lēmumus saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru.

3. Ierobežojumu pakāpeniska atcelšana profesijām, kas saistītas ar medicīnu, ar to saistītām profesijām un farmācijas profesijām, ir atkarīga no tā, kā dalībvalstīs koordinē nosacījumus darbam šajās profesijās."

14) 4. nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu virsrakstu:

"4. nodaļa

Kapitāls un maksājumi"

15) Iekļauj šādus pantus:

"73.a pants

No 1994. gada 1. janvāra 67. līdz 73. pantu aizstāj ar 73.b, 73.c, 73.d, 73.e, 73.f un 73.g pantu.

73.b pants

1. Ievērojot šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, ir aizliegti visi kapitāla aprites ierobežojumi dalībvalstu, kā arī dalībvalstu un trešo valstu starpā.

2. Ievērojot šajā nodaļā izklāstītos noteikumus, ir aizliegti visi maksājumu ierobežojumi dalībvalstu, kā arī dalībvalstu un trešo valstu starpā.

73.c pants

1. Šā Līguma 73.b pants neliedz attiecināt uz trešām valstīm ierobežojumus, kas 1993. gada 31. decembrī pastāv valstu vai Kopienas tiesību aktos par kapitāla apriti starp dalībvalstīm un trešām valstīm, ja tā ietver tiešas investīcijas – arī investīcijas nekustamā īpašumā –, kā arī par uzņēmējdarbības veikšanu, finanšu pakalpojumu sniegšanu vai vērtspapīru laišanu kapitāla tirgū.

2. Tiecoties starp dalībvalstīm un trešām valstīm panākt, cik iespējams, lielāku kapitāla aprites brīvību un neskarot citas šā Līguma nodaļas, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var paredzēt pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti starp dalībvalstīm un trešām valstīm, ja tā ietver tiešas investīcijas – arī investīcijas nekustamā īpašumā –, kā arī par uzņēmējdarbības veikšanu, finanšu pakalpojumu sniegšanu vai vērtspapīru laišanu kapitāla tirgū. Lai saskaņā ar šo punktu paredzētu tādus pasākumus, kas Kopienas tiesībās nozīmētu mazināt liberalizāciju kapitāla aprītē starp dalībvalstīm un trešām valstīm, ir vajadzīgs vienprātīgs lēmums.

73.d pants

1. Šā Līguma 73.b pants neskar dalībvalstu tiesības

a) piemērot atšķirīgas attiecīgas nodokļu tiesību normas dažādiem nodokļu maksātājiem, kuru stāvoklis ir atšķirīgs viņu dzīvesvietas vai kapitāla ieguldījuma vietas dēļ;

b) veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu attiecīgās valsts normatīvo aktu pārkāpumus, jo īpaši nodokļu jomā un finanšu iestāžu konsultatīvās uzraudzības jomā, vai noteikt procedūras, kā pārvaldes vai statistikas informācijas vajadzībām deklarēt kapitāla apriti, vai arī veikt pasākumus, ko pamato sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības intereses.

2. Šī nodaļa neliedz piemērot tādus ierobežojumus attiecībā uz tiesībām veikt uzņēmējdarbību, kas ir saderīgi ar šo Līgumu.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētie pasākumi un procedūras nerada iespēju patvaļīgi diskriminēt vai slēpti ierobežot kapitāla brīvu apriti un maksājumus, kā to nosaka 73.b pants.

73.e pants

Atkāpjoties no 73.b panta, dalībvalstīm, uz kurām 1993. gada 31. decembrī attiecas Kopienas tiesībās paredzēts izņēmums, vēlākais līdz 1995. gada 31. decembrim ir tiesības saglabāt kapitāla aprites ierobežojumus, ko pieļauj tobrīd esošie izņēmumi.

73.f pants

Ārkārtas apstākļos, ja kapitāla aprīte uz trešām valstīm vai no tām rada vai draud radīt nopietnas grūtības ekonomiskās un monetārās savienības darbībai, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar ECB, ar kvalificētu balsu vairākumu var paredzēt aizsargpasākumus pret trešām valstīm uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ja šādi pasākumi noteikti ir vajadzīgi.

73.g pants

1. Ja 228.a pantā paredzētajos gadījumos, izrādās, vajadzīga Kopienas rīcība, Padome saskaņā ar 228.a pantā paredzēto procedūru var veikt steidzamus pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti un maksājumiem, kuri skar attiecīgās trešās valstis.

2. Neskarot 224. pantu un tikmēr, kamēr Padome nav veikusi pasākumus saskaņā ar 1. punktu, dalībvalsts nopietnu politisku iemeslu un steidzamības dēļ var veikt vienpusējus pasākumus pret trešām valstīm attiecībā uz kapitāla apriti un maksājumiem. Komisijai un pārējām dalībvalstīm šos pasākumus noteikti dara zināmus līdz to spēkā stāšanās dienai.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka attiecīgai dalībvalstij šādi pasākumi jāgroza vai jāatceļ. Visus šādus Padomes lēmumus Padomes priekšsēdētājs dara zināmus Eiropas Parlamentam.

73.h pants

Līdz 1994. gada 1. janvārim piemēro šādus noteikumus:

1. Visas dalībvalstis apņemas visus maksājumus, kas saistīti ar preču, pakalpojumu vai kapitāla apriti, un visus kapitāla un peļņas pārvedumus atļaut veikt tās dalībvalsts valūtā, kurā maksātājs vai saņēmējs ir rezidents, un tādā apjomā, kādā, ievērojot šo Līgumu, ir liberalizēta preču, pakalpojumu, kapitāla un personu aprīte starp dalībvalstīm.

Dalībvalstis apliecina gatavību liberalizēt maksājumus, pārsniedzot šā punkta iepriekšējā daļā minēto apjomu, ciktāl to pieļauj valstu ekonomikas stāvoklis kopumā un jo īpaši maksājumu bilances stāvoklis.

2. Ja preču, pakalpojumu un kapitāla apriti ierobežo tikai ar to saistītie maksājumu ierobežojumi, tos pakāpeniski atceļ, *mutatis mutandis* piemērojot šo nodaļu un tās nodaļas, kas attiecas uz kvantitatīvo ierobežojumu atcelšanu un pakalpojumu liberalizāciju.

3. Dalībvalstis apņemas savstarpēji neievieš nekādus jaunus ierobežojumus pārvedumiem, kas saistīti ar neredzamiem darījumiem, kuri uzskaitīti šā Līguma III pielikumā.

Saskaņā ar 63. līdz 65. pantu pastāvošos ierobežojumus pakāpeniski atceļ, ciktāl to nereglamentē 1. un 2. punkts vai citi šīs nodaļas noteikumi.

4. Vajadzības gadījumā dalībvalstis saskaņo viedokļus par pasākumiem, kas vajadzīgi, lai varētu veikt šajā pantā paredzētos maksājumus un pārvedumus; šādi pasākumi nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt šajā Līgumā noteikto mērķu sasniegšanu."

16) 75. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"75. pants

1. Lai īstenotu 74. pantu, Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un ievērojot transporta nozares īpatnības, saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru nosaka:

a) kopīgus noteikumus, ko piemēro starptautiskiem pārvadājumiem uz kādu dalībvalsti vai no tās, vai cauri vienai vai vairākām dalībvalstīm;

b) nosacījumus, ar kādiem pārvadātāji, kas nav attiecīgās dalībvalsts rezidenti, tajā drīkst sniegt pārvadāšanas pakalpojumus;

c) pasākumus, kas pastiprina transporta drošību;

d) citus attiecīgus noteikumus.

2. Noteikumus, kas minēti 1. punkta a) un b) apakšpunktā, pieņem pārejas laikā.

3. Ja tādu noteikumu piemērošana, kas attiecas uz transporta reglamentēšanas sistēmas principiem, dažos apgabalos var nopietni ietekmēt dzīves līmeni un nodarbinātību, kā arī transporta infrastruktūru, tad Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, tos pieņem ar vienprātīgu lēmumu, atkāpjoties no 1. punktā paredzētās procedūras. To darot, Padome ņem vērā vajadzību pielāgoties pārmaiņām ekonomikā, ko radīs kopējā tirgus izveide."

17) Trešās daļas I sadaļas virsrakstu aizstāj ar šādu virsrakstu:

"V SADAĻA

KOPĪGI NOTEIKUMI PAR KONKURENCI, NODOKĻIEM UN TIESĪBU AKTU TUVINĀŠANU".

18) 92. panta 3. punktā:

– iekļauj šādu apakšpunktu:

"d) atbalstu, kas veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu, ja tāds atbalsts neiespaido tirdzniecības apstākļus un konkurenci Kopienā tiktāl, ka tas ir pretrunā kopīgām interesēm;"

– esošais d) apakšpunkts kļūst par e) apakšpunktu.

19) 94. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"94. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt jebkādas attiecīgas regulas, kas vajadzīgas, lai piemērotu 92. un 93. pantu un jo īpaši var noteikt 93. panta 3. punkta piemērošanas nosacījumus un tās atbalsta kategorijas, uz ko šī procedūra neattiecas."

20) 99. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"99. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz apgrozījuma nodokļiem, akcīzes nodokļiem un citiem netiešajiem nodokļiem tiktāl, ciktāl tāda saskaņošana ir vajadzīga, lai 7.a pantā noteiktajā termiņā nodrošinātu iekšējā tirgus izveidi un darbību."

21) 100. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"100. pants

Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu pieņem direktīvas, lai tuvinātu tādus dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas tieši iespaido kopējā tirgus izveidi un darbību."

22) 100.a panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"1. Atkāpjoties no 100. panta un ja vien šis Līgums neparedz ko citu, turpmāk norādītos noteikumus piemēro, lai sasniegtu 7.a pantā noteiktos mērķus. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, paredz pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību."

23) Iekļauj šādu pantu:

"100.c pants

1. Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu nosaka, kuru trešo valstu pilsoņiem vajadzīgas vīzas, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas.

2. Gadījumā, ja trešā valstī rodas ārkārtējs stāvoklis, kas rada draudus, ka šīs valsts pilsoņi varētu pēkšņi ieplūst Kopienā, Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu uz laiku līdz sešiem mēnešiem tomēr var ieviest vīzu režīmu attiecīgās valsts pilsoņiem. Šajā punktā paredzēto vīzu režīmu var pagarināt saskaņā ar 1. punktā minēto procedūru.

3. No 1996. gada 1. janvāra Padome 1. punktā minētos lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu. Līdz tam Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu paredz pasākumus, kas attiecas uz vienotu vīzu formu.

4. Komisija izskata visus dalībvalsts lūgumus, kuros Komisijai ierosināts iesniegt priekšlikumu Padomei šajā pantā minētajās jomās.

5. Šis pants neskar dalībvalstu pienākumus, kas jāveic, uzturot likumību un kārtību, kā arī sargājot iekšējo drošību.

6. Šis pants attiecas uz citām jomām, ja tā nolemts, ievērojot Līgumā par Eiropas Savienību ietvertu K9. pantu, kas attiecas uz sadarbību tieslietu un iekšlietu jomā, vienlaikus nosakot balsošanas noteikumus.

7. To konvenciju noteikumi, kuras savā starpā ir noslēgušas dalībvalstis jomās, ko reglamentē šis pants, paliek spēkā tikmēr, kamēr tos aizstāj direktīvas vai pasākumi, kas paredzēti saskaņā ar šo pantu."

24) Iekļauj šādu pantu:

"100.d pants

Neskarot 151. pantu, koordinēšanas komiteja, kurā ir augstākie ierēdņi un kura izveidota ar Līgumā par Eiropas Savienību ietvertu K4. pantu, palīdz sagatavot Padomes sēdes jomās, uz kurām attiecas 100.c pants."

25) Trešās daļas II sadaļas 1., 2. un 3. nodaļu aizstāj ar šādu:

"VI SADAĻA

EKONOMIKAS POLITIKA UN MONETĀRĀ POLITIKA

1. nodaļa

Ekonomikas politika

102.a pants

Dalībvalstis īsteno ekonomikas politiku, lai saskaņā ar 103. panta 2. punktā minētajām vispārējām pamatnostādnēm veicinātu 2. pantā noteikto Kopienas mērķu sasniegšanu. Dalībvalstis un Kopiena rīkojas saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence, kas veicina resursu efektīvu sadali, kā arī saskaņā ar 3.a pantā izklāstītajiem principiem.

103. pants

1. Dalībvalstis ekonomikas politiku uzskata par vispārsvārīgu jautājumu un koordinē to Padomē saskaņā ar 102.a pantu.

2. Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu izstrādā projektu dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm un iesniedz attiecīgu ziņojumu Eiropadomei.

Eiropadome, pamatojoties uz Padomes ziņojumu, apspriežas par secinājumu attiecībā uz dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm.

Padome, pamatojoties uz minēto secinājumu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem ieteikumu, kurā nosaka šīs vispārējās pamatnostādnēs. Padome šo ieteikumu dara zināmu Eiropas Parlamentam.

3. Lai labāk koordinētu dalībvalstu ekonomikas politiku un nodrošinātu stabilo ekonomisko konvergenci, Padome, pamatojoties uz Komisijas ziņojumiem, pārrauga ekonomikas attīstību visās dalībvalstīs un visā Kopienā, ekonomikas politiku atbilsti 2. punktā minētajām vispārējām pamatnostādnēm, kā arī regulāri izvērtē tās kopumā.

Lai notiktu šāda daudzpusēja uzraudzība, dalībvalstis Komisijai dara zināmus svarīgos pasākumus, ko tās veikušas ekonomikas politikas jomā, kā arī sniedz citu informāciju, kuru uzskata par vajadzīgu.

4. Ja, īstenojot 3. punktā minēto procedūru, konstatē, ka dalībvalsts ekonomikas politika neatbilst 2. punktā minētajām vispārējām pamatnostādnēm vai arī tā traucē pareizi darboties ekonomiskai un monetārai savienībai, Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu attiecīgai dalībvalstij var adresēt vajadzīgos ieteikumus. Pēc Komisijas priekšlikuma Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt lēmumu savus ieteikumus darīt zināmus atklātībā.

Padomes priekšsēdētājs un Komisija ziņo Eiropas Parlamentam par daudzpusējās uzraudzības rezultātiem. Ja Padome ieteikumus darījusi zināmus atklātībā, Padomes priekšsēdētāju var uzaicināt uz attiecīgo Eiropas Parlamenta komisiju.

5. Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru var pieņemt šķīzi izstrādātus noteikumus šā panta 3. un 4. punktā minētās daudzpusējās uzraudzības procedūras īstenošanai.

103.a pants

1. Neskarot citas procedūras, ko paredz šis Līgums, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var paredzēt ekonomikas stāvoklim piemērotus pasākumus, jo īpaši tad, ja rodas nopietnas grūtības apgādē ar dažiem ražojumiem.

2. Ja kādai dalībvalstij ir grūtības vai to nopietni apdraud lielas grūtības, ko izraisījuši ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu attiecīgai dalībvalstij var sniegt Kopienas finansiālu atbalstu, paredzot īpašus nosacījumus. Ja lielo grūtību izraisītājs ir dabas katastrofas, Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu. Padomes priekšsēdētājs pieņemto lēmumu dara zināmu Eiropas Parlamentam.

104. pants

1. Aizliegts ir pieļaut konta pārtēriņu, kā arī aizliegti ir jebkādi citi kredīta pakalpojumi Eiropas Centrālajā bankā vai dalībvalstu centrālajās bankās (še turpmāk "valstu centrālās bankas") Kopienas iestāžu vai struktūru, dalībvalstu valdību, reģionālu, vietēju vai citu publisku iestāžu, vai citu publisku tiesību subjektu vai publisku uzņēmumu vajadzībām, kā arī ECB un valstu centrālajām bankām ir aizliegts tieši pirkt parāda instrumentus no minētajām iestādēm.

2. Šā panta 1. punkts neattiecas uz kredītiestādēm ar valsts kapitāla līdzdalību, kam ECB un valstu centrālās bankas sakarā ar rezervju apgādi no centrālām bankām piemēro tādu pašu režīmu kā privātām kredītiestādēm.

104.a pants

1. Aizliegti ir visi pasākumi, kas nav pamatoti ar uzraudzības apsvērumiem un kas Kopienas iestādēm un struktūrām, dalībvalstu valdībām, reģionālām, vietējām vai citām publiskām iestādēm, vai citiem publisko tiesību subjektiem vai publiskiem uzņēmumiem paredz privilēģētu režīmu attiecībā ar finanšu iestādēm.

2. Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru līdz 1994. gada 1. janvārim precizē definīcijas, lai piemērotu 1. punktā minēto aizliegumu.

104.b pants

1. Kopiena nav atbildīga par dalībvalstu valdību, reģionālu, vietēju vai citu publisku iestāžu, citu publisku tiesību subjektu vai publisko uzņēmumu saistībām, un tai nav tās jāuzņemas; tas neskar savstarpējas finanšu garantijas īpaša projekta kopīgai īstenošanai. Dalībvalsts nav atbildīga par citas dalībvalsts valdības, reģionālu, vietēju vai citu publisku iestāžu, citu publisku tiesību subjektu vai uzņēmumu saistībām, un tai nav tās jāuzņemas; tas neskar savstarpējas finanšu garantijas īpaša projekta kopīgai īstenošanai.

2. Vajadzības gadījumā Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru var precizēt definīcijas, lai piemērotu 104. pantā un šajā pantā minētos aizliegumus.

104.c pants

1. Dalībvalstis izvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

2. Lai identificētu nopietnas kļūdas, Komisija uzrauga budžeta un valsts parāda kopapjoma dinamiku dalībvalstīs. Komisija īpaši pārbauda budžeta disciplīnas ievērošanu, pamatojoties uz šādiem diviem kritērijiem:

a) vai plānotā vai reālā valsts budžeta deficīta attiecība pret iekšzemes kopproduktu pārsniedz atsaucē vērtību, izņemot gadījumus, kad

– vai nu šī attiecība ir būtiski un pastāvīgi pazeminājusies un sasniegusi atsaucē vērtībai tuvu līmeni;

– vai arī atsaucē vērtība ir pārsniegta tikai izņēmuma kārtā un uz laiku, un šī attiecība joprojām ir tuva atsaucē vērtībai;

b) vai valsts parāda attiecība pret iekšzemes kopproduktu pārsniedz atsaucē vērtību, ja vien šī attiecība pietiekami strauji nesamazinās un netuvinās atsaucē vērtībai.

Atsaucē vērtības ir precizētas Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kas pievienots šim Līgumam.

3. Ja kāda dalībvalsts neatbilst viena vai abu šo kritēriju izvirzītajām prasībām, Komisija sagatavo ziņojumu. Komisijas ziņojumā ņem vērā arī to, vai valsts budžeta deficīts pārsniedz valdības investīciju izdevumus, kā arī ņem vērā visus citus būtiskus faktorus, tostarp dalībvalsts ekonomikas un budžeta stāvokli vidēji ilgā laikā.

Komisija var sagatavot ziņojumu arī tad, ja kritēriju izvirzītās prasības ir izpildītas, bet tomēr tā uzskata, ka dalībvalstī iespējams pārmērīgs budžeta deficīts.

4. Šā Līguma 109.c pantā paredzētā Komiteja izsaka atzinumu par Komisijas ziņojumu.

5. Ja Komisija uzskata, ka dalībvalstī pastāv vai var rasties pārmērīgs budžeta deficīts, Komisija adresē Padomei atzinumu.

6. Padome, izskatījusi apsvērumus, ko var būt sniegusi attiecīgā dalībvalsts, un pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu, pamatojoties uz vispārēju novērtējumu, pieņem lēmumu par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

7. Ja saskaņā ar 6. punktu atzīts, ka pārmērīgs deficīts pastāv, Padome attiecīgā dalībvalstij sniedz ieteikumus, lai noteiktā termiņā to novērstu. Ievērojot 8. punktu, šos ieteikumus nedara zināmus atklātībā.

8. Ja Padome konstatē, ka pēc tās ieteikumiem noteiktajā termiņā nav veikta nekāda efektīva rīcība, tā ieteikumus var darīt zināmus atklātībā.

9. Ja dalībvalsts arī turpmāk neīsteno Padomes ieteikumus, Padome var pieņemt lēmumu pieprasīt, lai dalībvalsts noteiktā termiņā veic deficīta samazināšanas pasākumus, ko Padome atzina par vajadzīgiem, lai labotu stāvokli.

Tādā gadījumā Padome var lūgt attiecīgo dalībvalsti iesniegt ziņojumus pēc īpaša grafika, lai pārbaudītu, kā šī dalībvalsts tiecas panākt noregulējumu.

10. Attiecībā uz šā panta 1. līdz 9. punktu nedrīkst īstenot šā Līguma 169. un 170. pantā paredzētās tiesības griezties Tiesā.

11. Ja kāda dalībvalsts nepilda saskaņā ar 9. punktu pieņemtu lēmumu, Padome var pieņemt lēmumu piemērot vai – attiecīgos gadījumos – pastiprināt vienu vai vairākus no šiem pasākumiem:

– izvirzīt prasību, lai attiecīgā dalībvalsts pirms obligāciju un vērtspapīru emisijas publicē tādu papildu informāciju, kādu norāda Padome;

– aicināt Eiropas Investīciju banku pārskatīt aizdevumu politiku attiecībā uz šo dalībvalsti;

– izvirzīt prasību, lai attiecīgā dalībvalsts Kopienai bez procentiem deponē atbilstīgu naudas summu līdz laikam, kad Padome atzīst, ka pārmērīgais budžeta deficīts ir novērsts;

– uzlikt atbilstīgas sodanaudas.

Padomes priekšsēdētājs pieņemtos lēmumus dara zināmus Eiropas Parlamentam.

12. Padome atceļ dažus vai visus savus lēmumus, kas minēti 6. līdz 9. punktā un 11. punktā, ja tā atzīst, ka pārmērīgais budžeta deficīts attiecīgajā dalībvalstī ir novērsts. Ja Padome ieteikumus ir iepriekš darījusi zināmus atklātībā, tad, līdzko atcelts lēmums, kas pieņemts saskaņā ar 8. punktu, tā nāk klajā ar publisku paziņojumu, ka attiecīgajā dalībvalstī vairs nepastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

13. Lēmumus, kas minēti no 7. līdz 9. punktam, kā arī 11. un 12. punktā, Padome pieņem pēc Komisijas ieteikuma ar divu trešdaļu balsu vairākumu, ko vērtē saskaņā ar 148. panta 2. punktu, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts pārstāvja balsis.

14. Citi noteikumi, kas attiecas uz šajā pantā aprakstītās procedūras īstenošanu, ir izklāstīti Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kurš pievienots šim Līgumam.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ECB, ar vienprātīgu lēmumu pieņem attiecīgus noteikumus, kas pēc tam aizstāj minēto Protokolu.

Padome līdz 1994. gada 1. janvārim ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, kā arī ievērojot šo punktu, pieņem sīki izstrādātus noteikumus un definīcijas, lai piemērotu minēto Protokolu.

2. nodaļa

Monetārā politika

105. pants

1. ECBS galvenais mērķis ir uzturēt cenu stabilitāti. Neietekmējot šo mērķi, ECBS atbalsta vispārējo ekonomikas politiku Kopienā, lai palīdzētu sasniegt Kopienas mērķus, kas noteikti šā Līguma 2. pantā. ECBS darbojas saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā pastāv brīva konkurence, veicinot resursu efektīvu sadali, kā arī ievēro šā Līguma 3.a pantā noteiktos principus.

2. Galvenie uzdevumi, kas jāīsteno Eiropas Centrālo banku sistēmā, ir šādi:

– definēt un īstenot Kopienas monetāro politiku;

– veikt valūtas maiņas operācijas atbilstīgi 109. pantam;

– turēt un pārvaldīt dalībvalstu oficiālās ārvalstu valūtas rezerves;

– veicināt norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību.

3. Šā panta 2. punkta trešais ievilkums neliedz dalībvalstu valdībām turēt un pārvaldīt apgrozāmos līdzekļus ārvalstu valūtās.

4. Ar ECB apspriežas:

– par visiem ierosinātiem Kopienas aktiem, kas ir ECB kompetencē;

– valstu iestādes – par visiem likumprojektiem, kas ir ECB kompetencē, bet ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome izvirzījusi saskaņā ar 106. panta 6. punktā paredzēto procedūru.

ECB var iesniegt atzinumus attiecīgām Kopienas iestādēm vai struktūrām, vai valstu iestādēm par jautājumiem, kas ir tās kompetencē.

5. ECBS palīdz kompetentām iestādēm sekmīgi īstenot politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu konsultatīvu uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti.

6. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar ECB un saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, ar vienprātīgu lēmumu var noteikt ECB konkrētus uzdevumus saistībā ar politiku, kas attiecas uz kredītiestāžu un citu finanšu iestāžu konsultatīvu uzraudzību; tas neattiecas uz apdrošināšanas sabiedrībām.

105.a pants

1. ECB ir ekskluzīvas tiesības atļaut emitēt banknotes Kopienā. ECB un valstu centrālās bankas var emitēt šīs naudaszīmes. ECB un valstu centrālo banku emitētās banknotes ir vienīgās naudaszīmes, kam Kopienā ir likumīga maksāšanas līdzekļa statuss.

2. Dalībvalstis var emitēt monētas, kuru emisijas daudzums jāapstiprina Eiropas Centrālajai bankai. Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru, apspriedusies ar ECB, var paredzēt pasākumus, kuru mērķis ir saskaņot visu apgrozībai paredzēto monētu denominācijas un tehniskos parametrus tiktāl, ciktāl vajadzīgs, lai to apgrozību Kopienā nekas netraucētu.

106. pants

1. ECBS veido ECB un valstu centrālās bankas.
2. ECB ir tiesību subjekts.
3. ECBS pārvalda ECB lēmējinstances, tās ir Padome un Valde.
4. ECBS Statūti ir noteikti protokolā, kas pievienots šim Līgumam.

5. Padome vai nu pēc ECB ieteikuma, apspriedusies ar Komisiju, ar kvalificētu balsu vairākumu, vai arī pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar ECB, ar vienprātīgu lēmumu var grozīt ECBS Statūtu 5.1., 5.2., 5.3., 17., 18., 19.1., 22., 23., 24., 26., 32.2., 32.3., 32.4., 32.6. pantu, 33.1. panta a) punktu un 36. pantu. Abos gadījumos ir vajadzīga Eiropas Parlamenta piekrišana.

6. Padome vai nu pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ECB, vai arī pēc ECB ieteikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem noteikumus, kas minēti ECBS Statūtu 4., 5.4., 19.2., 20., 28.1., 29.2., 30.4. un 34.3. pantā.

107. pants

Ne ECB, ne kādas valsts centrālā banka, ne arī kāds to lēmējinstanču loceklis, īstenojot pilnvaras un veicot uzdevumus un pienākumus, ko uzliek šis Līgums un ECBS Statūti, nelūdz un nepieņem norādījumus no Kopienas iestādēm vai struktūrām, no kādas dalībvalsts valdības vai no kādas citas struktūras. Kopienas iestādes un struktūras un dalībvalstu valdības apņemas ievērot šo principu un nemēģināt iespaidot ECB vai valstu centrālo banku lēmējinstanču locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

108. pants

Vēlākais līdz ECBS izveides dienai visas dalībvalstis nodrošina to, ka šo valstu tiesību akti, tostarp to centrālo banku statūti, ir saderīgi ar šo Līgumu un ECBS Statūtiem.

108.a pants

1. Lai veiktu ECBS uzticētos uzdevumus, Eiropas Centrālā banka saskaņā ar šo Līgumu un nosacījumiem ECBS Statūtos

– pieņem regulas, ciktāl tas vajadzīgs, lai veiktu uzdevumus, kas minēti ECBS Statūtu 3.1. panta pirmajā ievilkumā, 19.1., 22. un 25.2. pantā, un gadījumos, ko paredz 106. panta 6. punktā minētajos Padomes aktos;

– pieņem lēmumus, kas vajadzīgi, lai veiktu uzdevumus, ko šis Līgums un ECBS Statūti uzticējuši ECBS;

– sagatavo ieteikumus un sniedz atzinumus.

2. Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.

Lēmumi uzliek saistības kopumā tiem, kam tie adresēti.

Uz ECB pieņemtām regulām un lēmumiem attiecas 190. līdz 192. pants.

ECB var nolemt publicēt savus lēmumus, ieteikumus un atzinumus.

3. Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome paredzējusi saskaņā ar 106. panta 6. punktā izklāstīto procedūru, ECB ir tiesības uzlikt sodanaudu vai kavējuma naudu uzņēmumiem, kas nepilda pienākumus, kurus paredz ECB pieņemtās regulas un lēmumi.

109. pants

1. Atkāpjoties no 228. panta, Padome pēc ECB vai Komisijas ieteikuma, apspriedusies ar ECB, lai panāktu vienošanos, kas atbilst mērķim uzturēt cenu stabilitāti, un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, saskaņā ar 3. punktā izklāstīto procedūru noteikumu pieņemšanai ar vienprātīgu lēmumu var slēgt oficiālus nolīgumus par Eiropas valūtas vienības (ECU) maiņas kursa sistēmu attiecībā pret ārpuskopienas valūtām. Padome pēc ECB vai Komisijas ieteikuma, apspriedusies ar ECB, lai panāktu vienošanos, kas atbilst mērķim uzturēt cenu stabilitāti, ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt, koriģēt vai atcelt centralizētos Eiropas valūtas vienības (ECU) maiņas kursu valūtas maiņas kursa sistēmā. Eiropas valūtas vienības (ECU) centralizēto maiņas kursu pieņemšanu, koriģēšanu vai atcelšanu Padomes priekšsēdētājs dara zināmu Eiropas Parlamentam.

2. Kamēr nepastāv 1. punktā minētā valūtas maiņas kursa sistēma attiecībā pret vienu vai vairākām ārpuskopienas valūtām, Padome vai nu pēc Komisijas ieteikuma un apspriedusies ar ECB, vai arī pēc ECB ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var noteikt šo valūtu maiņas kursu politikas pamatvirzēs. Šis pamatvirzēs neskar ECBS galveno mērķi – uzturēt cenu stabilitāti.

3. Atkāpjoties no 228. panta, ja Kopienai ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām ir jāapspriež nolīgumi par monetāriem vai ārvalstu valūtas režīma jautājumiem, Padome pēc Komisijas ieteikuma un apspriedusies ar ECB, ar kvalificētu balsu vairākumu lemj par sarunu noteikumiem un šādu nolīgumu noslēgšanu. Šādi noteikumi nodrošina to, ka Kopiena pauz vienotu nostāju. Komisija ir pilnīgi iesaistīta šajās sarunās.

Nolīgumi, kas noslēgti saskaņā ar šo punktu, uzliek saistības Kopienas iestādēm, ECB un dalībvalstīm.

4. Ievērojot 1. punktu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar ECB, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par Kopienas nostāju starptautiskā līmenī attiecībā uz īpaši svarīgiem ekonomiskās un monetārās savienības jautājumiem un vienprātīgi pieņem lēmumu par tās pārstāvību, ievērojot 103. un 105. pantā paredzēto pilnvaru sadalījumu.

5. Neskarot Kopienas kompetenci un Kopienas nolīgumus par ekonomisko un monetāro savienību, dalībvalstis var piedalīties sarunās starptautiskās organizācijās un slēgt starptautiskus nolīgumus.

*3. nodaļa**Organizatoriskie noteikumi**109.a pants*

1. ECB Padomē ir ECB Valdes locekļi un valstu centrālo banku vadītāji.

2. a) Valdē ir priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks un četri citi locekļi.

b) Valdes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un pārējos locekļus pēc Padomes ieteikuma, ko tā sniedz pēc apspriedes ar Eiropas Parlamentu un ECB Padomi, dalībvalstu vai to valdību vadītāji, savstarpēji vienojoties, izraugās no personām ar nevainojamu reputāciju un profesionālu pieredzi monetāros vai banku jautājumos.

Viņu amata pilnvaru laiks ir astoņi gadi, un to nepagarina.

Tikai dalībvalstu pilsoņi var būt Valdes locekļi.

109.b pants

1. ECB Padomes sēdēs bez balsstiesībām var piedalīties Padomes priekšsēdētājs un viens Komisijas loceklis.

Padomes priekšsēdētājs var ECB Padomei iesniegt priekšlikumu izskatīt kādu jautājumu.

2. ECB priekšsēdētāju uzaicina piedalīties Padomes sanāksmēs, kad Padome apspriež jautājumus, kas saistīti ar ECBS mērķiem un uzdevumiem.

3. Gada pārskatus par ECBS darbību un monetāro politiku gan iepriekšējā, gan kārtējā gadā ECB iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai, kā arī Eiropadomei. ECB priekšsēdētājs sniedz pārskatu Padomei un Eiropas Parlamentam, kas par to var sarīkot vispārējas debates.

ECB priekšsēdētāju un pārējos Valdes locekļus pēc Eiropas Parlamenta lūguma vai pēc viņu pašu ierosmes var uzklaust kompetentās Eiropas Parlamenta komitejas.

109.c pants

1. Lai veicinātu pilnīgu dalībvalstu politikas koordināciju, kas vajadzīga iekšējā tirgus darbībai, ar šo ir nodibināta Monetārā komiteja, kurai ir padomdevējas statuss.

Tai ir šādi uzdevumi:

– pastāvīgi uzraudzīt dalībvalstu un Kopienas monetāro un finanšu stāvokli, kā arī dalībvalstu vispārējo maksājumu sistēmu un regulāri par to ziņot Padomei un Komisijai;

– pēc Padomes vai Komisijas lūguma vai pēc savas ierosmes sniegt atzinumus minētajām iestādēm;

– neskarot 151. pantu, palīdzēt sagatavot Padomes darbu, kā minēts 73.f un 73.g pantā, 103. panta 2., 3., 4. un 5. punktā, 103.a, 104.a, 104.b un 104.c pantā, 109.e panta 2. punktā, 109.f panta 6. punktā, 109.h un 109.i pantā, 109.j panta 2. punktā un 109.k panta 1. punktā;

– vismaz reizi gadā pārbaudīt stāvokli kapitāla aprites un maksājumu brīvības jomā, ko rada šā Līguma un Padomes paredzēto pasākumu piemērošana; šī pārbaude attiecas uz visiem pasākumiem, kas saistīti ar kapitāla apriti un maksājumiem; Komiteja ziņo Komisijai un Padomei par pārbaudes iznākumu.

Dalībvalstis un Komisija katra iecel divus Monetārās komitejas locekļus.

2. Sākoties trešajam posmam, izveido Ekonomikas un finanšu komiteju. Monetāro komiteju, kas paredzēta 1. punktā, likvidē.

Ekonomikas un finanšu komitejai ir šādi uzdevumi:

– pēc Padomes vai Komisijas lūguma vai pēc savas ierosmes sniegt atzinumus minētajām iestādēm;

– pastāvīgi uzraudzīt dalībvalstu un Kopienas ekonomikas un finanšu stāvokli un regulāri par to ziņot Padomei un Komisijai, jo īpaši par finansiālajām attiecībām ar trešām valstīm un starptautiskām iestādēm;

– neskarot 151. pantu, palīdzēt sagatavot Padomes darbu, kā minēts 73.f un 73.g pantā, 103. panta 2., 3., 4. un 5. punktā, 103.a, 104.a, 104.b un 104.c pantā, 105. panta 6. punktā, 105.a panta 2. punktā, 106. panta 5. un 6. punktā, 109. un 109.h pantā, 109.i panta 2. un 3. punktā, 109.k panta 2. punktā, 109.l panta 4. un 5. punktā, un veikt citus Padomes noteiktus uzdevumus, kas saistīti ar konsultācijām un jautājumu sagatavošanu;

– vismaz reizi gadā pārbaudīt stāvokli kapitāla aprites un maksājumu brīvības jomā, ko rada šā Līguma un Padomes paredzēto pasākumu piemērošana; šī pārbaude attiecas uz visiem pasākumiem, kas saistīti ar kapitāla apriti un maksājumiem; Komiteja ziņo Komisijai un Padomei par pārbaudes iznākumu.

Dalībvalstis, Komisija un ECB katra iecel ne vairāk kā divus Komitejas locekļus.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar ECB un Komiteju, kas minēta šajā pantā, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem sīki izstrādātus noteikumus par Ekonomikas un finanšu komitejas sastāvu. Padomes priekšsēdētājs šo lēmumu dara zināmu Eiropas Parlamentam.

4. Kamēr ir dalībvalstis, kam piešķirts izņēmuma statuss, kurš minēts 109.k un 109.l pantā, Komiteja papildus 2. punktā noteiktajiem uzdevumiem pastāvīgi uzrauga šo dalībvalstu monetāro un finanšu stāvokli, kā arī vispārējo maksājumu sistēmu, un regulāri par to ziņo Padomei un Komisijai.

109.d pants

Jautājumos, uz kuriem attiecas 103. panta 4. punkts, 104.c pants, izņemot tā 14. punktu, kā arī 109., 109.j un 109.k pants, un 109.l panta 4. un 5. punkts, Padome vai kāda dalībvalsts var lūgt Komisiju, vadoties no apstākļiem, sniegt vai nu ieteikumu, vai priekšlikumu. Komisija izskata šo lūgumu un tūlīt iesniedz Padomei secinājumus.

4. nodaļa

Pārejas noteikumi

109.e pants

1. Ekonomiskās un monetārās savienības otrais posms sākas 1994. gada 1. janvārī.

2. Pirms tam

a) visas dalībvalstis

– vajadzības gadījumā, neskarot 73.e pantu, paredz attiecīgus pasākumus, lai ievērotu aizliegumus, kas noteikti 73.b pantā, kā arī 104. pantā un 104.a panta 1. punktā;

– lai varētu veikt novērtējumu, ko paredz b) apakšpunkts, vajadzības gadījumā pieņem daudzgažu programmas nolūkā nodrošināt noturīgu konvergenci, kas vajadzīga, lai panāktu ekonomisku un monetāru savienību, jo īpaši attiecībā uz cenu stabilitāti un stabilām valstu finansēm;

b) Padome, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu, novērtē panākumus, kas gūti ekonomiskā un monetārā konverģencē, jo īpaši tādās jomās kā cenu stabilitāte un stabilas valstu finanses, kā arī panākumus, kas gūti, īstenojot Kopienas tiesību aktus attiecībā uz iekšējo tirgu.

3. Šā Līguma 104. pantu, 104.a panta 1. punktu, 104.b panta 1. punktu un 104.c pantu, izņemot 104.c panta 1., 9., 11. un 14. punktu, piemēro, sākoties otrajam posmam.

Šā Līguma 103.a panta 2. punktu, 104.c panta 1., 9. un 11. punktu, 105., 105.a, 107., 109., 109.a un 109.b pantu, kā arī 109.c panta 2. un 4. punktu piemēro, sākoties trešajam posmam.

4. Otrajā posmā dalībvalstis cenšas izvairīties no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

5. Otrajā posmā visas dalībvalstis sāk vajadzīgās darbības, lai saskaņā ar 108. pantu panāktu savu centrālo banku neatkarību.

109.f pants

1. Otrā posma sākumā izveido Eiropas Monetāro institūtu (še turpmāk "EMI"), un tas sāk pildīt savus pienākumus; EMI ir tiesību subjekts, un to vada un pārvalda Padome, kurā ir priekšsēdētājs un valstu centrālo banku vadītāji, no kuriem viens ir priekšsēdētāja vietnieks.

Priekšsēdētāju vai nu pēc dalībvalstu centrālo banku Vadītāju komitejas (še turpmāk "Vadītāju komiteja"), vai pēc EMI Padomes ieteikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Padomi, iecel dalībvalstu vai to valdību vadītāji, savstarpēji vienojoties. Priekšsēdētāju izraugās no personām ar nevainojamu reputāciju un profesionālu pieredzi monetāros vai banku jautājumos. Par EMI priekšsēdētāju var būt tikai kādas dalībvalsts pilsonis. EMI Padome iecel priekšsēdētāja vietnieku.

EMI Statūti ir noteikti šim Līgumam pievienotā protokolā.

Sākoties otrajam posmam, Vadītāju komiteju atlaiž.

2. EMI

– veicina valstu centrālo banku sadarbību;

– veicina dalībvalstu monetāro politiku koordinēšanu nolūkā nodrošināt cenu stabilitāti;

– pārbauda Eiropas monetārās sistēmas darbību;

– rīko apspriedes par jautājumiem, kas ir valstu centrālo banku kompetencē un ietekmē finanšu iestāžu un tirgu stabilitāti;

– pēc Eiropas Monetārās sadarbības fonda likvidēšanas pārņem tā uzdevumus; fonda likvidēšanas kārtība paredzēta EMI statūtos;

– veicina Eiropas valūtas vienības (ECU) lietojumu un pārbauda tās attīstību, tostarp Eiropas valūtas vienības (ECU) iekasēšanas sistēmas vienmērīgu darbību.

3. Lai sagatavotos trešajam posmam, EMI

– sagatavo instrumentus un procedūras, kas vajadzīgas, lai trešajā posmā īstenotu vienotu monetāro politiku;

– vajadzības gadījumā palīdz saskaņot noteikumus un paņēmienus statistikas datu vākšanai, apkopošanai un izplatīšanai jomās, kas ir tā kompetencē;

– izstrādā noteikumus operācijām, kas valstu centrālajām bankām jāveic ECBS struktūrā;

– veicina pārrobežu norēķinu efektivitāti;

– uzrauga Eiropas valūtas vienības (ECU) banknošu tehnisko sagatavošanu.

Vēlākais līdz 1996. gada 31. decembrim EMI precīzē ECBS regulatīvo, organizatorisko un apgādes struktūru, kas vajadzīga, lai ECBS veiktu trešā posma uzdevumus. Šo struktūras plānu iesniedz ECB izlemšanai dienā, kad to nodibina.

4. EMI ar divu trešdaļu tās Padomes locekļu balsu vairākumu var

– izstrādāt atzinumus vai ieteikumus par monetārās politikas un valūtas maiņas kursa politikas vispārējo ievirzi, kā arī par attiecīgiem pasākumiem, ko ieviesusi katra dalībvalsts;

– sniegt atzinumus vai ieteikumus valdībām un Padomei par politiku, kas varētu iespaidot iekšējo vai ārējo monetāro stāvokli Kopienā, un jo īpaši Eiropas monetārās sistēmas darbību;

– sniegt ieteikumus dalībvalstu monetārajām iestādēm par to monetārās politikas īstenošanu.

5. EMI vienprātīgi var pieņemt lēmumu publicēt savus atzinumus un ieteikumus.

6. Padome apspriežas ar EMI par visiem ierosinātajiem Kopienas aktiem jomās, kas ir EMI kompetencē.

Dalībvalstu iestādes apspriežas ar EMI par visiem likumprojektiem jomās, kas ir tā kompetencē, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un EMI, Padome ir pieņēmusi ar kvalificētu balsu vairākumu.

7. Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un EMI, ar vienprātīgu lēmumu var uzticēt EMI citus uzdevumus, lai sagatavotu trešo posmu.

8. Ja šis Līgums Eiropas Centrālajai bankai paredz konsultatīvus pienākumus, tad, pirms nodibināta ECB, atsaucies uz ECB jāsaprot kā atsaucies uz EMI.

Ja šis Līgums Eiropas Monetārajam institūtam paredz konsultatīvus pienākumus, līdz 1994. gada 1. janvārim atsaucies uz EMI jāsaprot kā atsaucies uz Vadītāju komiteju.

9. Otrajā posmā nosaukums ECB, kas lietots 173., 175., 176., 177., 180. un 215. pantā, jāsaprot kā EMI.

109.g pants

Eiropas valūtas vienības (*ECU*) valūtu groza sastāvs nav maināms.

No trešā posma sākuma Eiropas valūtas vienības (*ECU*) vērtība ir neatsaucami fiksēta saskaņā ar 109.l panta 4. punktu.

109.h pants

1. Ja attiecībā uz dalībvalsts maksājumu bilanci tai radušās grūtības vai draud nopietnas grūtības, ko radījuši vai nu vispārēja tās maksājumu bilances nestabilitāte, vai arī valūta, kas ir attiecīgās dalībvalsts rīcībā, un ja šādas grūtības īpaši var traucēt kopējā tirgus darbību vai pakāpenisku kopējās tirdzniecības politikas īstenošanu, Komisija tūlīt noskaidro attiecīgās valsts stāvokli un darbības, kuras šī valsts sākusi vai var sākt saskaņā ar šo Līgumu, izmantojot visus līdzekļus, kas ir tās rīcībā. Komisija nosaka, kādus pasākumus tā iesaka veikt attiecīgai valstij.

Ja dalībvalsts rīcība un Komisijas ieteiktie pasākumi izrādās nepietiekami, lai pārvarētu radušās vai draudošās grūtības, Komisija, apspriedusies ar 109.c pantā minēto komiteju, sniedz Padomei ieteikumu piešķirt savstarpēju palīdzību un norāda atbilstīgus tās veidus.

Komisija regulāri informē Padomi par stāvokli un tā attīstību.

2. Padome piešķir šādu savstarpēju palīdzību, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu; tā pieņem direktīvas vai lēmumus, kuros paredz sīkākus nosacījumus šādai palīdzībai, kas var izpausties kā

a) saskaņota pieeja citām starptautiskām organizācijām vai saskaņota darbība citās tādās starptautiskās organizācijās, pie kurām dalībvalstis var vērsties;

b) pasākumi, kas jāveic, lai nepieļautu novirzes tirdzniecības plūsmās, ja grūtībās nonākusī valsts uztur vai atkārtoti ievieš pret trešām valstīm vērstus kvantitatīvos ierobežojumus;

c) ierobežota apjoma kredītu saņemšana no citām dalībvalstīm, par ko tās vienojas.

3. Ja Padome nepiešķir Komisijas ieteikto savstarpējo palīdzību vai ja savstarpējā palīdzība un veiktie pasākumi nav pietiekami, Komisija atļauj grūtībās nonākušajai valstij veikt aizsargpasākumus, kuru sīkākus nosacījumus Komisija precizē.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var atsaukt šādu atļauju un grozīt minētos nosacījumus.

4. Ievērojot 109.k panta 6. punktu, šo pantu vairs nepiemēro, sākoties trešajam posmam.

109.i pants

1. Ja maksājumu bilanci pēkšņi rodas krīze un tūlīt netiek pieņemti lēmumi, ko paredz 109.h panta 2. punkts, attiecīgā dalībvalsts, lai nodrošinātos, var veikt vajadzīgos aizsargpasākumus. Tādiem pasākumiem, cik iespējams, maz jātraucē kopējā tirgus darbība, un tie nedrīkst būt plašāki, nekā noteikti vajadzīgs, lai novērstu pēkšņās grūtības.

2. Komisiju un citas dalībvalstis informē par šādiem aizsargpasākumiem vēlākais tad, kad tie stājas spēkā. Komisija var ieteikt Padomei piešķirt savstarpēju palīdzību saskaņā ar 109.h pantu.

3. Pēc tam, kad Komisija sniegusi atzinumu un notikusi apspriede ar komiteju, kas minēta 109.c pantā, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka attiecīgajai valstij jāgroza, jāpārtrauc vai jāatceļ iepriekšminētie aizsargpasākumi.

4. Ievērojot 109.k panta 6. punktu, šo pantu vairs nepiemēro, sākoties trešajam posmam.

109.j pants

1. Komisija un EMI sniedz ziņojumus Padomei par panākumiem, ko dalībvalstis guvušas, pildot saistības attiecībā uz ekonomiskās un monetārās savienības izveidi. Šajos ziņojumos ietver ziņojumu par to, kā atsevišķu dalībvalstu tiesību akti, tostarp centrālo banku statūti, sader ar šā Līguma 107. un 108. pantu un ECBS Statūtiem. Ziņojumos ir vērtējums arī par to, cik augsts noturīgas konverģences līmenis sasniegts, ņemot vērā katras dalībvalsts atbilstību šādiem kritērijiem:

– augsts cenu stabilitātes līmenis; to konstatē, samērojot inflācijas līmeni attiecīgā valstī ar inflācijas līmeni augstākais trijās cenu ziņā stabilākajās dalībvalstīs;

– valsts finanšu stāvokļa stabilitāte; to konstatē, izejot no tā, vai ir sasniegts valsts budžeta stāvoklis bez pārmērīga deficīta, kā noteikts šā Līguma 104.c panta 6. punktā;

– vismaz divus gadus attiecīgās valsts valūtas kursa svārstības palikušas Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānisma noteiktajās robežās, un šīs valsts valūta nav devalvēta attiecībā pret jebkuras citas dalībvalsts valūtu;

– stabilitāte, ko dalībvalsts panākusi konverģencē un ar piedalīšanos Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānismā, kuru atspoguļo ilgtermiņa procentu likmes.

Četri šajā punktā minētie kritēriji un attiecīgie laikposmi, kuros tie jāievēro, ir sīkāk noteikti šim Līgumam pievienotajā protokolā. Komisijas un EMI ziņojumos ņem vērā arī Eiropas valūtas vienības (*ECU*) attīstību, tirgu integrācijā gūtos sasniegumus, kārtējo maksājumu bilances un to dinamiku, kā arī darbaspēka vienību izmaksu un citu cenu indeksu attīstību.

2. Padome pēc Komisijas ieteikuma, pamatojoties uz šiem ziņojumiem, ar kvalificētu balsu vairākumu izvērtē,

– vai katra konkrēta dalībvalsts atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai varētu ieviest vienotu valūtu;

– vai dalībvalstu lielākā daļa atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai varētu ieviest vienotu valūtu,

un secinājumus kā ieteikumu iesniedz Padomei, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī. Notiek apspriedes ar Eiropas Parlamentu, un tas iesniedz savu atzinumu Padomei, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī.

3. Pienācīgi ievērojot 1. punktā minētos ziņojumus un 2. punktā minēto Eiropas Parlamenta atzinumu, Padome, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī, ar kvalificētu balsu vairākumu vēlākais līdz 1996. gada 31. decembrim.

– pamatojoties uz 2. punktā minētajiem Padomes ieteikumiem, pieņem lēmumu par to, vai dalībvalstu lielākā daļa atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai varētu ieviest vienotu valūtu;

– pieņem lēmumu par to, vai Kopienai ir jāpāriet uz trešo posmu, un, ja tā, tad

– nosaka trešā posma sākuma dienu.

4. Ja līdz 1997. gada beigām nav noteikta trešā posma sākuma diena, trešais posms sākas 1999. gada 1. janvārī. Līdz 1998. gada 1. jūlijam Padome, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī, atkārtojusi 1. un 2. punktā paredzēto procedūru, izņemot 2. punkta otro ievilkumu, ievērojot 1. punktā minētos ziņojumus un Eiropas Parlamenta atzinumu, pamatojoties uz 2. pantā minētajiem Padomes ieteikumiem, ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina, kuras dalībvalstis atbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi, lai ieviestu vienotu valūtu.

109.k pants

1. Ja saskaņā ar 109.j panta 3. punktu ir pieņemts lēmums noteikt trešā posma sākuma dienu, Padome, pamatojoties uz 109.j panta 2. punktā minētajiem ieteikumiem, pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par to, vai ir tādas dalībvalstis, kam jāpiešķir izņēmuma statuss, kā tas definēts šā panta 3. punktā, un, ja ir, tad kuras tās ir. Tādas dalībvalstis šajā Līgumā dēvē par "dalībvalstīm, kam piešķirts izņēmuma statuss".

Ja Padome saskaņā ar 109.j panta 4. punktu ir apstiprinājusi, kuras dalībvalstis atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai varētu ieviest vienotu valūtu, tām dalībvalstīm, kas neatbilst šiem nosacījumiem, piešķir izņēmuma statusu, kā tas definēts šā panta 3. punktā. Tādas dalībvalstis šajā Līgumā dēvē par "dalībvalstīm, kam piešķirts izņēmuma statuss".

2. Vismaz reizi divos gados vai arī, ja to lūdz dalībvalsts, kam piešķirts izņēmuma statuss, Komisija un ECB ziņo Padomei saskaņā ar 109.j panta 1. punktā paredzēto procedūru. Padome pēc apspriedēm ar Eiropas Parlamentu un pārrunām Padomē, kas sanāk valstu vai to valdību vadītāju līmenī, pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nolēm, kuras dalībvalstis, kam piešķirts izņēmuma statuss, atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, ko paredz 109.j panta 1. punktā izvirzītie kritēriji, un atceļ izņēmuma statusu, kas piešķirts attiecīgajām dalībvalstīm.

3. Šā panta 1. punktā minētais izņēmuma statuss nozīmē to, ka uz konkrēto dalībvalsti neattiecas 104.c panta 9. un 11. punkts, 105. panta 1., 2., 3. un 5. punkts, 105.a, 108.a un 109. pants un 109.a panta 2. punkta b) apakšpunkts. ECBS Statūtu IX nodaļā ir noteikts, kā tādu dalībvalsti un tās centrālo banku atbrīvo no tās tiesībām un pienākumiem Eiropas Centrālo banku sistēmā.

4. Šā Līguma 105. panta 1., 2. un 3. punktā, 105.a, 108.a un 109. pantā un 109.a panta 2. punkta b) apakšpunktā "dalībvalstis" jāsaprot kā "dalībvalstis, kam nav piešķirts izņēmuma statuss".

5. Dalībvalstīm, kam piešķirts izņēmuma statuss, uz laiku atņem balsstiesības attiecībā uz Padomes lēmumiem, kas minēti tajos šā Līguma pantos, kuri uzskaitīti 3. punktā. Tādā gadījumā, atkāpjoties no 148. panta un 189.a panta 1. punkta, kvalificēts balsu vairākums ir saskaņā ar 148. panta 2. punktu vērtētas divas trešdaļas locekļu balsu no tām dalībvalstīm, kurām nav piešķirts izņēmuma statuss, un šo dalībvalstu vienprātība ir vajadzīga aktiem, kas jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu.

6. Uz dalībvalstīm, kam piešķirts izņēmuma statuss, turpina attiekties 109.h un 109.i pants.

109.l pants

1. Līdzko saskaņā ar 109.j panta 3. punktu pieņemts lēmums par to, kad sāksies trešais posms, vai arī tūlīt pēc 1998. gada 1. jūlija

– Padome pieņem noteikumus, kas minēti 106. panta 6. punktā;

– to dalībvalstu valdības, kurām nav piešķirts izņēmuma statuss, saskaņā ar ECBS Statūtu 50. pantā paredzēto procedūru ieceļ ECB Valdes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un pārējos locekļus. Ja ir dalībvalstis, kam piešķirts izņēmuma statuss, Valdes locekļu skaits var būt mazāks, nekā noteikts ECBS Statūtu 11.1. pantā, bet nekādā ziņā to nedrīkst būt mazāk par četriem.

Līdzko Valde iecelta, nodibina ECBS un ECB, kas gatavojas sākt veikt savus pienākumus pilnā apjomā, kā noteikts šajā Līgumā un ECBS Statūtos. No trešā posma pirmās dienas ECB un ECBS pilnībā sāk īstenot savas pilnvaras.

2. Līdzko ECB ir nodibināta, tā vajadzības gadījumā pārņem EMI pienākumus. Līdz ar ECB dibināšanu sākas EMI likvidēšana; likvidēšanas noteikumi ir izklāstīti EMI Statūtos.

3. Kamēr ir dalībvalstis, kam piešķirts izņēmuma statuss, un neskarot šā Līguma 106. panta 3. punktu, kā ECB trešā lēmējinstance pastāv ECB Ģenerālpadome, kas minēta ECBS Statūtu 45. pantā.

4. Trešā posma pirmajā dienā Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar ECB, ar vienprātīgu to dalībvalstu lēmumu, kurām nav piešķirts izņēmuma statuss, šo valstu valūtām nosaka neatsaucami fiksētus maiņas kursus un neatsaucami fiksētu Eiropas valūtas vienības (ECU) maiņas kursu, atbilstīgi kuram šīs valūtas aizstāj ar ECU, un Eiropas valūtas vienība (ECU) pati kļūst par valūtu. Šis pasākums vien nemaina Eiropas valūtas vienības (ECU) ārējo vērtību. Saskaņā ar tādu pašu procedūru Padome nosaka arī citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ātri ieviestu Eiropas valūtas vienību (ECU) kā vienotu valūtu šajās dalībvalstīs.

5. Ja saskaņā ar 109.k panta 2. punktā noteikto procedūru nolēmts atcelt izņēmuma statusu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar ECB, ar vienprātīgu lēmumu, ko pieņem tās dalībvalstis, kam nav piešķirts izņēmuma statuss, kopā ar attiecīgo dalībvalsti nosaka Eiropas valūtas vienības (ECU) maiņas kursu, atbilstīgi kuram attiecīgo valūtu aizstāj ar ECU, un paredz citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai ieviestu Eiropas valūtas vienību (ECU) kā vienotu valūtu attiecīgajā dalībvalstī.

109.m pants

1. Līdz trešā posma sākumam visām dalībvalstīm to valūtas maiņas kursa politika ir kopējas ieinteresētības jautājums. Šajā sakarā dalībvalstis ņem vērā pieredzi, kas gūta, sadarbojoties Eiropas monetārajā sistēmā (EMS) un radot Eiropas valūtas vienību (ECU), un ņem vērā pilnvaras, kas ir spēkā šajā jomā.

2. No trešā posma sākuma un tikmēr, kamēr kādai dalībvalstij ir piešķirts izņēmuma statuss, 1. punktu analogi piemēro šīs dalībvalsts valūtas maiņas kursa politikai."

26) Trešās daļas 2. sadaļas 4. nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu virsrakstu:

"VII SADAĻA

KOPĒJĀ TIRDZNIECĪBAS POLITIKA".

27) 111. pantu atceļ.

28) 113. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"113. pants

1. Kopējās tirdzniecības politikas pamatā ir vienoti principi, jo īpaši attiecībā uz pārmaiņām tarifu likmēs, uz tarifu un tirdzniecības nolīgumu slēgšanu, uz liberalizācijas pasākumu, eksporta politikas un tirdzniecības aizsardzības pasākumu vienādošanu, tostarp to pasākumu, ko veic dempinga vai subsīdiu gadījumā.

2. Komisija iesniedz Padomei priekšlikumus par to, kā īstenot kopējo tirdzniecības politiku.

3. Ja ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām vajadzīgas sarunas par nolīgumiem, Komisija sniedz ieteikumus Padomei, kas pilnvaro Komisiju sākt vajadzīgās sarunas.

Komisija risina šīs sarunas, apspriežoties ar īpašu komiteju, ko ieceļ Padome, lai tā palīdzētu Komisijai veikt šo uzdevumu, un ievērojot direktīvas, ko Padome var tai izdot.

Piemēro attiecīgos 228. panta noteikumus.

4. Padome, īstenojot pilnvaras, ko tai piešķir šis pants, pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu.

29) 114. pantu atceļ.

30) 115. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"115. pants

Lai nodrošinātu to, ka novirzes tirdzniecības plūsmās netraucē nevienai dalībvalstij īstenot saskaņā ar šo Līgumu paredzētos tirdzniecības politikas pasākumus, vai arī ja atšķirības tādos pasākumos rada saimnieciskas grūtības vienā vai vairākās dalībvalstīs, Komisija iesaka metodes vajadzīgajai dalībvalstu sadarbībai. Ja tā nenotiek, Komisija var ļaut dalībvalstīm veikt vajadzīgos aizsargpasākumus, kuru sīkākus nosacījumus tā precizē.

Steidzamos gadījumos dalībvalstis lūdz Komisijai atļaut vajadzīgos pasākumus veikt patstāvīgi, un Komisija par to pieņem lēmumu, cik drīz vien iespējams; attiecīgās dalībvalstis šos pasākumus dara zināmus pārējām dalībvalstīm. Komisija katrā laikā var pieņemt lēmumu, ka attiecīgām dalībvalstīm jāgroza vai jāatceļ šādi pasākumi.

Izvēloties šādus pasākumus, priekšroka jādod tiem, kas rada vismazākos traucējumus kopējā tirgus darbībai."

31) 116. pantu atceļ.

32) Trešās daļas 3. sadaļas virsrakstu aizstāj ar šādu virsrakstu:

"VIII SADAĻA

SOCIĀLĀ POLITIKA, IZGLĪTĪBA, ARODMĀCĪBAS UN JAUNATNE".

33) 118.a panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu tekstu:

"2. Lai palīdzētu sasniegt pirmajā punktā izvirzīto mērķi, Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar direktīvām nosaka minimālās prasības, kas pakāpeniski jāievieš, ievērojot nosacījumus un tehniskās normas katrā dalībvalstī."

34) 123. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"123. pants

Lai uzlabotu darba ņēmēju darba iespējas iekšējā tirgū un tādējādi palīdzētu celt dzīves līmeni, saskaņā ar šo turpmāk izklāstītiem noteikumiem ar šo ir nodibināts Eiropas Sociālais fonds; tā mērķis ir visā Kopienā atvieglināt darba ņēmēju nodarbināšanu, kā arī dot darba ņēmējiem lielākas iespējas brīvi pārvietoties un izvēlēties darbu, veicināt viņu pielāgošanos pārmaiņām rūpniecībā un pārmaiņām ražošanas sistēmās, jo īpaši, izmantojot arodmācības un pārkvalificēšanu."

35) 125. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"125. pants

Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem īstenošanas lēmumus, kas attiecas uz Eiropas Sociālo fondu."

36) 126., 127. un 128. pantu aizstāj ar šādiem pantiem:

"3. nodaļa

Izglītība, arodniecība un jaunatne

126. pants

1. Veicinot dalībvalstu sadarbību un vajadzības gadījumā atbalstot un papildinot to rīcību, Kopiena sekmē pilnvērtīgās izglītības attīstību, pilnīgi respektējot dalībvalstu atbildību par mācību saturu un izglītības sistēmu organizāciju, kā arī kultūru un valodu dažādību.

2. Kopienas rīcības mērķi ir:

- attīstīt Eiropas dimensiju izglītībā, jo īpaši ar dalībvalstu valodu mācīšanu un popularizēšanu;
- veicināt studentu un mācībspēku mobilitāti, *inter alia* veicinot diplomu un mācību laika akadēmisku atzīšanu;
- sekmēt izglītības iestāžu sadarbību;
- attīstīt informācijas un pieredzes apmaiņu par jautājumiem, kas ir kopīgi dalībvalstu izglītības sistēmām;
- palīdzēt attīstīties jaunatnes apmaiņai un darbaudzinātāju apmaiņai;
- veicināt tālmācības attīstību.

3. Kopiena un dalībvalstis izglītības jomā sekmē sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām, jo īpaši ar Eiropas Padomi.

4. Lai palīdzētu sasniegt šajā pantā minētos mērķus, Padome – saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, paredz veicināšanas pasākumus, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu.

– pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem ieteikumus.

127. pants

1. Kopiena īsteno arodniecību politiku, kas atbalsta un papildina dalībvalstu rīcību, pilnīgi respektējot dalībvalstu atbildību par arodniecību saturu un organizāciju.

2. Kopienas rīcības mērķis ir

- palīdzēt pielāgoties pārmaiņām rūpniecībā, jo īpaši, izmantojot arodniecības un pārkvalificēšanu;
- uzlabot arodniecību pamatus un padziļinātas arodniecības, lai veicinātu integrāciju un reintegrāciju darba tirgū;
- padarīt pieejamākas arodniecības un veicināt mācībspēku un mācāmo, un jo īpaši jaunatnes mobilitāti;
- veicināt izglītības vai arodniecību iestāžu un uzņēmumu sadarbību apmācības jautājumos;
- attīstīt informācijas un pieredzes apmaiņu par jautājumiem, kas ir kopīgi dalībvalstu mācību sistēmām.

3. Kopiena un dalībvalstis arodniecību jomā sekmē sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām.

4. Lai palīdzētu sasniegt šajā pantā minētos mērķus, Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, paredz pasākumus, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu."

37) Iekļauj šādu tekstu:

"IX SADAĻA

KULTŪRA

128. pants

1. Kopiena veicina dalībvalstu kultūru uzplaukumu, respektējot to nacionālās un reģionālās atšķirības un vienlaikus pievēršot uzmanību kopīgajam kultūras mantojumam.

2. Kopienas rīcības mērķis ir veicināt dalībvalstu sadarbību un vajadzības gadījumā atbalstīt un papildināt to rīcību šādās jomās:

- zināšanu par Eiropas tautu kultūru un vēsturi uzlabošanu un popularizēšanu;
- Eiropas nozīmes kultūras mantojumu glabāšana un sargāšana;
- nekomerciāli kultūras sakari;
- jaunrade mākslā un literatūrā, arī audiovizuālajā jomā.

3. Kopiena un dalībvalstis kultūras jomā veicina sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām, jo īpaši ar Eiropas Padomi.

4. Kopiena ņem vērā kultūras aspektus, rīkojoties saskaņā ar citiem šā Līguma noteikumiem.

5. Lai palīdzētu sasniegt šajā pantā minētos mērķus, Padome – saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Reģionu komiteju, paredz veicināšanas pasākumus, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu. Visā 189.b. pantā minētās procedūras gaitā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi;

– pēc Komisijas priekšlikuma vienprātīgi pieņem ieteikumus."

38) IV, V, VI un VII sadaļu aizstāj ar šādām sadaļām:

"X SADAĻA

VESELĪBAS AIZSARDZĪBA

129. pants

1. Kopiena palīdz nodrošināt veselības aizsardzību augstā līmenī, veicinot dalībvalstu sadarbību un vajadzības gadījumā atbalstot to rīcību.

Kopienas rīcība ir vērsta uz slimību profilaksi, jo īpaši to slimību profilaksi, kas visvairāk apdraud veselību – arī narkomānijas profilaksi –, veicinot pētījumus par to cēloņiem un izplatīšanos, kā arī informēšanu un izglītošanu veselības aizsardzības jautājumos.

Veselības aizsardzības prasības ir iekļautas Kopienas politikā pārējās jomās.

2. Dalībvalstis saziņā ar Komisiju savstarpēji koordinē politiku un programmas jomās, kas minētas 1. punktā. Komisija, uzturot ciešus sakarus ar dalībvalstīm, var nākt klajā ar dažādiem lietišķiem ierosinājumiem, lai veicinātu šādu koordināciju.

3. Kopiena un dalībvalstis veicina sadarbību ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām veselības aizsardzības jomā.

4. Lai palīdzētu sasniegt šajā pantā minētos mērķus, Padome

– saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, paredz veicināšanas pasākumus, kas neietver dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu;

– pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem ieteikumus.

XI SADAĻA

PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBA

129.a pants

1. Kopiena palīdz sasniegt augstu līmeni patērētāju tiesību aizsardzībā, veicot:

- a) pasākumus, kas atbilstīgi 100.a pantam paredzēti sakarā ar iekšējā tirgus izveidi;
- b) īpašu rīcību, kas atbalsta un papildina politiku, ko dalībvalstis īsteno, lai aizsargātu patērētāju veselību, drošību un ekonomiskās intereses, un sniegtu patērētājiem pietiekamu informāciju.

2. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem lēmumu par īpašo rīcību, kas minēta 1. punkta b) apakšpunktā.

3. Rīcība, kas paredzēta, ievērojot 2. punktu, neliedz nevienai dalībvalstij atstāt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus. Šādiem pasākumiem jābūt saderīgiem ar šo Līgumu. Tos dara zināmus Komisijai.

XII SADAĻA

EIROPAS KOMUNIKĀCIJU TĪKLI

129.b pants

1. Lai atvieglinātu 7.a un 130.a pantā minēto mērķu sasniegšanu un ļautu Savienības pilsoņiem, uzņēmējiem, kā arī reģionālām un vietējām kopienām pilnīgi izmantot priekšrocības, ko dod telpa bez iekšējām robežām, Kopiena palīdz izveidot un attīstīt Eiropas komunikāciju tīklus transporta, telekomunikāciju un enerģētikas infrastruktūru jomā.

2. Atvērtu un konkurētspējīgu tirgu sistēmā Kopienas rīcības mērķis ir veicināt valstu komunikāciju tīklu savstarpēju savienošanu un savstarpēju izmantojamību, kā arī pieeju tādiem tīkliem. Tā jo īpaši ņem vērā vajadzību saistīt salas, kā arī reģionus bez izejas uz jūru un nomaļus reģionus ar Kopienas centrāliem reģioniem.

129.c pants

1. Lai sasniegtu 129.b pantā minētos mērķus, Kopiena – izstrādā vairākas pamatnostādnes, kas aptver Eiropas komunikāciju tīklu jomā paredzēto pasākumu mērķus, prioritātes un vispārīgus plānus; šajās pamatnostādnēs nosaka, kuri projekti rada kopēju ieinteresētību;

– īsteno visus pasākumus, kas var izrādīties vajadzīgi, lai nodrošinātu komunikāciju tīklu savstarpēju izmantojamību, jo īpaši tehniskas standartizācijas jomā;

– var atbalstīt dalībvalstu centienus finansēt tos projektus, kas norādīti pirmajā ievilkumā minētajās pamatnostādnēs un kas rada kopēju ieinteresētību un ko finansāli atbalsta dalībvalstis, jo īpaši – ar priekšizpētes pasākumiem, aizdevumu garantijām vai procentu likmju subsīdijām; Kopiena var arī palīdzēt dalībvalstīs finansēt konkrētus projektus transporta infrastruktūras jomā, izmantojot Kohēzijas fondu, kas jāizveido vēlākais līdz 1993. gada 31. decembrim atbilstīgi 130.d pantam.

Kopiena savā rīcībā ņem vērā projektu potenciālo ekonomisko dzīvotspēju.

2. Dalībvalstis saziņā ar Komisiju savā starpā koordinē valsts līmeņa politiku, kas var būtiski ietekmēt 129.b pantā minēto mērķu sasniegšanu. Komisija, cieši sadarbojoties ar dalībvalstīm, var nākt klajā ar lietīšķiem ierosinājumiem, lai veicinātu šādu koordināciju.

3. Kopiena var lemt par sadarbību ar trešām valstīm, lai veicinātu projektus, kas rada savstarpēju ieinteresētību, un nodrošinātu komunikāciju tīklu savstarpēju izmantojamību.

129.d pants

Šā Līguma 129.c panta 1. punktā minētās pamatnostādnes pieņem Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju.

Par pamatnostādnēm un projektiem, kas rada kopēju ieinteresētību un attiecas uz kādas dalībvalsts teritoriju, jāsaņem attiecīgās dalībvalsts piekrišana.

Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, pieņem citus pasākumus, kas paredzēti 129.c panta 1. punktā.

XIII SADAĻA

RŪPNIECĪBA

130. pants

1. Kopiena un dalībvalstis nodrošina vajadzīgos apstākļus Kopienas rūpniecības konkurētspējai.

Lai to panāktu, saskaņā ar atvērtu un konkurētspējīgu tirgu sistēmu to rīcības mērķis ir

– paātrināt rūpniecības pielāgošanos strukturāliem pārveidojumiem;

– veicināt tādas vides veidošanu, kas labvēlīga iniciatīvai un uzņēmumam, jo īpaši mazu un vidēju uzņēmumu, attīstībai visā Kopienā;

– veicināt tādas vides veidošanu, kas ir labvēlīga uzņēmumu sadarbībai;

– veicināt jauninājumu, pētniecības un tehnoloģijas attīstības politikas radītā rūpniecības potenciāla labāku izmantojumu.

2. Dalībvalstis saziņā ar Komisiju savā starpā apspriežas un vajadzības gadījumā koordinē savu rīcību. Komisija var nākt klajā ar dažādiem lietīšķiem ierosinājumiem, lai veicinātu šādu koordināciju.

3. Kopiena veicina šā panta 1. punktā izvirzīto mērķu sasniegšanu, īstenojot politiku un veicot darbības saskaņā ar citiem šā Līguma noteikumiem. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu var noteikt īpašus pasākumus, lai atbalstītu rīcību, ko dalībvalstīs veic 1. punktā minēto mērķu sasniegšanai.

Šo sadaļu Kopiena nevar izmantot, lai ieviestu pasākumus, kas varētu radīt konkurences izkropļojumus.

XIV SADAĻA

EKONOMISKĀ UN SOCIĀLĀ KOHĒZIJA

130.a pants

Lai veicinātu tās vispārēju harmonisku attīstību, Kopiena izstrādā un veic darbības, kas stiprina tās ekonomisko un sociālo kohēziju.

Kopiena jo īpaši tiecas mazināt būtiskas dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības un mazāk attīstīto reģionu, tostarp lauku apvidu, atpalicību.

130.b pants

Dalībvalstis īsteno un koordinē savu ekonomikas politiku tā, lai turklāt sasniegtu 130.a pantā noteiktos mērķus. Kopienas politikas un rīcības noteikšana un īstenošana, kā arī iekšējā tirgus ieviešana ņem vērā 130.a pantā izvirzītos mērķus, kā arī veicina to sasniegšanu. Šo mērķu sasniegšanu Kopiena atbalsta arī ar darbībām, ko tā veic, izmantojot struktūrfondus (Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības nodaļu, Eiropas Sociālo fondu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu), Eiropas Investīciju banku un citus pastāvošos finanšu instrumentus.

Komisija reizi trijos gados Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai iesniedz ziņojumu par panākumiem, kas gūti ekonomiskā un sociālā kohēzijā, un par to, kā dažādie šajā pantā paredzētie līdzekļi to veicinājuši. Vajadzības gadījumā šim ziņojumam pievieno attiecīgus priekšlikumus.

Ja izrādās, ka vajadzīga īpaša rīcība, kas nav fondu kompetencē, un neskarot pasākumus, par kuriem lēmumi pieņemti saskaņā ar Kopienas politiku citās jomās, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, to var paredzēt ar vienprātīgu lēmumu.

130.c pants

Eiropas Reģionālās attīstības fonds ir nodibināts, lai palīdzētu izlidzināt Kopienas reģionu attīstības līmeņu galvenās atšķirības, piedaloties reģionu attīstīšanā un strukturālā pielāgošanā, kuru attīstība atpauk, un to rūpniecības rajonu pārprofilēšanā, kur sākusies lejupslīde.

130.d pants

Neskarot 130.e pantu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, ar Eiropas Parlamenta piekrišanu un apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu, kas var ietvert arī fondu apvienošanu, nosaka struktūrfondu uzdevumus, prioritārus mērķus un uzbūvi. Padome ar tādu pašu procedūru nosaka tiem piemērojamus vispārējus noteikumus, kā arī noteikumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu fondu efektivitāti un to darbības koordinēšanu gan savā starpā, gan ar citiem pastāvošiem finanšu instrumentiem.

Padome saskaņā ar to pašu procedūru līdz 1993. gada 31. decembrim izveido Kohēzijas fondu, lai sniegtu finansiālu atbalstu tādiem projektiem vides un Eiropas komunikāciju tīklu jomā, kas attiecas uz transporta infrastruktūru.

130.e pants

Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju, saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru pieņem īstenošanas lēmumus, kas attiecas uz Eiropas Reģionālās attīstības fondu.

Attiecībā uz Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Virzības nodaļu un Eiropas Sociālo fondu turpina piemērot attiecīgi 43. un 125. pantu.

XV SADAĻA

PĒTNIECĪBA UN TEHNOĻOĢIJAS ATTĪSTĪBA

130.f pants

1. Kopienas mērķis ir stiprināt Kopienas rūpniecības zinātnisko un tehnoloģisko pamatu un veicināt tās konkurētspēju starptautiskā līmenī, atbalstot visas pētniecības darbības, kas atzītas par vajadzīgām sakarā ar citām šā Līguma nodaļām.

2. Šādā nolūkā Kopiena visā tās teritorijā atbalsta uzņēmumu, tostarp mazu un vidēju uzņēmumu, pētniecības centru un universitāšu kvalitatīvo pētījumu un tehnoloģiju izstrādes; tā atbalsta to savstarpējas sadarbības centienus, jo īpaši nolūkā ļaut uzņēmumiem pilnīgi izmantot iekšējā tirgus potenciālu, un konkrēti, radot brīvu pieeju valstu pasūtījumiem, nosakot kopīgus standartus un likvidējot juridiskus un fiskālus šķēršļus šai sadarbībai.

3. Par visām Kopienas darbībām pētniecības un tehnoloģijas attīstības jomā, ko paredz šis Līgums, tostarp par demonstrācijas projektiem, lēmumus pieņem un īsteno saskaņā ar šo sadaļu.

130.g pants

Lai sasniegtu šos mērķus, Kopiena, papildinot dalībvalstīs veiktās darbības, veic šādas darbības:

a) īsteno pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas programmas, veicinot sadarbību ar uzņēmumiem, pētniecības centriem un universitātēm, kā arī to savstarpēju sadarbību;

b) veicina sadarbību ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām Kopienā veicamās pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas jomā;

c) izpata un vairo Kopienas sasniegumus pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas jomā;

d) stimulē zinātnieku mācības un mobilitāti Kopienā.

130.h pants

1. Kopiena un dalībvalstis koordinē savas darbības pētniecības un tehnoloģijas attīstības jomā, lai nodrošinātu to, ka valstu politika un Kopienas politika ir savstarpēji atbilstīgas.

2. Komisija, cieši sadarbojoties ar attiecīgām dalībvalstīm, nāk klajā ar lietišķiem ierosinājumiem, kā veicināt šā panta 1. punktā minēto koordināciju.

130.i pants

1. Padome saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem daudzgadu pamatprogrammu, kas aptver visas Kopienas darbības. Padome visā 189.b pantā minēto procedūru gaitā pieņem lēmumu vienprātīgi.

Pamatprogramma

– izvirza zinātniskus un tehnoloģiskus mērķus, kas jāpanāk ar 130.g pantā minētajām darbībām, un nosaka attiecīgās prioritātes;

– iezīmē šādu darbību vispārīgus plānus;

– nosaka maksimālo kopapjomu un sīki izstrādātus noteikumus Kopienas finansālajai līdzdalībai pamatprogrammā, kā arī šīs līdzdalības sadalījumu paredzētajās jomās.

2. Pamatprogrammu koriģē vai papildina, stāvoklim mainoties.

3. Pamatprogrammu īsteno ar īpašām programmām, kas izstrādātas katrai darbības jomai. Katrā šādā programmā ir ietverti sīki izstrādāti īstenošanas noteikumi, noteikts tās ilgums un vajadzīgie līdzekļi. Īpašajās programmās paredzēto līdzekļu summa nevar pārsniegt maksimālo kopsummu, kas paredzēta pamatprogrammai un katrai darbības jomai.

4. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem īpašās programmas.

130.j pants

Lai īstenotu daudzgadu pamatprogrammas, Padome – nosaka uzņēmumu, pētījumu centru un universitāšu dalības noteikumus;

– pieņem pētījumu rezultātu izplatīšanas noteikumus.

130.k pants

Īstenojot daudzgadu pamatprogrammas, var nolemt, ka tiks īstenotas papildprogrammas, kurās iekļausies tikai dažas dalībvalstis, kas tās finansēs, iespējams, piedaloties Kopienai.

Padome pieņem noteikumus, ko piemēro papildprogrammām, jo īpaši attiecībā uz zināšanu izplatīšanu un pieejamību citās dalībvalstīs.

130.l pants

Īstenojot daudzgadu pamatprogrammas, Kopiena, vienojoties ar attiecīgām dalībvalstīm, var paredzēt iespēju piedalīties pētniecības un attīstības programmās, ko sākušas vairākas dalībvalstis, tostarp iespēju piedalīties struktūrās, kas radītas, lai īstenotu šīs programmas.

130.m pants

Īstenojot daudzgadu pamatprogrammas, Kopiena var paredzēt sadarbību ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas jomā.

Šīs sadarbības detalizēti pasākumi var būt Kopienas un attiecīgo trešo pušu nolīgumu priekšmets, par kuriem vienojas sarunās un kurus noslēdz saskaņā ar 228. pantu.

130.n pants

Kopiena var izveidot kopuzņēmumus vai kādas citas struktūras, kas vajadzīgas, lai efektīvi īstenotu Kopienas pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrācijas programmas.

130.o pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu pieņem 130.n pantā minētos noteikumus.

Padome saskaņā ar 189.c pantā paredzēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem noteikumus, kas minēti 130.j līdz 130.l pantā. Lai pieņemtu papildprogrammas, vajadzīga attiecīgo dalībvalstu vienošanās.

130.p pants

Katra gada sākumā Komisija nosūta ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojums ietver informāciju par darbībām pētniecības, tehnoloģijas attīstības un rezultātu izplatīšanas jomā iepriekšējā gadā, kā arī darba programmu kārtējam gadam.

*XVI SADAĻA**VIDE**130.r pants*

1. Kopienas politika attiecībā uz vidi palīdz sasniegt šādus mērķus:

- saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti;
- aizsargāt cilvēku veselību;
- apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus;
- starptautiskā līmenī veicināt pasākumus, kas risina reģionu vai pasaules mēroga vides problēmas.

2. Kopienas politika attiecībā uz vidi tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību, ievērojot dažādu Kopienas reģionu stāvokļa atšķirības. Tā pamatojas uz piesardzības un preventīvās darbības principu, uz principu, ka videi nodarīts kaitējums jālabo, pirmām kārtām novēršot tā cēloni, un uz principu, ka maksā piesārņotājs. Vides aizsardzības prasības jāņem vērā, nosakot un īstenojot Kopienas politiku citās jomās.

Šajā sakarā saskaņošanas pasākumi, kas atbilst vides aizsardzības prasībām, vajadzības gadījumā paredz drošības klauzulu, kas ļauj dalībvalstīm ar ekonomiku nesaistītu vides aizsardzības apsvērumu dēļ veikt provizorisks pasākumus, uz kuriem attiecas Kopienas pārbaudes procedūras.

3. Izstrādājot politiku attiecībā uz vidi, Kopiena ņem vērā

- pieejamos zinātnes un tehnikas datus;
- vides apstākļus dažādos Kopienas reģionos;
- iespējamus ieguvumus un izmaksas darbības vai bezdarbības gadījumā;
- vienotu Kopienas ekonomisku un sociālu attīstību, kā arī tās reģionu līdzsvarotu attīstību.

4. Kopiena un dalībvalstis atbilstīgi savai kompetencei sadarbojas ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām. Kopienas sadarbības pasākumi var būt nolīguma priekšmets tādos Kopienas un attiecīgo trešo personu nolīgumos, kurus apspriež un slēdz saskaņā ar 228. pantu.

Šā punkta iepriekšējā daļa neskar dalībvalstu kompetenci piedalīties sarunās starptautiskās organizācijās un slēgt starptautiskus nolīgumus.

130.s pants

1. Padome saskaņā ar 189.c pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem lēmumu par to, kā jārikojas Kopienai, lai sasniegtu 130.r pantā minētos mērķus.

2. Atkāpjoties no šā panta 1. punktā paredzētās lēmumu pieņemšanas procedūras un neskarot 100.a pantu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu

- pieņem noteikumus, kas pēc būtības ir galvenokārt fiskāli;
- paredz pasākumus, kas attiecas uz pilsētu un lauku plānojumam, zemes izmantojumam, neattiecinot tos uz atkritumu apsaimniekošanu un vispārējiem pasākumiem, kā arī pasākumus, kas attiecas uz ūdens resursu apsaimniekošanu;

– paredz pasākumus, kas būtiski ietekmē dalībvalstu izvēli, izšķiroties par enerģijas avotiem un energoapgādes vispārējo struktūru.

Padome saskaņā ar šā punkta pirmajā daļā ietvertajiem nosacījumiem var noteikt tos šajā punktā minētos jautājumus, par kuriem lēmumi jāpieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

3. Saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, Padome pieņem vispārējās rīcības programmas citās jomās, izvirzot prioritārus mērķus.

Padome atkarībā no apstākļiem saskaņā ar 1. vai 2. punktā izklāstītajiem noteikumiem paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šīs programmas.

4. Neskarot konkrētus Kopienas līmeņa pasākumus, dalībvalstis finansē un īsteno vides politiku.

5. Neskarot principu, ka maksā piesārņotājs, gadījumos, kad kāds ar 1. punktu pamatots pasākums paredz izmaksas, ko kādas dalībvalsts iestādes uzskata par nesamērīgām, Padome aktā, ar ko paredz šo pasākumu, ietver attiecīgus noteikumus par

- pagaidu izņēmuma statusa piešķiršanu un/vai
- finansiāla atbalsta piešķiršanu no Kohēzijas fonda, kas saskaņā ar 130.d pantu jāizveido vēlākais līdz 1993. gada 31. decembrim.

130.t pants

Aizsargpasākumi, ko paredz saskaņā ar 130.s pantu, neliedz dalībvalstīm uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus. Šiem pasākumiem ir jābūt saderīgiem ar šo Līgumu. Šos pasākumus dara zināmus Komisijai.

XVII SADAĻA

SADARBĪBA ATTĪSTĪBAS JOMĀ

130.u pants

1. Kopienas politika attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, papildinot dalībvalstu īstenoto politiku, veicina

- jaunattīstības valstu noturīgu ekonomisku un sociālu attīstību un jo īpaši visvairāk atpalikušo valstu attīstību;
- vienmērīgu un pakāpenisku jaunattīstības valstu integrāciju pasaules ekonomikā;
- nabadzības apkarošanu jaunattīstības valstīs.

2. Kopienas politika šajā jomā palīdz sasniegt vispārējo mērķi – attīstīt un konsolidēt demokrātiju un tiesiskumu, kā arī ievērot cilvēktiesības un pamatbrīvības.

3. Kopiena un dalībvalstis respektē saistības un ņem vērā mērķus, ko tās apstiprinājušas saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizāciju un citām kompetentām starptautiskām organizācijām.

130.v pants

Īstenojot politiku, kas var iespaidot jaunattīstības valstis, Kopiena ievēro 130.u pantā minētos mērķus.

130.w pants

1. Neskarot citus šā Līguma noteikumus, Padome saskaņā ar 189.c pantā paredzēto procedūru paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu 130.u pantā minētos mērķus. Šādi pasākumi var būt daudzgadu programmas.

2. Eiropas Investīciju banka atbilstīgi tās Statūtiem palīdz īstenot pasākumus, kas minēti šā panta 1. punktā.

3. Šis pants neiespaido sadarbību ar Āfrikas, Karību jūras baseina un Klusā okeāna valstīm, ko paredz ĀKK un EEK konvencija.

130.x pants

1. Kopiena un dalībvalstis koordinē savu politiku, kas paredz sadarbību attīstības jomā, un savstarpēji apspriež atbalsta programmas arī starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs. Tās var īstenot kopīgu rīcību. Vajadzības gadījumā dalībvalstis palīdz īstenot Kopienas atbalsta programmas.

2. Komisija var nākt klajā ar lietišķiem ierosinājumiem, lai veicinātu šā panta 1. punktā minēto koordināciju.

130.y pants

Kopiena un dalībvalstis atbilstīgi savai kompetencei sadarbojas ar trešām valstīm un kompetentām starptautiskām organizācijām. Kopienas sadarbības pasākumi var būt Kopienas un attiecīgu trešo personu nolīgumu priekšmets, par kuriem vienojas sarunās un kurus noslēdz saskaņā ar 228. pantu.

Šā punkta iepriekšējā daļa neskar dalībvalstu kompetenci piedalīties sarunās starptautiskās organizācijās un slēgt starptautiskus nolīgumus."

E. Piekajā daļā "Kopienas iestādes":

39) 137. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"137. pants

Eiropas Parlaments, kurā ir to valstu tautu pārstāvji, kas apvienotas Kopienā, īsteno pilnvaras, kuras tam piešķir šis Līgums."

40) 138. panta 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"3. Eiropas Parlaments izstrādā priekšlikumus, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu vispārējās tiesās vēlēšanas saskaņā ar vienādu procedūru.

Saņemusi piekrišanu no Eiropas Parlamenta, kas pieņem lēmumu ar visu savu locekļu balsu vairākumu, Padome vienprātīgi pieņem attiecīgus noteikumus un iesaka dalībvalstīm tos pieņemt saskaņā ar katras valsts attiecīgajām konstitucionālajām prasībām."

41) Iekļauj šādus pantus:

"138.a pants

Politiskās partijas Eiropas līmeni ir svarīgas kā Savienības integrācijas faktors. Tās veicina Eiropas apziņu un Eiropas Savienības pilsoņu politiskās gribas izpaušmi.

138.b pants

Ciktāl tas paredzēts šajā Līgumā, Eiropas Parlaments, īstenojot pilnvaras, ko paredz 189.b un 189.c pantā noteiktās procedūras, kā arī izsakot piekrišanu vai sniedzot konsultatīvus atzinumus, piedalās procesā, kas vērsts uz Kopienas tiesību aktu pieņemšanu.

Eiropas Parlaments ar sava vairākuma lēmumu var Komisijai lūgt attiecīgus priekšlikumus par jautājumiem, attiecībā uz kuriem pēc Eiropas Parlamenta apsvērumiem šī Līguma īstenošanai vajadzīgs Kopienas tiesību akts.

138.c pants

Pildot savus pienākumus, Eiropas Parlaments, ja to lūdz ceturtā daļa tā locekļu, var izveidot pagaidu Izmeklēšanas komiteju, lai – neskarot pilnvaras, ko šis Līgums piešķir citām iestādēm vai struktūrām, – izskatītu pārkāpumus vai administratīvas kļūmes, kas pieļautas, īstenojot Kopienas tiesību aktus, izņemot gadījumus, kad pārbaudāmos faktus izskata tiesa un kamēr tiesvedība nav izbeigta.

Pagaidu Izmeklēšanas komiteja beidz pastāvēt, kad tā iesniegusi ziņojumu.

Sīkākus noteikumus par to, kā īstenot izmeklēšanas tiesības, nosaka Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, savstarpēji vienojoties.

138.d pants

Jebkuram Eiropas Savienības pilsonim, kā arī jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kurai ir juridiskā adrese kādā dalībvalstī, ir tiesības individuāli vai arī kopā ar citiem pilsoņiem vai personām iesniegt lūgumrakstus Eiropas Parlamentā par jautājumiem, kas ir Kopienas kompetencē un kas tieši skar šo pilsoni vai personu.

138.e pants

1. Eiropas Parlaments ieceļ ombudu, kas ir pilnvarots no jebkura Eiropas Savienības pilsoņa vai fiziskas personas, kura dzīvo kādā dalībvalstī, vai no juridiskas personas, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, pieņemt sūdzības par Kopienas iestāžu vai struktūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvusi Tiesa un Pirmās instances tiesa.

Ombuds saskaņā ar saviem pienākumiem vai nu pēc paša ierosmes, vai pamatojoties uz sūdzībām, kas iesniegtas viņam tieši vai arī ar Eiropas Parlamenta locekļa starpniecību, izskata sūdzības, kuras uzskata par pamatotām, izņemot gadījumus, kad pārbaudāmos faktus izskata tiesa vai tiesvedība lietā ir pabeigta. Ja ombuds konstatē administratīvu kļūmi, viņš par šo jautājumu ziņo attiecīgai iestādei, kurai ir trīs mēneši laika, lai savu viedokli darītu zināmu ombudam. Tad ombuds nodod ziņojumu Eiropas Parlamentam un attiecīgai iestādei. Personai, kas iesniegusi sūdzību, dara zināmu šādas izmeklēšanas iznākumu.

Ombuds iesniedz Eiropas Parlamentam gadskārtēju ziņojumu par izmeklēšanas iznākumu.

2. Pēc Eiropas Parlamenta ievēlēšanas uz tā pilnvaru laiku ieceļ ombudu. Ombudu var ieceļt atkārtoti.

Tiesa pēc Eiropas Parlamenta lūguma var atlaist ombudu, ja viņš vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu.

3. Pildot pienākumus, ombuds ir pilnīgi neatkarīgs. Pildot pienākumus, viņš ne no viena nelūdz un nepieņem norādījumus. Amata pilnvaru laikā ombuds nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu.

4. Eiropas Parlaments, iepriekš lūdzot Komisiju sniegt atziņumu, kā arī saņēmis Padomes apstiprinājumu, ko tā pieņēmusi ar kvalificētu balsu vairākumu, pieņem noteikumus un vispārējus nosacījumus, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi."

42) 144. punkta otro daļu papildina ar šādu teikumu:

"Šādā gadījumā amata pilnvaru laiks tiem Komisijas locekļiem, kas iecelti viņu vietā, beidzas dienā, kad būtu beidzies tās Komisijas pilnvaru laiks, kura ir atkāpusies."

43) Iekļauj šādu pantu:

"146. pants

Padomē no katras dalībvalsts ir pa vienam pārstāvim ministru līmenī, kas pilnvarots uzņemties saistības šīs dalībvalsts valdības vārdā.

Priekšsēdētāja amatu pēc kārtas ieņem visas Padomē pārstāvētās dalībvalstis uz sešiem mēnešiem šādā secībā:

– pirmajā sešgadē: Beļģija, Dānija, Vācija, Grieķija, Spānija, Francija, Īrija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Apvienotā Karaliste;

– nākamajā sešgadē: Dānija, Beļģija, Grieķija, Vācija, Francija, Spānija, Itālija, Īrija, Nīderlande, Luksemburga, Apvienotā Karaliste, Portugāle."

44) Iekļauj šādu pantu:

"147. pants

Padome sanāk, ja to sasauc tās priekšsēdētājs pēc paša ierosmes vai arī pēc kāda tās locekļa vai Komisijas lūguma."

45) 149. pantu atceļ.

46) Iekļauj šādu pantu:

"151. pants

1. Komiteja, kurā ir dalībvalstu pastāvīgie pārstāvji, atbild par Padomes darba sagatavošanu un Padomes doto uzdevumu izpildi.

2. Padomei palīdz Ģenerālsēkretariāts, ko vada ģenerālsēkretārs. Ģenerālsēkretāru ar vienprātīgu lēmumu iecel Padome. Padome pieņem lēmumu par Ģenerālsēkretariāta uzbūvi.

3. Padome pieņem savu reglamentu."

47) Iekļauj šādu pantu:

"154. pants

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka algas, pabalstus un pensijas Komisijas priekšsēdētājam un locekļiem, kā arī Tiesas priekšsēdētājam, tiesnešiem, ģenerālvokātiem un sekretāram. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka arī citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība, kura nav atalgojums."

48) Iekļauj šādus pantus:

"156. pants

Komisija katru gadu vismaz vienu mēnesi pirms Eiropas Parlamenta sesijas sākuma publicē pārskata ziņojumu par Kopienas darbību.

157. pants

1. Komisijā ir 17 locekļu, kurus izraugās, pamatojoties uz viņu vispārējo kompetenci, un kuru neatkarība nav apšaubāma.

Padome ar vienprātīgu lēmumu var mainīt Komisijas locekļu skaitu.

Par Komisijas locekļiem var būt tikai dalībvalstu pilsoņi.

Komisijā jābūt vismaz vienam pilsonim no katras dalībvalsts, tomēr ne vairāk kā diviem Komisijas locekļiem drīkst būt vienas un tās pašas valsts pilsonība.

2. Komisijas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem. Visas dalībvalstis apņemas ievērot šo principu un nemēģināt ietekmēt Komisijas locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

Komisijas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzlikto pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās. Šo pienākumu neievērošanas gadījumā Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var noteikt, ka attiecīgo Komisijas locekli atkarībā no apstākļiem atlaiž saskaņā ar 160. pantu, vai arī viņam atņem tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām.

158. pants

1. Komisijas locekļus saskaņā ar 2. punktā paredzēto procedūru iecel uz pieciem gadiem, vajadzības gadījumā ievērojot 144. pantu.

Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

2. Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, pēc apspriedes ar Eiropas Parlamentu izvirza kandidātu Komisijas priekšsēdētāja amatam.

Dalībvalstu valdības, apspriežoties ar izvirzīto priekšsēdētāja kandidātu, izvirza pārējo Komisijas locekļu kandidātus.

Par izvirzīto Komisijas priekšsēdētāja kandidātu un pārējiem Komisijas locekļu kandidātiem Eiropas Parlaments balso kopumā. Kad Eiropas Parlaments priekšsēdētāju un pārējos Komisijas locekļus apstiprinājis, viņus iecel amatā, savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām.

3. Šā panta 1. un 2. punktu pirmoreiz piemēro attiecībā uz priekšsēdētāju un pārējiem Komisijas locekļiem, kuru amata pilnvaru laiks sākas 1995. gada 7. janvārī.

Komisijas priekšsēdētāju un pārējos Komisijas locekļus, kuru amata pilnvaru laiks sākas 1993. gada 7. janvārī, iecel, savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām. Viņu pilnvaru laiks beidzas 1995. gada 6. janvārī.

159. pants

Izņemot parastas nomainas vai nāves gadījumus, Komisijas locekļu pienākumi beidzas, kad viņi atkāpjas vai viņus atlaiž no amata.

Savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām, šādā brīvā amata vietā uz atlikušo locekļa amata pilnvaru laiku iecel jaunu Komisijas locekli. Padome var vienprātīgi pieņemt lēmumu par to, ka brīvajā amata vietā nav jāiecel jauns loceklis.

Priekšsēdētāja atkāpšanās, atlaišanas vai nāves gadījumā viņu nomaina uz atlikušo amata pilnvaru laiku. Priekšsēdētāja nomainai piemēro 158. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

Izņemot gadījumus, kad Komisijas locekļus atlaiž no amata saskaņā ar 160. pantu, viņi paliek amatā līdz nomainai.

160. pants

Ja kāds Komisijas loceklis vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, Tiesa pēc Padomes vai Komisijas pieteikuma var viņu atlaist no amata.

161. pants

Komisija no savu locekļu vidus var iecelt vienu vai divus priekšsēdētāja vietniekus.

162. pants

1. Padome un Komisija apspriežas un, savstarpēji vienojoties, nosaka sadarbības formas.

2. Komisija pieņem savu reglamentu, lai nodrošinātu to, ka gan tā, gan tās struktūrvienības darbojas saskaņā ar šo Līgumu. Tā nodrošina, ka reglaments tiek publicēts.

163. pants

Komisija pieņem lēmumu ar tās locekļu balsu vairākumu; viņu skaits noteikts 157. pantā.

Komisija ir tiesīga lemt tikai tad, ja ir klāt reglamentā paredzētais locekļu skaits."

49) 165. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"165. pants

Tiesā ir 13 tiesneši.

Tiesa sanāk plenārsēdēs. Tā var arī veidot palātas ar trim vai pieciem tiesnešiem katrā, vai nu lai veiktu attiecīgu iepriekšēju izmeklēšanu, vai lai izskatītu noteiktu kategoriju lietas saskaņā ar šajā nolūkā izstrādātiem noteikumiem.

Tiesa sanāk plenārsēdē, ja to lūdz dalībvalsts vai Kopienas iestāde, kas ir puse tiesas procesā.

Pēc Tiesas lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var palielināt tiesnešu skaitu un veikt vajadzīgos pielāgojumus šā panta otrajā un trešajā daļā, kā arī 167. panta otrajā daļā."

50) 168.a pantu aizstāj ar šādu pantu:

"168.a pants

1. Tiesai izveido Pirmās instances tiesu, kuras kompetencē ir izskatīt un izlemt pirmajā instancē dažu kategoriju lietas, ko nosaka saskaņā ar 2. punktu un par kurām apelāciju Tiesā var

iesniegt vienīgi par tiesību jautājumiem un saskaņā ar Tiesas Statūtos ietvertiem nosacījumiem. Pirmās instances tiesas kompetencē nav izskatīt un izlemt jautājumus, kas iesniegti saskaņā ar 177. pantu, lai saņemtu prejudiciālu nolēmumu.

2. Padome pēc Tiesas lūguma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, vienprātīgi nosaka 1. punktā minētās lietu kategorijas, kā arī Pirmās instances tiesas sastāvu, un pieņem vajadzīgos pielāgojumus un papildu noteikumus Tiesas Statūtos. Ja vien Padome nenolemj ko citu, uz Pirmās Instances tiesu attiecas šā Līguma noteikumi par Tiesu, jo īpaši Protokols par Tiesas Statūtiem.

3. Pirmās instances tiesas locekļus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras atbilst prasībām attiecībā uz tiesnešu amatiem; viņus uz sešiem gadiem amatā ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties. Tiesas sastāvu daļēji atjauno ik pēc trijiem gadiem. Tiesas locekļus, kas atstāj amatu, var iecelt amatā atkārtoti.

4. Pirmās instances tiesa ar Tiesas piekrišanu izstrādā savu reglamentu. Šim reglamentam vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums."

51) 171. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"171. pants

1. Ja Tiesa konstatē, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līgumā paredzētu pienākumu, šai valstij jāveic pasākumi, kas vajadzīgi Tiesas sprieduma izpildei.

2. Ja Komisija atzīst, ka attiecīgā dalībvalsts nav veikusi šādus pasākumus, tā, vispirms dodot šai valstij iespēju iesniegt apsvērumus, sniedz argumentētu atzinumu, norādot jautājumus, kuros attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi Tiesas spriedumu.

Ja attiecīgā dalībvalsts neveic vajadzīgos pasākumus, lai Komisijas noteiktajā termiņā izpildītu Tiesas spriedumu, Komisija var griezties Tiesā. Tādā gadījumā tā norāda sodanaudu vai kavējuma naudu, kas jāmaksā attiecīgajai dalībvalstij un ko Komisija konkrētajos apstākļos uzskata par piemērotu.

Ja Tiesa konstatē, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi tās spriedumu, tā var šai valstij uzlikt sodanaudu vai kavējuma naudu.

Šī procedūra neskar 170. pantu."

52) 172. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"172. pants

Regulas, ko saskaņā ar šo Līgumu pieņem Eiropas Parlaments kopā ar Padomi, kā arī Padome, var piešķirt Tiesai neierobežotu jurisdikciju attiecībā uz šajās regulās paredzētajām sankcijām."

53) 173. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"173. pants

Tiesa izskata jautājumus par to, cik likumīgi ir Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgi pieņemtie tiesību akti, kā arī Padomes, Komisijas un ECB pieņemtie tiesību akti, izņemot ieteikumus un atzinumus, kā arī tādi Eiropas Parlamenta tiesību akti, kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas *vis-a-vis* trešām personām.

Šajā nolūkā Tiesas jurisdikcijā ir kādas dalībvalsts, Padomes vai Komisijas celtas prasības sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, šā Līguma vai jebkuru ar tā piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem, kā arī sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu.

Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko savu prerogatīvu aizsardzības nolūkā ceļ Eiropas Parlaments un ECB.

Jebkura fiziska vai juridiska persona ar tiem pašiem nosacījumiem var griezties Tiesā par lēmumu, kas adresēts šai personai, vai par lēmumu, kas – kaut arī regulas vai lēmuma formā adresēts citai personai – tomēr šo personu skar tieši un individuāli.

Tiesvedībā, ko paredz šis pants, atkarībā no apstākļiem jāuzsāk divos mēnešos pēc tam, kad vai nu tiesību akts publicēts vai darīts zināms attiecīgajai personai, vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas šai personai kļuvis zināms."

54) 175. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"175. pants

Ja Eiropas Parlaments, Padome vai Komisija nepieņem lēmumu, tādējādi pārkāpjot šo Līgumu, citas Kopienas iestādes un dalībvalstis var griezties Tiesā, lai konstatētu šo pārkāpumu.

Šāda rīcība ir pieļaujama vienīgi tad, ja attiecīgā iestāde vispirms ir aicināta pieņemt lēmumu. Ja divos mēnešos pēc aicinājuma iestāde nav formulējusi savu nostāju, prasību var celt nākamās divos mēnešos.

Jebkura fiziska vai juridiska persona atbilstīgi iepriekšējās panta daļās izklāstītajiem nosacījumiem var griezties Tiesā sakarā ar to, ka Kopienas iestāde nav adresējusi šai personai kādu tiesību aktu, izņemot ieteikumus vai atzinumus.

Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko ceļ ECB jomās, kas ir tās kompetencē, kā arī prasības, kas celtas pret ECB."

55) 176. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"176. pants

Iestādei vai iestādēm, kuru pieņemtie akti ir pasludināti par spēkā neesošiem vai kuru bezdarbība ir atzīta par tādu, kas ir pretrunā šim Līgumam, ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai pildītu Tiesas spriedumu.

Šis pienākums neiespaido tos pienākumus, kas izriet no 215. panta otrās daļas piemērošanas.

Šis pants attiecas arī uz ECB."

56) 177. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"177. pants

Tiesas kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par

a) šā Līguma interpretāciju;

b) Kopienas iestāžu un ECB tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju;

c) ar Padomes lēmumu dibinātu struktūru statūtu interpretāciju, ja minētie statūti to paredz.

Ja šādu jautājumu ierosina kādas dalībvalsts tiesā, šī tiesa, ja tā uzskata, ka ir vajadzīgs Tiesas lēmums par šo jautājumu, lai šī tiesa varētu sniegt spriedumu, var lūgt, lai Tiesa sniedz nolēmumu par šo jautājumu.

Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, tad šai dalībvalsts tiesai jāgriežas Tiesā."

57) 180. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"180. pants

Tiesas kompetencē, ievērojot turpmāk norādītos ierobežojumus, ir izskatīt lietas par domstarpībām, kas attiecas uz

a) to, kā dalībvalstis pilda Eiropas Investīciju bankas Statūtu uzliktos pienākumus. Šajā sakarā bankas Direktoru padomei ir pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas ar 169. pantu;

b) Eiropas Investīciju bankas Valdes paredzētiem pasākumiem. Šajā sakarā jebkura dalībvalsts, Komisija vai bankas Direktoru padome var griezties Tiesā, ņemot vērā 173. pantā izklāstītos nosacījumus;

c) Eiropas Investīciju bankas Direktoru padomes paredzētiem pasākumiem. Par šādiem pasākumiem tiesvedību var ierosināt vienīgi dalībvalsts vai Komisija, ņemot vērā 173. pantā izklāstītos nosacījumus un vienīgi tāpēc, ka – paredzot šādus pasākumus – nav ievērota bankas Statūtu 21. panta 2., 5., 6. un 7. punktā noteiktā procedūra;

d) to, kā valstu centrālās bankas pilda šā Līguma un ECBS Statūtu uzliktos pienākumus. Šajā sakarā ECB Padomes pilnvaras attiecībā pret valstu centrālajām bankām ir tādas pašas kā tās, kas ar 169. pantu piešķirtas Komisijai attiecībā pret dalībvalstīm. Ja Tiesa konstatē, ka valsts centrālā banka nav izpildījusi kādu šajā Līgumā uzliktu pienākumu, attiecīgajai bankai jāveic vajadzīgie pasākumi, lai pildītu Tiesas spriedumu."

58) 184. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"184. pants

Lietās, kurās izskata Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgi pieņemtās regulas, vai arī Padomes, Komisijas vai ECB pieņemtās regulas, jebkura puse var atsaukties uz 173. panta otrajā daļā izklāstītajiem iemesliem, lai Tiesā pierādītu, ka attiecīgā regula nav piemērojama, arī tad ja ir beidzies 173. panta piektajā daļā noteiktais termiņš."

59) Iekļauj šādu iedaļu:

"5. iedaļa

Revīzijas palāta

188.a pants

Revīzijas palāta veic revīziju.

188.b pants

1. Revīzijas palātā ir 12 locekļi.

2. Revīzijas palātas locekļus izraugās no personām, kas savās valstīs darbojušās vai darbojas neatkarīgās revīzijas iestādēs vai ir īpaši kvalificētas šim amatam. Viņu neatkarībai ir jābūt neapšaubāmai.

3. Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu uz sešiem gadiem ieceļ Revīzijas palātas locekļus.

Pirmajā iecelšanas reizē četriem Revīzijas palātas locekļiem, ko izrauga lozējot, amata pilnvaru laiks ir tikai četri gadi.

Revīzijas palātas locekļus var iecelt atkārtoti.

Viņi uz trijiem gadiem no sava vidus ievēlē Revīzijas palātas priekšsēdētāju. Priekšsēdētāju var ievēlēt atkārtoti.

4. Revīzijas palātas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem.

5. Revīzijas palātas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzlikto pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās.

6. Izņemot parastas nomaņas vai nāves gadījumus, Revīzijas palātas locekļa amata pienākumi beidzas, kad viņš atkāpjas no amata vai viņu ar Tiesas lēmumu atlaiz saskaņā ar šā panta 7. punktu.

Uz atlikušo amata pilnvaru laiku brīvajā amata vietā ieceļ jaunu Revīzijas palātas locekli.

Izņemot gadījumus, ja Revīzijas palātas locekļus atlaiz, viņi paliek amatā līdz nomaņai.

7. Revīzijas palātas locekli var atlaist no amata vai atņemt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām tikai tad, ja Tiesa pēc Revīzijas palātas lūguma konstatē, ka viņš vairs neatbilst vajadzīgajiem nosacījumiem vai nepilda amata pienākumus.

8. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka Revīzijas palātas priekšsēdētāju un locekļu nodarbinātības kārtību, jo īpaši viņu algas, pabalstus un pensijas. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība, kura nav atalgojums.

9. Noteikumi, kas Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās attiecas uz Tiesas tiesnešiem, attiecas arī uz Revīzijas palātas locekļiem.

188.c pants

1. Revīzijas palāta pārbauda visu Kopienas ieņēmumu un izdevumu pārskatus. Tā pārbauda arī visu Kopienas izveidoto struktūru ieņēmumu un izdevumu pārskatus, ciktāl attiecīgais izveides akts neaizliedz šādu pārbaudi.

Revīzijas palāta nodod Eiropas Parlamentam un Padomei atzinumu par pārskatu ticamību, kā arī par notikušo darījumu likumību un pareizību.

2. Revīzijas palāta pārbauda, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi veikti likumīgi un pareizi, un vai finanšu vadība ir bijusi pareiza.

Ieņēmumu revīziju veic, pārbaudot gan summas, kas pienākas Kopienai, gan tai faktiski iemaksātās summas.

Izdevumu revīziju veic, pārbaudot gan uzņemtās saistības, gan veiktos maksājumus.

Šīs revīzijas var veikt pirms attiecīgā finanšu gada bilances slēgšanas.

3. Revīzijas veic, pamatojoties uz dokumentiem, un vajadzības gadījumā uz vietas citās Kopienas iestādēs un dalībvalstīs. Dalībvalstīs revīziju veic sazinājā ar attiecīgās valsts revīzijas iestādēm vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, ar kompetentiem valsts dienestiem. Šīs iestādes vai dienesti Revīzijas palātai dara zināmu, vai tās paredz piedalīties revīzijā.

Pārējās Kopienas iestādes un dalībvalstu revīzijas iestādes vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, kompetenti valstu dienesti Revīzijas palātai pēc tās lūguma iesniedz visus dokumentus vai informāciju, kas tai vajadzīga, lai veiktu savus uzdevumus.

4. Revīzijas palāta pēc finanšu gada slēgšanas sagatavo gada ziņojumu. To nodod citām Kopienas iestādēm un publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī" kopā ar šo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem.

Revīzijas palāta var arī jebkurā laikā sniegt apsvērumus par konkrētiem jautājumiem, tostarp īpašu ziņojumu formā, un iesniegt atzinumus pēc citu Kopienas iestāžu lūguma.

Gada ziņojumus, īpašus ziņojumus vai atzinumus tā pieņem ar locekļu balsu vairākumu.

Tā palīdz Eiropas Parlamentam un Padomei īstenot to pilnvaras, kas saistītas ar budžeta izpildes kontroli."

60) 189. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"189. pants

Lai veiktu savu uzdevumu, Eiropas Parlaments kopā ar Padomi, kā arī Padome un Komisija saskaņā ar šā Līguma noteikumiem pieņem regulas, direktīvas un lēmumus, kā arī sniedz ieteikumus vai atzinumus.

Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Direktīvas tām dalībvalstīm, kurām tās adresētas, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

Lēmumi uzliek saistības kopumā tiem, kam tie adresēti.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības."

61) Iekļauj šādus pantus:

"189.a pants

1. Ja saskaņā ar šo Līgumu Padome pieņem lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma, tad, lai pieņemtu lēmumu, ar ko groza šo priekšlikumu, vajadzīga vienprātība, ņemot vērā 189.b panta 4. un 5. punktu.

2. Kamēr Padome nav pieņēmusi lēmumu un turpinās Kopienas tiesību akta pieņemšanas procedūra, Komisija var jebkurā laikā grozīt savu priekšlikumu.

189.b pants

1. Ja sakarā ar kāda tiesību akta pieņemšanu šajā Līgumā ir atsauce uz šo pantu, piemēro turpmāk izklāstīto procedūru.

2. Komisija iesniedz priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Padome, saņemusi Eiropas Parlamenta atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem kopēju nostāju. Kopējo nostāju dara zināmu Eiropas Parlamentam. Padome Eiropas Parlamentam pilnībā dara zināmus iemeslus, kas tai likuši pieņemt kopējo nostāju. Komisija pilnībā informē Eiropas Parlamentu par savu nostāju.

Ja trijos mēnešos pēc šādas paziņošanas Eiropas Parlaments

a) apstiprina kopējo nostāju, Padome apspriežamo tiesību aktu saskaņā ar kopējo nostāju pieņem galīgajā variantā;

b) nav pieņēmis lēmumu, Padome pieņem apspriežamo tiesību aktu saskaņā ar kopējo nostāju;

c) ar visu savu locekļu balsu absolūtu vairākumu norāda, ka vēlas noraidīt kopējo nostāju, tas tūlīt to dara zināmu Padomei. Padome var sasaukt 4. punktā minētās Samierināšanas komitejas sanāksmi, lai sīkāk paskaidrotu savu nostāju. Pēc tam Eiropas Parlaments vai nu ar visu tā locekļu absolūtu balsu vairākumu apstiprina kopējās nostājas noraidījumu – šādā gadījumā uzskata, ka ierosinātais tiesību akts nav pieņemts, – vai ierosina grozījumus saskaņā ar šā punkta d) apakšpunktu;

d) ar visu savu locekļu balsu absolūtu vairākumu ierosina grozījumus kopējā nostājā, tad grozīto tekstu nodod Padomei un Komisijai, kas sniedz atzinumu par šiem grozījumiem.

3. Ja trijos mēnešos pēc tam, kad jautājums nodots Padomei, tā ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina visus Eiropas Parlamenta grozījumus, tā attiecīgi groza savu nostāju un pieņem apspriežamo tiesību aktu; par grozījumiem, par kuriem Komisija sniegusi negatīvu atzinumu, Padome tomēr lēmumu pieņem vienprātīgi. Ja Padome neapstiprina apspriežamo tiesību aktu, Padomes priekšsēdētājs, vienojoties ar Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju, tūlīt sasauk Samierināšanas komitejas sanāksmi.

4. Samierināšanas komiteju veido Padomes locekļi vai viņu pārstāvji, kā arī tikpat daudz Eiropas Parlamenta pārstāvju; tās uzdevums ir panākt vienošanos par kopīgu dokumentu, ko atbalsta ar Padomes locekļu vai to pārstāvju kvalificētu balsu

vairākumu un Eiropas Parlamenta pārstāvju balsu vairākumu. Komisija piedalās Samierināšanas komitejas sēdēs un nāk klajā ar ierosinājumiem, kas vajadzīgi, lai tuvinātu Eiropas Parlamentu un Padomes nostāju.

5. Ja sešas nedēļas pēc Samierināšanas komitejas sasaukšanas tā apstiprina kopīgu dokumentu, tad Eiropas Parlamentam, kas pieņem lēmumu ar absolūtu nodoto balsu vairākumu, un Padomei, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, pēc apstiprināšanas ir sešas nedēļas laika, lai pieņemtu apspriežamo tiesību aktu saskaņā ar kopīgo dokumentu. Ja viena no šīm divām iestādēm neapstiprina ierosināto tiesību aktu, uzskata, ka tas nav pieņemts.

6. Ja Samierināšanas komiteja neapstiprina kopīgu dokumentu, uzskata, ka ierosinātais tiesību akts nav pieņemts, ja vien sešu nedēļu laikā pēc Samierināšanas komitejai atvēlēta termiņa beigām Padome ar kvalificētu balsu vairākumu neapstiprina kopējo nostāju, kurai tā piekritusi pirms samierināšanas sākuma, iespējams, ar Eiropas Parlamenta ieteiktiem grozījumiem. Šādā gadījumā apspriežamo tiesību aktu pieņem galīgajā variantā, ja vien Eiropas Parlaments nenoraida tā projektu ar absolūtu savu locekļu balsu vairākumu sešas nedēļas kopš dienas, kad to apstiprinājusi Padome; šādā gadījumā uzskata, ka ierosinātais tiesību akts nav pieņemts.

7. Šajā pantā minēto triju mēnešu un sešu nedēļu termiņu var pagarināt ne vairāk kā attiecīgi par vienu mēnesi un divām nedēļām, savstarpēji vienojoties Eiropas Parlamentam un Padomei. Šā panta 2. punktā minēto termiņu – trīs mēnešus – automātiski pagarina par diviem mēnešiem, ja piemēro 2. punkta c) apakšpunktu.

8. Jomu, kādā piemērot šajā pantā izklāstīto procedūru, pamatojoties uz ziņojumu, ko Komisija iesniedz Padomei vēlākais līdz 1996. gadam, var paplašināt saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Līguma par Eiropas Savienību N panta 2. punktā.

189.c pants

Ja sakarā ar kāda tiesību akta pieņemšanu šajā Līgumā ir atsaucē uz šo pantu, piemēro turpmāk izklāstīto procedūru.

a) Padome pēc Komisijas priekšlikuma, saņemusi Eiropas Parlamenta atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem kopējo nostāju.

b) Padomes kopējo nostāju dara zināmu Eiropas Parlamentam. Padome un Komisija Eiropas Parlamentam pilnībā dara zināmus iemeslus, kas likuši Padomei pieņemt tās kopējo nostāju, kā arī Komisijas nostāju.

Ja trijos mēnešos pēc šādas paziņošanas Eiropas Parlaments apstiprina šo kopējo nostāju vai arī nav pieņēmis lēmumu, Padome saskaņā ar kopējo nostāju pieņem attiecīgo tiesību aktu galīgajā variantā.

c) Eiropas Parlaments b) punktā minētajos trijos mēnešos ar visu locekļu absolūtu balsu vairākumu var ierosināt grozījumus Padomes kopējā nostājā. Eiropas Parlaments ar tādu pašu balsu vairākumu var arī noraidīt Padomes kopējo nostāju. Lēmumu dara zināmu Padomei un Komisijai.

Ja Eiropas Parlaments ir noraidījis Padomes kopējo nostāju, ir vajadzīga vienprātība, lai Padome par to pieņemtu lēmumu otrajā lasījumā.

d) Komisija, ievērojot Eiropas Parlamenta ierosinātos grozījumus, mēneša laikā pārskata priekšlikumu, pamatojoties uz kuru Padome pieņēmusi tās kopējo nostāju.

Komisija reizē ar pārskatīto priekšlikumu nodod Padomei arī Eiropas Parlamenta grozījumus, ko tā nav pieņēmusi, un dara zināmu savu viedokli par tiem. Padome var vienprātīgi pieņemt šos grozījumus.

e) Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem Komisijas pārskatīto priekšlikumu.

Lai grozītu Komisijas pārskatīto priekšlikumu, Padomei jāpieņem vienprātīgs lēmums.

f) Gadījumos, kas minēti c), d) un e) punktā, Padomei lēmums jāpieņem trijos mēnešos. Ja šajā laikā nav pieņemts lēmums, uzskata, ka Komisijas priekšlikums nav pieņemts.

g) Šā panta b) un f) punktā norādītos termiņus var pagarināt ne vairāk kā par vienu mēnesi, savstarpēji vienojoties Padomei un Eiropas Parlamentam.”

62) 190. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“190. pants

Regulās, direktīvās un lēmumos, ko Eiropas Parlaments pieņem kopā ar Padomi, vai ko pieņem Padome vai Komisija, norāda to pamatojumu un visus priekšlikumus vai atzinumus, kas bija jāsaņem, ievērojot šo Līgumu.”

63) 191. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“191. pants

1. Regulas, direktīvas un lēmumus, ko pieņem saskaņā ar 189.b pantā minēto procedūru, paraksta Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs un Padomes priekšsēdētājs, un tos publicē “Kopienas Oficiālajā Vēstnesī”. Minētie akti stājas spēkā tajos norādītajā dienā vai, ja tā nav norādīta, divdesmitajā dienā pēc to publicēšanas.

2. Padomes un Komisijas regulas, kā arī šo iestāžu direktīvas, kas adresētas visām dalībvalstīm, publicē “Kopienas Oficiālajā Vēstnesī”. Minētie akti stājas spēkā tajos norādītajā dienā vai, ja tā nav norādīta, divdesmitajā dienā pēc to publicēšanas.

3. Citas direktīvas un lēmumus paziņo visiem, kam tie adresēti, un līdz ar šādu paziņošanu tie stājas spēkā.”

64) 194. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“194. pants

Ekonomikas un sociālo lietu komitejas locekļu skaits ir šāds:

Beļģija	12
Dānija	9
Vācija	24
Grieķija	12
Spānija	21
Francija	24
Īrija	9
Itālija	24
Luksemburga	6
Nīderlande	12
Portugāle	12
Apvienotā Karaliste	24

Komitejas locekļus uz četriem gadiem ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

Komitejas locekļus nedrīkst saistīt nekādi obligāti norādījumi. Viņi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka Komitejas locekļu atalgojumu.”

65) 196. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“196. pants

Komiteja no savu locekļu vidus uz diviem gadiem ievēlē priekšsēdētāju un prezidiju.

Komiteja pieņem savu reglamentu.

Komiteju sasauk tās priekšsēdētājs pēc Padomes vai Komisijas lūguma. Tā var sanākt arī pēc pašas ierosmes.”

66) 198. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“198. pants

Padomei un Komisijai jāapspriežas ar Komiteju gadījumos, kad to paredz šis Līgums. Šīs iestādes var apspriesties ar Komiteju vienmēr, kad uzskata to par lietderīgu. Tā pēc savas ierosmes var sniegt atzinumu, ja uzskata to par lietderīgu.

Padome vai Komisija, ja uzskata to par lietderīgu, Komitejas atzinuma iesniegšanai nosaka termiņu, kas nedrīkst būt mazāks par vienu mēnesi no dienas, kad priekšsēdētājs saņēmis par to paziņojumu. Ja līdz termiņa beigām atzinums nav iesniegts, tas neliedz veikt turpmāku rīcību.

Komitejas, kā arī specializētās nodaļas atzinumu kopā ar sēdes protokolu nodod Padomei un Komisijai.”

67) Iekļauj šādu nodaļu:

“4. nodaļa

Reģionu komiteja

198.a pants

Ar šo ir izveidota komiteja, kurā ir reģionālo un vietējo struktūru pārstāvji, šē turpmāk “Reģionu komiteja”, un kurai ir padomdevēja statuss.

Reģionu komitejas locekļu skaits ir šāds:

Beļģija	12
Dānija	9
Vācija	24
Grieķija	12
Spānija	21
Francija	24
Īrija	9
Itālija	24
Luksemburga	6
Nīderlande	12
Portugāle	12
Apvienotā Karaliste	24

Komitejas locekļus, kā arī tādu pašu skaitu viņu aizstājēju pēc attiecīgo dalībvalstu priekšlikumiem uz četriem gadiem ieceļ Padome ar vienprātīgu lēmumu. Komitejas locekļus var iecelt amatā atkārtoti.

Komitejas locekļus nedrīkst saistīt nekādi obligāti norādījumi. Viņi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

198.b pants

Reģionu komitejas locekļi no sava vidus uz diviem gadiem ievēlē priekšsēdētāju un prezidiju.

Komiteja pieņem savu reglamentu un nodod to Padomes vienprātīgai apstiprināšanai.

Komiteju sasauk tās priekšsēdētājs pēc Padomes vai Komisijas lūguma. Tā var sanākt arī pēc pašas ierosmes.

198.c pants

Padome un Komisija apspriežas ar Reģionu komiteju šajā Līgumā paredzētos gadījumos, kā arī visos citos gadījumos, kad viena no šīm iestādēm uzskata to par lietderīgu.

Padome vai Komisija, ja uzskata to par vajadzīgu, Komitejas atzinuma iesniegšanai nosaka termiņu, kas nedrīkst būt mazāks par vienu mēnesi no dienas, kad priekšsēdētājs saņemis par to paziņojumu. Ja līdz termiņa beigām atzinums nav iesniegts, tas neliedz veikt turpmāku rīcību.

Ja atbilstīgi 198. pantam apspriežas ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, tad Padome vai Komisija lūgumu sniegt atzinumu dara zināmu Reģionu komitejai. Reģionu komiteja var sniegt atzinumu, ja tā uzskata, ka attiecīgais jautājums skar īpašas reģionu intereses.

Tā pēc savas ierosmes var sniegt atzinumu, ja uzskata to par lietderīgu.

Komitejas atzinumu kopā ar sēdes protokolu nodod Padomei un Komisijai."

68) Iekļauj šādu nodaļu:

"5. nodaļa

Eiropas Investīciju banka

198.d pants

Eiropas Investīciju banka ir tiesību subjekts.

Eiropas Investīciju bankas dalībnieces ir dalībvalstis.

Eiropas Investīciju bankas Statūti ir noteikti protokolā, kas pievienots šim Līgumam.

198.e pants

Eiropas Investīciju bankas uzdevums ir Kopienas interesēs veicināt līdzsvarotu un noturīgu kopējā tirgus attīstību, gan darbojoties kapitāla tirgū, gan izmantojot bankas pašas resursus. Šajā nolūkā banka, kuras mērķis nav gūt peļņu, piešķir aizdevumus un dod galvojumus, tādējādi sekmējot šādu projektu finansēšanu visās tautsaimniecības nozarēs:

a) projekti mazāk attīstītu reģionu attīstībai;

b) projekti uzņēmumu modernizācijai vai pārveidošanai, vai arī tādu jaunu darbības formu attīstībai, kuras nosaka kopējā tirgus pakāpeniska izveide, ja šie projekti apjoma ziņā vai pēc būtības ir tādi, ko nevar pilnīgi finansēt no dažādiem līdzekļiem, kas ir atsevišķu dalībvalstu rīcībā;

c) projekti, kuros ieinteresētas vairākas dalībvalstis un kuri apjoma ziņā vai pēc būtības ir tādi, ko nevar pilnīgi finansēt no dažādiem līdzekļiem, kas ir atsevišķu dalībvalstu rīcībā.

Veicot uzdevumus, banka līdztekus ar atbalstu no struktūrfondiem un citiem Kopienas finanšu instrumentiem veicina investīciju programmu finansēšanu."

69) 199. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"199. pants

Visus Kopienas ieņēmumus un izdevumus, tostarp tos, kas attiecas uz Eiropas Sociālo fondu, iekļauj tāmē, ko sagatavo katram finanšu gadam, un budžetā.

Administratīvos izdevumus, kas iestādēm rodas, ievērojot noteikumus, kuri Līgumā par Eiropas Savienību attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kā arī uz sadarbību tieslietu un iekšlietu jomā, sedz no budžeta līdzekļiem. Darbības izdevumus, ko rada minēto noteikumu īstenošana, var segt no budžeta līdzekļiem saskaņā ar šajos noteikumos paredzētajiem nosacījumiem.

Budžetā ietvertajiem ieņēmumiem un izdevumiem jābūt līdzsvarotiem."

70) 200. pantu atceļ.

71) 201. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"201. pants

Neskarot citus ieņēmumus, budžetu pilnībā finansē no pašas resursiem.

Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par Kopienas pašas resursu sistēmu, kurus tā iesaka dalībvalstīm pieņemt saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām."

72) Iekļauj šādu pantu:

"201.a pants

Lai nodrošinātu budžeta disciplīnu, Komisija nesniedz nekādus priekšlikumus par Kopienas tiesību aktiem, nemaina priekšlikumus un neparedz nekādus īstenošanas pasākumus, kas var būtami ietekmēt budžetu, ja nespēj nodrošināt šo priekšlikumu vai pasākumu finansējumu no Kopienas pašas resursiem, kas veidojas atbilstīgi noteikumiem, kurus Padome pieņem saskaņā ar 201. pantu."

73) 205. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"205. pants

Atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 209. pantu, Komisija saskaņā ar apropriāciju apjomu uzņemas atbildību par budžeta izpildi, ievērojot pareizas finanšu vadības principus.

Regulās paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā katra iestāde atbild par pašas izdevumiem.

Komisija, ņemot vērā ierobežojumus un nosacījumus, kas paredzēti regulās, kuras pieņemtas saskaņā ar 209. pantu, budžetā var pārcelt apropriācijas no vienas nodaļas uz citu vai no vienas apakšnodaļas uz citu."

74) 206. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"206. pants

1. Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi. Lai to panāktu, pēc kārtas Padome un Eiropas Parlaments pārbauda 205.a pantā minētos pārskatus un finanšu pārskatu, Revīzijas palātas gada ziņojumu kopā ar revidējamo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem, kā arī visus attiecīgos Revīzijas palātas īpašos ziņojumus.

2. Pirms Eiropas Parlaments atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi, kā arī jebkurā citā nolūkā, kas skar tās pilnvaras attiecībā uz budžeta izpildi, tas var Komisijai lūgt pierādījumus par faktiskajiem izdevumiem un finanšu kontroles sistēmu darbību. Komisija pēc Eiropas Parlamenta lūguma tam sniedz visu vajadzīgo informāciju.

3. Komisija dara visu vajadzīgo, lai ievērotu apsvērumus lēmumos, kas atbrīvo no atbildības par budžeta izpildi, un citus Eiropas Parlamenta apsvērumus par faktiskajiem izdevumiem, kā arī piezīmes, kas pievienotas Padomes pieņemtajiem ieteikumiem par atbrīvošanu no atbildības par budžeta izpildi.

Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes lūguma Komisija ziņo par pasākumiem, kas veikti sakarā ar šiem apsvērumiem un piezīmēm, un jo īpaši par norādījumiem tām struktūrvienībām, kas atbild par budžeta izpildi. Šos ziņojumus nodod arī Revīzijas palātai."

75) 206.a un 206.b pantu atceļ.

76) 209. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"209. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, kā arī saņemusi Revīzijas palātas atzinumu, ar vienprātīgu lēmumu

a) pieņem finanšu regulas, kas precizē budžeta apstiprināšanas un izpildes, kā arī pārskatu iesniegšanas un revīzijas procedūru;

b) nosaka metodes un procedūru, kā Komisijas rīcībā nodod budžeta ieņēmumus, kas paredzēti noteikumos par Kopienas pašas resursiem, un paredz pasākumus, kuri vajadzības gadījumā jāveic, lai apmierinātu vajadzību pēc naudas līdzekļiem;

c) izstrādā noteikumus attiecībā uz finanšu kontrolieru, kredītrikotāju un grāmatvežu pienākumiem, kā arī attiecībā uz piemērotām pārbaudes metodēm."

77) Iekļauj šādu pantu:

"209.a pants

Lai novērstu krāpšanu, kas apdraud Kopienas finanšu intereses, dalībvalstis veic tādus pašus pasākumus, kādus tās veic, lai novērstu krāpšanu, kas apdraud viņu pašu finanšu intereses.

Neskarot citus šā Līguma noteikumus, dalībvalstis koordinē rīcību, kuras mērķis ir aizsargāt pret krāpšanu Kopienas finanšu intereses. Šajā nolūkā tās ar Komisijas palīdzību izvērš ciešu un regulāru un valstu kompetento pārvaldes struktūrvienību sadarbību."

78) 215. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"215. pants

Kopienas atbildību par līgumsaistību izpildi reglamentē tiesību akti, ko piemēro attiecīgiem līgumiem.

Ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visā dalībvalstu tiesību sistēmās, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.

Šā panta iepriekšējā daļa ar tādiem pašiem nosacījumiem attiecas arī uz kaitējumu, ko radījusi Eiropas Centrālā banka vai tās darbinieki, pildot savus pienākumus.

Darbinieku personisko atbildību pret Kopienas nosaka tiem attiecīgi piemērojamie Civildienesta noteikumi vai Nodarbināšanas kārtība."

79) 227. pantu groza šādi:

a) 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"2. Attiecībā uz Francijas aizjūras departamentiem šā Līguma vispārīgos un īpašos noteikumus, kas attiecas uz

- preču brīvu apriti;
- lauksaimniecību, izņemot 40. panta 4. punktā minēto;
- pakalpojumu liberalizāciju;
- konkurences noteikumiem;
- aizsargpasākumiem, kas paredzēti 109.h, 109.i un 226. pantā;

- iestādēm,
- piemēro, līdzko šis Līgums stājas spēkā.

Padome divos gados pēc tam, kad šis Līgums stāties spēkā, pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu nosaka citu šā Līguma noteikumu piemērošanas nosacījumus.

Kopienas iestādes, ievērojot šajā Līgumā, jo īpaši 226. pantā paredzētās procedūras, gādās par šo reģionu ekonomiskās un sociālās attīstības iespējām;"

b) 5. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

"a) šis Līgums neattiecas uz Farēru salām;"

80) 228. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"228. pants

1. Gadījumā, ja šis Līgums paredz slēgt nolīgumus starp Kopienas un vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām, Komisija sniedz ieteikumus Padomei, kas pilnvaro Komisiju sākt vajadzīgās sarunas. Šīs sarunas vada Komisija, apspriežoties ar īpašām Padomes ieceltām komitejām, kas tai palīdz veikt šo uzdevumu, un saskaņā ar direktīvām, ko Padome var tai izdot.

Izmantojot ar šo punktu piešķirtās pilnvaras, Padome pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot 2. panta otrajā teikumā paredzētos gadījumus, kad Padome pieņem lēmumus vienprātīgi.

2. Padome, ievērojot šajā jomā Komisijai piešķirtās pilnvaras, pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu slēdz nolīgumus. Padome pieņem lēmumus vienprātīgi, ja nolīgums attiecas uz jomu, kur vajadzīga vienprātība, lai pieņemtu iekšējus noteikumus un slēgtu 238. pantā minētos nolīgumus.

3. Padome slēdz nolīgumus, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, izņemot nolīgumus, kas minēti 113. panta 3. punktā, tostarp gadījumos, kad nolīgums attiecas uz jomu, attiecībā uz kuru jāievēro 189.b. vai 189.c. pantā paredzētā procedūra, lai pieņemtu iekšējus noteikumus. Eiropas Parlaments sniedz atzinumu termiņā, kuru Padome var noteikt atbilstīgi jautājuma steidzamībai. Ja atzinums noteiktajā termiņā nav sniegts, Padome ir tiesīga pieņemt lēmumu.

Atkāpjoties no šā punkta iepriekšējās daļas, 238. pantā minētos nolīgumus, citus nolīgumus, kas, izvērsot sadarbību, izveido īpašu iestāžu sistēmu, nolīgumus, kas būtiski ietekmē Kopienas budžetu, kā arī nolīgumus, kuru dēļ jāizdara grozījumi kādā tiesību aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 189.b. pantā minēto procedūru, slēdz tikai pēc tam, kad saņemta Eiropas Parlamenta piekrišana.

Steidzamos gadījumos Padome un Eiropas Parlaments var vienoties par termiņu, kurā šī piekrišana jāsaņem.

4. Slēdzot nolīgumus, Padome, atkāpjoties no šā panta 2. punkta, var pilnvarot Komisiju Kopienas vārdā apstiprināt grozījumus, ja nolīgums paredz tos pieņemt ar vienkāršotu procedūru vai ja grozījumus pieņem ar attiecīgo nolīgumu izveidota struktūra; Padome var paredzēt šādam pilnvarojumam īpašus nosacījumus.

5. Ja Padome paredz noslēgt nolīgumu, kura dēļ jāizdara grozījumi šajā Līgumā, grozījumi vispirms jāpieņem saskaņā ar procedūru, kas paredzēta N. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.

6. Padome, Komisija vai jebkura dalībvalsts var saņemt Tiesas atzinumu par to, vai paredzētais nolīgums ir saderīgs ar šo Līgumu. Ja Tiesas atzinums ir negatīvs, nolīgums var stāties spēkā tikai saskaņā ar N. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.

7. Nolīgumi, kas noslēgti saskaņā ar šajā pantā izklāstītajiem nosacījumiem, uzliek saistības Kopienas iestādēm un dalībvalstīm."

81) Iekļauj šādu pantu:

"228.a pants

Ja kopēja nostāja vai kopīga rīcība, kas paredzēta saskaņā ar noteikumiem, kuri ietverti Līgumā par Eiropas Savienību un attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, paredz Kopienai daļēji vai pilnīgi pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecības ar vienu vai vairākām trešām valstīm, Padome veic vajadzīgos steidzamos pasākumus. Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu."

82) 231. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"231. pants

Kopiena izveido ciešu sadarbību ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju un, savstarpēji vienojoties, sīkāk nosaka šīs sadarbības formas."

83) 236. un 237. pantu atceļ.

84) 238. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"238. pants

Kopiena ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām var slēgt asociācijas nolīgumus, kas nosaka savstarpējas tiesības un pienākumus, kopīgu rīcību un īpašu procedūru."

F. III pielikumā:

85) Virsrakstu aizstāj ar šādu virsrakstu:

"Līguma 73.h pantā minēto neredzamo darījumu saraksts".

G. Protokola par Eiropas Investīciju bankas Statūtiem:

86) Atsauces uz 129. un 130. pantu aizstāj ar atsaucēm uz 198.d un 198.e pantu.

III SADAĻA NOTEIKUMI, AR KO GROZA EIROPAS OGĻU UN TĒRAUDA KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMU

H pants

Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu groza saskaņā ar šā panta noteikumiem.

1) 7. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"7. pants

Kopienas iestādes ir:

– AUGSTĀKĀ IESTĀDE (še turpmāk – "Komisija");

– KOPIGĀ ASAMBLEJA (še turpmāk – "Eiropas Parlaments");

– ĪPAŠĀ MINISTRU PADOME (še turpmāk – "Padome");

– TIESA;

– REVĪZIJAS PALĀTA.

Komisijai palīdz padomdevēja komiteja."

2) Iekļauj šādus pantus:

"9. pants

1. Komisijā ir 17 locekļi, kurus izraugās, pamatojoties uz viņu vispārējo kompetenci, un kuru neatkarība nav apšaubāma.

Padome ar vienprātīgu lēmumu var mainīt Komisijas locekļu skaitu.

Par Komisijas locekļiem var būt tikai dalībvalstu pilsoņi.

Komisijā jābūt vismaz vienam pilsonim no katras dalībvalsts, tomēr ne vairāk kā diviem Komisijas locekļiem drīkst būt vienas un tās pašas valsts pilsonība.

2. Komisijas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem. Visas dalībvalstis apņemas ievērot šo principu un nemēģināt ietekmēt Komisijas locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

Komisijas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzliktos pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās. Katrā šo pienākumu neievērošanas gadījumā Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var noteikt, ka attiecīgo Komisijas locekli atkarībā no apstākļiem atlaiž saskaņā ar 12.a pantu, vai arī viņam atņem tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām.

10. pants

1. Komisijas locekļus saskaņā ar 2. punktā paredzēto procedūru ieceļ uz pieciem gadiem, vajadzības gadījumā ievērojot 24. pantu.

Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

2. Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, pēc apspriedes ar Eiropas Parlamentu izvirza kandidātu Komisijas priekšsēdētāja amatam.

Dalībvalstu valdības, apspriežoties ar izvirzīto priekšsēdētāja kandidātu, izvirza pārējo Komisijas locekļu kandidātus.

Par izvirzīto Komisijas priekšsēdētāja kandidātu un pārējiem Komisijas locekļu kandidātiem Eiropas Parlaments balso kopumā. Kad Eiropas Parlaments priekšsēdētāju un pārējos Komisijas locekļus apstiprinājis, viņus ieceļ amatā, savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām.

3. Šā panta 1. un 2. punktu pirmoreiz piemēro attiecībā uz priekšsēdētāju un pārējiem Komisijas locekļiem, kuru amata pilnvaru laiks sākas 1995. gada 7. janvārī.

Komisijas priekšsēdētāju un pārējos Komisijas locekļus, kuru amata pilnvaru laiks sākas 1993. gada 7. janvārī, ieceļ, savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām. Viņu pilnvaru laiks beidzas 1995. gada 6. janvārī.

11. pants

Komisija no savu locekļu vidus var iecelt vienu vai divus priekšsēdētāja vietniekus.

12. pants

Izņemot parastas nomaņas vai nāves gadījumus, Komisijas locekļu pienākumi beidzas, kad viņi atkāpjas vai viņus atlaiž no amata.

Savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām, šādā brīvā amata vietā uz atlikušo locekļa amata pilnvaru laiku ieceļ jaunu Komisijas locekli. Padome var vienprātīgi pieņemt lēmumu par to, ka brīvajā vietā nav jāieceļ jauns loceklis.

Priekšsēdētāja atkāpšanās, atlaišanas vai nāves gadījumā viņu nomaina uz atlikušo amata pilnvaru laiku. Priekšsēdētāja nomaņai piemēro 10. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

Izņemot gadījumus, kad Komisijas locekļus atlaiž no amata saskaņā ar 12.a pantu, viņi paliek amatā līdz nomaņai.

12.a pants

Ja kāds Komisijas loceklis vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, Tiesa pēc Padomes vai Komisijas pieteikuma var viņu atlaist no amata.

13. pants

Komisija pieņem lēmumu ar tās locekļu balsu vairākumu; viņu skaits noteikts 9. pantā.

Komisija ir tiesīga lemt tikai tad, ja ir klāt reglamentā paredzētais locekļu skaits."

3) 16. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"16. pants

Komisija veic administratīvos pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu tās struktūrvienību darbību.

Tā var izveidot izpētes komitejas, tostarp saimniecisko pētījumu komiteju.

Padome un Komisija apspriežas un, savstarpēji vienojoties, nosaka sadarbības formas.

Komisija pieņem savu reglamentu, lai nodrošinātu to, ka gan tā, gan tās struktūrvienības darbojas saskaņā ar šo Līgumu. Tā nodrošina, ka reglaments tiek publicēts."

4) Iekļauj šādu pantu:

"17. pants

Komisija katru gadu vismaz vienu mēnesi pirms Eiropas Parlamenta sesijas sākuma publicē pārskata ziņojumu par Kopienas darbību."

5) 18. pantu papildina ar šādu daļu:

"Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka arī citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība, kas nav atalgojums."

6) Iekļauj šādus pantus:

"20.a pants

Eiropas Parlaments ar sava vairākuma lēmumu var Komisijai lūgt attiecīgus priekšlikumus par jautājumiem, attiecībā uz kuriem pēc Eiropas Parlamenta apsvērumiem šī Līguma īstenošanai vajadzīgs Kopienas tiesību akts.

20.b pants

Pildot savus pienākumus, Eiropas Parlaments, ja to lūdz ceturtdaļa tā locekļu, var izveidot pagaidu Izmeklēšanas komiteju, lai – neskarot pilnvaras, ko šis Līgums piešķir citām iestādēm vai struktūrām, – izskatītu pārkāpumus vai administratīvas kļūmes, kas pieļautas, īstenojot Kopienas tiesību aktus, izņemot gadījumus, kad pārbaudāmos faktus izskata tiesa un kamēr tiesvedība nav izbeigta.

Pagaidu Izmeklēšanas komiteja beidz pastāvēt, kad tā iesniegusi ziņojumu.

Sīkākus noteikumus par to kā īstenot izmeklēšanas tiesības, nosaka Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, savstarpēji vienojoties.

20.c pants

Jebkuram Eiropas Savienības pilsonim, kā arī jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kurai ir juridiska adrese kādā dalībvalstī, ir tiesības individuāli vai arī kopā ar citiem pilsoņiem vai personām iesniegt lūgumrakstus Eiropas Parlamentā par jautājumu, kas ir Kopienas kompetencē un kas tieši skar šo pilsoni vai personu.

20.d pants

1. Eiropas Parlaments ieceļ ombudu, kas ir pilnvarots no jebkura Eiropas Savienības pilsoņa vai fiziskas personas, kura dzīvo kādā dalībvalstī, vai no juridiskas personas, kuras juridiska adrese ir kādā dalībvalstī, pieņemt sūdzības par Kopienas iestāžu vai struktūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvuši Tiesa un Pirmās instances tiesa.

Ombuds saskaņā ar saviem pienākumiem vai nu pēc paša ierosmes, vai pamatojoties uz sūdzībām, kas iesniegtas viņam tieši vai arī ar Eiropas Parlamenta locekļa starpniecību, izskata sūdzības, kuras uzskata par pamatotām, izņemot gadījumus, kad pārbaudāmos faktus izskata tiesa vai tiesvedība lietā ir pabeigta. Ja ombuds konstatē administratīvu kļūmi, viņš par šo jautājumu ziņo attiecīgai iestādei, kurai ir trīs mēneši laika, lai savu viedokli darītu zināmu ombudam. Tad ombuds nodod ziņojumu Eiropas Parlamentam un attiecīgai iestādei. Personai, kas iesniegusi sūdzību, dara zināmu šādas izmeklēšanas iznākumu.

Ombuds iesniedz Eiropas Parlamentam gadskārtēju ziņojumu par izmeklēšanas iznākumu.

2. Pēc Eiropas Parlamenta ievēlēšanas uz tā pilnvaru laiku iecel ombudu. Ombudu var iecelt atkārtoti.

Tiesa pēc Eiropas Parlamenta lūguma var atlaist ombudu, ja viņš vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu.

3. Pildot pienākumus, ombuds ir pilnīgi neatkarīgs. Pildot pienākumus, viņš ne no viena nelūdz un nepieņem norādījumus. Amata pilnvaru laikā ombuds nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu.

4. Eiropas Parlaments, iepriekš lūdzot Komisiju sniegt atzinumu, kā arī saņemis Padomes apstiprinājumu, ko tā pieņēmusi ar kvalificētu balsu vairākumu, pieņem noteikumus un vispārējus nosacījumus, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi."

7) 21. panta 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"3. Eiropas Parlaments izstrādā priekšlikumus, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu vispārējās tiesas vēlēšanas saskaņā ar vienādu procedūru.

Saņemusi piekrišanu no Eiropas Parlamenta, kas pieņem lēmumu ar visu savu locekļu balsu vairākumu, Padome vienprātīgi pieņem attiecīgus noteikumus un iesaka dalībvalstīm tos pieņemt saskaņā ar katras valsts attiecīgajām konstitucionālajām prasībām."

8) 24. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"24. pants

Komisijas iesniegto pārskata ziņojumu Eiropas Parlaments apspriež atklātā sēdē.

Ja apspriešanai ir iesniegts priekšlikums izteikt neuzticību Komisijai, Eiropas Parlaments par to balso vismaz trīs dienas pēc tā iesniegšanas un vienīgi atklātā balsojumā.

Ja Eiropas Parlaments priekšlikumu izteikt neuzticību pieņem ar divām trešdaļām balsu, ko nodevis Eiropas Parlamenta locekļu vairākums, visa Komisija atkāpjas no amata. Komisijas locekļi turpina veikt kārtējos pienākumus, kamēr viņus nomaina saskaņā ar 10. pantu. Šādā gadījumā amata pilnvaru laiks tiem Komisijas locekļiem, kas iecelti viņu vietā, beidzas dienā, kad būtu beidzies tās Komisijas pilnvaru laiks, kura ir atkāpusies."

9) Iekļauj šādus pantus:

"27. pants

Padomē no katras dalībvalsts ir pa vienam pārstāvim ministra līmenī, kas pilnvarots uzņemties saistības šīs dalībvalsts valdības vārdā.

Priekšsēdētāja amatu pēc kārtas ieņem visas Padomē pārstāvētās dalībvalstis uz sešiem mēnešiem šādā secībā:

– pirmajā sešgadē: Beļģija, Dānija, Vācija, Grieķija, Spānija, Francija, Īrija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Apvienotā Karaliste;

– nākamajā sešgadē: Dānija, Beļģija, Grieķija, Vācija, Francija, Spānija, Itālija, Īrija, Nīderlande, Luksemburga, Apvienotā Karaliste, Portugāle.

27.a pants

Padome sanāk, ja to sasauk tās priekšsēdētājs pēc paša ierosmes vai arī pēc kāda tās locekļa vai Komisijas lūguma."

10) Iekļauj šādus pantus:

"29. pants

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka algas, pabalstus un pensijas Komisijas priekšsēdētājam un locekļiem, kā arī Tiesas priekšsēdētājam, tiesnešiem, ģenerāladvokātiem un sekretāram. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka arī citus maksājumus, kas paredzēti kā, kura nav atalgojums.

30. pants

1. Komiteja, kurā ir dalībvalstu pastāvīgie pārstāvji, atbild par Padomes darba sagatavošanu un Padomes doto uzdevumu izpildi.

2. Padomei palīdz Ģenerālsēkretariāts, ko vada ģenerālsēkretārs. Ģenerālsēkretāru ar vienprātīgu lēmumu iecel Padome.

Padome pieņem lēmumu par Ģenerālsēkretariāta uzbūvi.

3. Padome pieņem savu reglamentu."

11) 32. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"32. pants

Tiesā ir 13 tiesnešu.

Tiesa sanāk plenārsēdēs. Tā var arī veidot palātas ar trim vai pieciem tiesnešiem katrā, vai nu lai veiktu attiecīgu iepriekšēju izmeklēšanu, vai lai izskatītu noteiktu kategoriju lietas saskaņā ar šajā nolūkā izstrādātiem noteikumiem.

Tiesa sanāk plenārsēdē, ja to lūdz dalībvalsts vai Kopienas iestāde, kas ir puse tiesas procesā.

Pēc Tiesas lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var palielināt tiesnešu skaitu un veikt vajadzīgās korekcijas šā panta otrajā un trešajā daļā, kā arī 32.b panta otrajā daļā."

12) 32.d pantu aizstāj ar šādu pantu:

"32.d pants

1. Tiesai izveido Pirmās instances tiesu, kuras kompetencē ir izskatīt un izlemt pirmajā instancē dažu kategoriju lietas, ko nosaka saskaņā ar 2. punktu un par kurām apelāciju Tiesā var iesniegt vienīgi par tiesību jautājumiem un saskaņā ar Tiesas Statūtos ietvertiem nosacījumiem. Pirmās instances tiesas kompetencē nav izskatīt un izlemt jautājumus, kas iesniegti saskaņā ar 41. pantu, lai saņemtu prejudiciālu lēmumu.

2. Padome pēc Tiesas lūguma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, vienprātīgi nosaka 1. punktā minētās lietu kategorijas, kā arī Pirmās Instances tiesas sastāvu un pieņem vajadzīgās korekcijas un papildu noteikumus Tiesas Statūtos. Ja vien Padome nenolemj ko citu, uz Pirmās Instances tiesu attiecas šā Līguma noteikumi par Tiesu, jo īpaši Protokols par Tiesas Statūtiem.

3. Pirmās Instances tiesas locekļus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras atbilst prasībām attiecībā uz tiesnešu amatiem; viņus uz sešiem gadiem amatā iecel dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties. Tiesas sastāvu daļēji atjauno ik pēc trijiem gadiem. Tiesas locekļus, kas atstāj amatu, var iecelt amatā atkārtoti.

4. Pirmās instances tiesa ar Tiesas piekrišanu izstrādā savu reglamentu. Šim reglamentam vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums."

13) 33. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"33. pants

Tiesas jurisdikcijā ir prasības, ko cēlusi kāda dalībvalsts vai Padome, lai atzītu par spēkā neesošiem Komisijas lēmumus vai ieteikumus sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, šā Līguma vai jebkuru ar tā piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem, kā arī sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu. Tiesa tomēr nevar pārbaudīt, kā novērtēts stāvoklis saistībā ar ekonomikas faktiem vai apstākļiem ekonomikā, kurus Komisija ņēmusi vērā, pieņemot attiecīgo lēmumu vai ieteikumu, izņemot gadījumus, kad ir aizdomas, ka Komisija ir pārsniegusi savas pilnvaras vai acīmredzami ignorējusi šā Līguma noteikumus vai kādu normu, kas saistīta ar tā piemērošanu.

48. pantā minētie uzņēmumi vai apvienības ir tiesīgas ar tādiem pašiem nosacījumiem griezties Tiesā par konkrētiem lēmumiem vai ieteikumiem, kas tos skar, vai vispārīgiem lēmumiem vai ieteikumiem, kas tos skar un kuros pēc minēto uzņēmumu vai apvienību ieskata ir pārsniegtas pilnvaras.

Šā panta divās pirmajās daļās paredzēto procesu jāsāk mēneša laikā pēc attiecīgā lēmuma vai ieteikuma izsludināšanas vai publicēšanas.

Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko savu prerogatīvu aizsardzības nolūkā cēlis Eiropas Parlaments."

14) Iekļauj šādu nodaļu:

"V nodaļa

Revīzijas palāta

45.a pants

Revīzijas palāta veic revīziju.

45.b pants

1. Revīzijas palātā ir 12 locekļu.

2. Revīzijas palātas locekļus izraugās no personām, kas savās valstīs darbojušās vai darbojas neatkarīgās revīzijas iestādēs vai ir īpaši kvalificētas šim amatam. Viņu neatkarībai ir jābūt neapšaubāmai.

3. Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu uz sešiem gadiem ieceļ Revīzijas palātas locekļus.

Pirmajā ieceļšanas reizē četriem Revīzijas palātas locekļiem, ko izrauga lozējot, amata pilnvaru laiks ir tikai četri gadi.

Revīzijas palātas locekļus var ieceļt atkārtoti.

Viņi uz trijiem gadiem no sava vidus ievēlē Revīzijas palātas priekšsēdētāju. Priekšsēdētāju var ievēlēt atkārtoti.

4. Revīzijas palātas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem.

5. Revīzijas palātas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzlikto pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās.

6. Izņemot parastas nomaņas vai nāves gadījumus, Revīzijas palātas locekļa amata pienākumi beidzas, kad viņš atkāpjas no amata vai viņu ar Tiesas lēmumu atlaiž saskaņā ar šā panta 7. punktu.

Uz atlikušo amata pilnvaru laiku brīvajā amata vietā ieceļ jaunu Revīzijas palātas locekli.

Izņemot gadījumus, ja Revīzijas palātas locekļus atlaiž, viņi paliek amatā līdz nomaņai.

7. Revīzijas palātas locekli var atlaist no amata vai atņemt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām tikai tad, ja Tiesa pēc Revīzijas palātas lūguma konstatē, ka viņš vairs neatbilst vajadzīgiem nosacījumiem vai nepilda amata pienākumus.

8. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka Revīzijas palātas priekšsēdētāja un locekļu nodarbinātības kārtību, jo īpaši viņu algas, pabalstus un pensijas. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība, kura nav atalgojums.

9. Noteikumi, kas Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās attiecas uz Tiesas tiesnešiem, attiecas arī uz Revīzijas palātas locekļiem.

45.c pants

1. Revīzijas palāta pārbauda visu Kopienas ieņēmumu un izdevumu pārskatus. Tā pārbauda arī visu Kopienas izveidoto struktūru ieņēmumu un izdevumu pārskatus, ciktāl attiecīgais izveides akts neaizliedz šādu pārbaudi.

Revīzijas palāta nodod Eiropas Parlamentam un Padomei atzinumu par pārskatu ticamību, kā arī par notikušo darījumu likumību un pareizību.

2. Revīzijas palāta pārbauda, vai visi 1. punktā minētie ieņēmumi ir saņemti un visi minētie izdevumi ir veikti likumīgi un pareizi, un vai finanšu vadība ir bijusi pareiza.

Ieņēmumu revīziju veic, pārbaudot gan summas, kas pienākas Kopienai, gan tai faktiski iemaksātās summas.

Izdevumu revīziju veic, pārbaudot gan uzņemtās saistības, gan veiktos maksājumus.

Šīs revīzijas var veikt pirms attiecīgā finanšu gada bilances slēgšanas.

3. Revīzijas veic, pamatojoties uz dokumentiem, un vajadzības gadījumā uz vietas citās Kopienas iestādēs un dalībvalstīs. Dalībvalstīs revīziju veic sazinājā ar attiecīgās valsts revīzijas iestādēm vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, ar kompetentiem valsts dienestiem. Šīs iestādes vai dienesti Revīzijas palātai dara zināmu, vai tās paredz vēlas piedalīties revīzijā.

Pārējās Kopienas iestādes un dalībvalstu revīzijas iestādes vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, kompetenti valstu dienesti Revīzijas palātai pēc tās lūguma iesniedz visus dokumentus vai informāciju, kas tai vajadzīga, lai veiktu savus uzdevumus.

4. Revīzijas palāta pēc finanšu gada slēgšanas sastāda gada ziņojumu. To nodod citām Kopienas iestādēm un publicē "Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī" kopā ar šo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem.

Revīzijas palāta var arī jebkurā laikā iesniegt apsvērumus par konkrētiem jautājumiem, tostarp īpašu ziņojumu formā un iesniegt atzinumus pēc citu Kopienas iestāžu lūguma.

Gada ziņojumus, īpašus ziņojumus vai atzinumus tā apstiprina ar locekļu balsu vairākumu.

Tā palīdz Eiropas Parlamentam un Padomei īstenot to pilnvaras, kas saistītas ar budžeta izpildes kontroli.

5. Revīzijas palāta sastāda arī atsevišķu gada ziņojumu, kurā norādīts, vai uzskaitē, izņemot uzskaiti par 1. punktā minētajiem izdevumiem un ieņēmumiem, ir pareiza un vai Komisija saistībā ar to pareizi veikusi finanšu vadību. Revīzijas palāta sastāda šo ziņojumu sešos mēnešos pēc tā finanšu gada beigām, uz kuru attiecas uzskaites dati, un iesniedz to Komisijai un Padomei. Komisija nodod to Eiropas Parlamentam."

15) 78.c pantu aizstāj ar šādu pantu:

"78.c pants

Atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 78.h pantu, Komisija saskaņā ar apropriāciju apjomu uzņemas atbildību par administratīvā budžeta izpildi, ievērojot pareizas finanšu vadības principus,

Regulās paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā katra iestāde atbild par pašas izdevumiem.

Komisija, ņemot vērā ierobežojumus un nosacījumus, kas paredzēti regulās, kuras pieņemtas saskaņā ar 78.h pantu, administratīvajā budžetā var pārcelt apropriācijas no vienas nodaļas uz citu vai no vienas apakšnodaļas uz citu."

16) 78.e un 78.f pantu atceļ.

17) 78.g pantu aizstāj ar šādu pantu:

"78.g pants

1. Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi. Lai to panāktu, pēc kārtas Padome un Eiropas Parlaments pārbauda 78.d pantā minētos pārskatus un finanšu pārskatu, Revīzijas palātas gada ziņojumu kopā ar revidējamo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem, kā arī visus attiecīgos Revīzijas palātas īpašos ziņojumus.

2. Pirms Eiropas Parlaments atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi, kā arī jebkurā citā nolūkā, kas skar tās pilnvaras attiecībā uz budžeta izpildi, tas var Komisijai lūgt pierādījumus par faktiskajiem izdevumiem vai finanšu kontroles sistēmu darbību. Komisija pēc Eiropas Parlamenta lūguma tam sniedz visu vajadzīgo informāciju.

3. Komisija dara visu vajadzīgo, lai ievērotu apsvērumus lēmumos, kas atbrīvo no atbildības par budžeta izpildi, un citus Eiropas Parlamenta apsvērumus par faktiskajiem izdevumiem, kā arī piezīmes Padomes pieņemtajiem ieteikumiem par atbrīvošanu no atbildības par budžeta izpildi.

Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes lūguma Komisija ziņo par pasākumiem, kas veikti sakarā ar šiem apsvērumiem un piezīmēm, jo īpaši par norādījumiem tām struktūrvienībām, kas atbild par administratīvā budžeta izpildi. Šos ziņojumus nodod arī Revīzijas palātai."

18) 78.h pantu aizstāj ar šādu pantu:

"78.h pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, kā arī saņēmusi Revīzijas palātas atzinumu, ar vienprātīgu lēmumu

a) pieņem finanšu regulas, kas precizē administratīvā budžeta apstiprināšanas un izpildes procedūru, kā arī pārskatu iesniegšanas un revīzijas procedūru;

b) nosaka metodes un procedūru, kā Komisijas rīcībā nodod budžeta ieņēmumus, kas paredzēti noteikumos par Kopienas pašas resursiem, un vajadzības gadījumā paredz pasākumus, kas vajadzības gadījumā jāveic, lai apmierinātu vajadzību pēc naudas līdzekļiem;

c) izstrādā noteikumus attiecībā uz finanšu kontrolieru, kredītrikotāju un grāmatvežu pienākumiem, kā arī attiecībā uz piemērotām pārbaūžu metodēm."

19) Iekļauj šādu pantu:

"78.i pants

Lai novērstu krāpšanu, kas apdraud Kopienas finanšu intereses, dalībvalstis veic tādas pašas pasākumus, kādus tās veic, lai novērstu krāpšanu, kas apdraud viņu pašu finanšu intereses.

Neskarot citus šā Līguma noteikumus, dalībvalstis koordinē rīcību, kuras mērķis ir aizsargāt pret krāpšanu Kopienas finanšu intereses. Šajā nolūkā tās ar Komisijas palīdzību izvērs ciešu un regulāru savu pārvaldes kompetento struktūrvienību sadarbību."

20) 79. punkta a) apakšpunkta pirmo daļu aizstāj ar šādu tekstu:

"a) šis Līgums neattiecas uz Farēru salām."

21) 96. un 98. pantu atceļ.

IV SADAĻA NOTEIKUMI, AR KO GROZA EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMU

I. pants

Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu groza saskaņā ar šā panta noteikumiem.

1) 3. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"3. pants

1. Kopienai uzticētos uzdevumus veic šādas iestādes:

- EIROPAS PARLAMENTS,
- PADOME,
- KOMISIJA,
- TIESA,
- REVĪZIJAS PALĀTA.

Visas iestādes darbojas saskaņā ar pilnvarām, ko tām piešķir šis Līgums.

2. Padomei un Komisijai palīdz Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, kas darbojas padomdevējas statusā."

2) Iekļauj šādus pantus:

"107.a pants

Eiropas Parlaments ar sava vairākuma lēmumu var Komisijai lūgt attiecīgus priekšlikumus par jautājumiem, attiecībā uz kuriem pēc Eiropas Parlamenta apsvērumiem šī Līguma īstenošanai vajadzīgs Kopienas tiesību akts.

107.b pants

Pildot savus pienākumus, Eiropas Parlaments, ja to lūdz ceturrtā daļa tā locekļu, var izveidot pagaidu Izmeklēšanas komiteju, lai – neskarot pilnvaras, ko šis Līgums piešķir citām iestādēm vai struktūrām, – izskatītu pārkāpumus vai administratīvas kļūmes, kas pieļautas, īstenojot Kopienas tiesību aktus, izņemot gadījumus, kad pārbaudāmos faktus izskata tiesa un kamēr tiesvedība nav izbeigta.

Pagaidu Izmeklēšanas komiteja beidz pastāvēt, kad tā iesniegusi ziņojumu.

Sīkākus noteikumus par to, kā īstenot izmeklēšanas tiesības, nosaka Eiropas Parlaments, Padome un Komisija, savstarpēji vienojoties.

107.c pants

Jebkuram Eiropas Savienības pilsonim, kā arī jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kurai ir juridiska adrese kādā dalībvalstī, ir tiesības individuāli vai arī kopā ar citiem pilsoņiem vai personām iesniegt lūgumrakstus Eiropas Parlamentā par jautājumiem, kas ir Kopienas kompetencē un kas tieši skar šo pilsoni vai personu.

107.d pants

1. Eiropas Parlaments ieceļ ombudu, kas ir pilnvarots no jebkura Eiropas Savienības pilsoņa vai fiziskas personas, kura dzīvo kādā dalībvalstī, vai no juridiskas personas, kuras juridiska adrese ir kādā dalībvalstī, pieņemt sūdzības par Kopienas iestāžu vai struktūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvusi Tiesa un Pirmās instances tiesa.

Ombuds saskaņā ar saviem pienākumiem vai nu pēc paša ierosmes, vai pamatojoties uz sūdzībām, kas iesniegtas viņam tieši vai arī ar kāda Eiropas Parlamenta locekļa starpniecību,

izskata sūdzības, kuras uzskata par pamatotām, izņemot gadījumus, kad pārbaudāmos faktus izskata tiesa, vai tiesvedība lietā ir pabeigta. Ja ombuds konstatē administratīvu kļūmi, viņš par šo jautājumu ziņo attiecīgai iestādei, kurai ir trīs mēneši laika, lai savu viedokli darītu zināmu ombudam. Tad ombuds nodod ziņojumu Eiropas Parlamentam un attiecīgai iestādei. Personai, kas iesniegusi sūdzību, dara zināmu šādas izmeklēšanas iznākumu.

Ombuds iesniedz Eiropas Parlamentam gadskārtēju ziņojumu par izmeklēšanas iznākumu.

2. Pēc Eiropas Parlamenta ievēlēšanas uz tā pilnvaru laiku ieceļ ombudu. Ombudu var ieceļt atkārtoti.

Tiesa pēc Eiropas Parlamenta lūguma var atlaist ombudu, ja viņš vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu.

3. Pildot pienākumus, ombuds ir pilnīgi neatkarīgs. Pildot pienākumus, viņš ne no viena nelūdz un nepieņem norādījumus. Amata pilnvaru laikā ombuds nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu.

4. Eiropas Parlaments, iepriekš lūdzot Komisiju sniegt atzinumu, kā arī saņemis Padomes apstiprinājumu, ko tā pieņēmusi ar kvalificētu balsu vairākumu, pieņem noteikumus un vispārējus nosacījumus, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi."

3) 108. panta 3. punktu aizstāj ar šādu punktu:

"3. Eiropas Parlaments izstrādā priekšlikumus, lai visās dalībvalstīs saskaņā ar vienādu procedūru nodrošinātu vispārējās tiesas vēlēšanas.

Saņemusi piekrišanu no Eiropas Parlamenta, kas pieņem lēmumu ar visu savu locekļu balsu vairākumu, Padome ar vienprātīgu lēmumu paredz attiecīgus noteikumus, ko tā iesaka dalībvalstīm pieņemt saskaņā ar to konstitucionālajām prasībām."

4) 114. punkta otro daļu papildina ar šādu teikumu:

"Šādā gadījumā amata pilnvaru laiks tiem Komisijas locekļiem, kas ieceļti viņu vietā, beidzas dienā, kad būtu beidzies tās Komisijas pilnvaru laiks, kura ir atkāpusies."

5) Iekļauj šādus pantus:

"116. pants

Padomē no katras dalībvalsts ir pa vienam pārstāvim ministra līmenī, kas pilnvarots uzņemties saistības šīs dalībvalsts valdības vārdā.

Priekšsēdētāja amatu pēc kārtas ieņem visas Padomē pārstāvētās dalībvalstis uz sešiem mēnešiem šādā secībā:

– pirmajā sešgadē: Beļģija, Dānija, Vācija, Grieķija, Spānija, Francija, Īrija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Apvienotā Karaliste;

– nākamajā sešgadē: Dānija, Beļģija, Grieķija, Vācija, Francija, Spānija, Itālija, Īrija, Nīderlande, Luksemburga, Apvienotā Karaliste, Portugāle.

117. pants

Padome sanāk, ja to sasauc tās priekšsēdētājs pēc paša ierosmes vai arī pēc kāda tās locekļa vai Komisijas lūguma."

6) Iekļauj šādu pantu:

"121. pants

1. Komiteja, kurā ir dalībvalstu pastāvīgie pārstāvji, atbild par Padomes darba sagatavošanu un Padomes doto uzdevumu izpildi.

2. Padomei palīdz Ģenerālsēkretariāts, ko vada ģenerālsēkretārs. Ģenerālsēkretāru ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome.

Padome pieņem lēmumu par Ģenerālsēkretariāta uzbūvi.

3. Padome pieņem savu reglamentu."

7) Iekļauj šādu pantu:

"123. pants

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka algas, pabalstus un pensijas Komisijas priekšsēdētājam un locekļiem, kā arī Tiesas priekšsēdētājam, tiesnešiem, ģenerāladvokātiem un sekretāram. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka arī citus maksājumus, kas paredzēti kā atlīdzība, kura nav atalgojums."

8) Iekļauj šādus pantus:

"125. pants

Komisija katru gadu vismaz vienu mēnesi pirms Eiropas Parlamenta sesijas sākuma publicē pārskata ziņojumu par Kopienas darbību.

126. pants

1. Komisijā ir 17 locekļi, kurus izraugās, pamatojoties uz viņu vispārējo kompetenci, un kuru neatkarība nav apšaubāma.

Padome ar vienprātīgu lēmumu var mainīt Komisijas locekļu skaitu.

Par Komisijas locekļiem var būt tikai dalībvalstu pilsoņi.

Komisijā jābūt vismaz vienam pilsonim no katras dalībvalsts, tomēr ne vairāk kā diviem Komisijas locekļiem drīkst būt vienas un tās pašas valsts pilsonība.

2. Komisijas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem. Visas dalībvalstis apņemas ievērot šo principu un nemēģināt ietekmēt Komisijas locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

Komisijas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzliktos pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās. Katrā šo pienākumu neievērošanas gadījumā Tiesa pēc Padomes vai Komisijas lūguma var noteikt, ka attiecīgo Komisijas locekli atkarībā no apstākļiem atlaiz saskaņā ar 129. pantu, vai arī viņam atņemt tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām.

127. pants

1. Komisijas locekļus saskaņā ar 2. punktā paredzēto procedūru ieceļ uz pieciem gadiem, vajadzības gadījumā ievērojot 114. pantu.

Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

2. Dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties, pēc apspriedes ar Eiropas Parlamentu izvirza kandidātu Komisijas priekšsēdētāja amatam.

Dalībvalstu valdības, apspriežoties ar izvirzīto priekšsēdētāja kandidātu, izvirza pārējo Komisijas locekļu kandidātus.

Par izvirzīto Komisijas priekšsēdētāja kandidātu un pārējiem Komisijas locekļu kandidātiem Eiropas Parlaments balso kopumā. Kad Eiropas Parlaments priekšsēdētāju un pārējos Komisijas locekļus apstiprinājis, viņus iecel amatā, savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām.

3. Šā panta 1. un 2. punktu pirmoreiz piemēro attiecībā uz priekšsēdētāju un pārējiem Komisijas locekļiem, kuru amata pilnvaru laiks sākas 1995. gada 7. janvārī.

Komisijas priekšsēdētāju un pārējos Komisijas locekļus, kuru amata pilnvaru laiks sākas 1993. gada 7. janvārī, ieceļ, savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām. Viņu pilnvaru laiks beidzas 1995. gada 6. janvārī.

128. pants

Izņemot parastas nomainas vai nāves gadījumus, Komisijas locekļu pienākumi beidzas, kad viņi atkāpjas vai viņus atlaiz no amata.

Savstarpēji vienojoties dalībvalstu valdībām, šādā brīvā vietā uz atlikušo locekļa amata pilnvaru laiku ieceļ jaunu Komisijas locekli. Padome var vienprātīgi pieņemt lēmumu par to, ka brīvajā vietā nav jāieceļ jauns loceklis.

Priekšsēdētāja atkāpšanās, atlaišanas vai nāves gadījumā viņu nomaina uz atlikušo amata pilnvaru laiku. Priekšsēdētāja nomainai piemēro 127. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

Izņemot gadījumus, kad Komisijas locekļus atlaiz no amata saskaņā ar 129. pantu, viņi paliek amatā līdz nomainai.

129. pants

Ja kāds Komisijas loceklis vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, Tiesa pēc Padomes vai Komisijas pieteikuma var viņu atlaist no amata.

130. pants

Komisija no savu locekļu vidus var iecelt vienu vai divus priekšsēdētāja vietniekus.

131. pants

Padome un Komisija apspriežas un, savstarpēji vienojoties, nosaka sadarbības formas.

Komisija pieņem savu reglamentu, lai nodrošinātu, ka gan tā, gan tās struktūrvienības darbojas saskaņā ar šo Līgumu. Tā nodrošina, ka reglaments tiek publicēts.

132. pants

Komisija pieņem lēmumu ar tās locekļu balsu vairākumu; viņu skaits noteikts 126. pantā.

Komisija ir tiesīga lemt tikai tad, ja ir klāt reglamentā paredzētais locekļu skaits."

9) 133. pantu atceļ.

10) 137. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"137. pants

Tiesā ir 13 tiesneši.

Tiesa sanāk plenārsēdēs. Tā var arī veidot palātas ar trim vai pieciem tiesnešiem katrā, vai nu lai veiktu attiecīgu iepriekšēju izmeklēšanu, vai lai izskatītu noteiktu kategoriju lietas saskaņā ar šajā nolūkā izstrādātiem noteikumiem.

Tiesa sanāk plenārsēdē, ja to lūdz dalībvalsts vai Kopienas iestāde, kas ir puse tiesas procesā.

Ja Tiesa to lūdz, Padome ar vienprātīgu lēmumu var palielināt tiesnešu skaitu un veikt vajadzīgās korekcijas šā panta otrajā un trešajā daļā, kā arī 139. panta otrajā daļā."

11) 140.a pantu aizstāj ar šādu pantu:

"140.a pants

1. Tiesai izveido Pirmās instances tiesu, kuras kompetencē ir izskatīt un izlemt pirmajā instancē dažu kategoriju lietas, ko nosaka saskaņā ar 2. punktu un par kurām apelāciju Tiesā var iesniegt vienīgi par tiesību jautājumiem un saskaņā ar Tiesas Statūtos ietvertiem nosacījumiem. Pirmās instances tiesas kompetencē nav izskatīt un izlemt jautājumus, kas iesniegti saskaņā ar 150. pantu, lai saņemtu prejudiciālu nolēmumu.

2. Padome pēc Tiesas lūguma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, vienprātīgi nosaka 1. punktā minētās lietu kategorijas, kā arī Pirmās Instances tiesas sastāvu, un pieņem vajadzīgās korekcijas un papildu noteikumus Tiesas Statūtos. Ja vien Padome nenolemj ko citu, uz Pirmās Instances tiesu attiecas šā Līguma noteikumi par Tiesu, jo īpaši Protokols par Tiesas Statūtiem.

3. Pirmās Instances tiesas locekļus izvēlas no personām, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras atbilst prasībām attiecībā uz tiesnešu amatiem; viņus uz sešiem gadiem amatā ieceļ dalībvalstu valdības, savstarpēji vienojoties. Tiesas sastāvu daļēji atjauno ik pēc trijiem gadiem. Tiesas locekļus, kas atstāj amatu, var iecelt amatā atkārtoti.

4. Pirmās instances tiesa ar Tiesas piekrišanu izstrādā savu reglamentu. Šim reglamentam vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums."

12) 143. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"143. pants

1. Ja Tiesa konstatē, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu šajā Līguma paredzētu pienākumu, šai valstij jāveic pasākumi, kas vajadzīgi Tiesas sprieduma izpildei.

2. Ja Komisija atzīst, ka attiecīgā dalībvalsts nav veikusi šādus pasākumus, tā, vispirms dodot šai valstij iespēju iesniegt apsvērumus, sniedz argumentētu atzinumu, norādot jautājumus, kuros attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi Tiesas spriedumu.

Ja attiecīgā dalībvalsts neveic vajadzīgos pasākumus, Komisijas noteiktajā termiņā izpildītu Tiesas spriedumu, Komisija var griezties Tiesā. Tādā gadījumā tā norāda sodanaudu vai kavējuma naudu, kas jāmaksā attiecīgajai dalībvalstij un ko Komisija konkrētajos apstākļos uzskata par piemērotu.

Ja Tiesa konstatē, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi tās spriedumu, tā var šai valstij uzlikt sodanaudu vai kavējuma naudu.

Ši procedūra neskar 142. pantu."

13) 146. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"146. pants

Tiesa izskata jautājumus par to, cik likumīgi ir Eiropas Parlamenta un Padomes pieņemtie tiesību akti, izņemot ieteikumus un atzinumus, kā arī tādi Eiropas Parlamenta tiesību akti, kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas *vis-a-vis* trešām personām.

Šajā nolūkā Tiesas jurisdikcijā ir kādas dalībvalsts, Padomes vai Komisijas celtas prasības sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, šā Līguma vai jebkuru ar tā piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem, kā arī sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu.

Tiesas jurisdikcijā ar tādiem pašiem nosacījumiem ir prasības, ko savu prerogatīvu aizsardzības nolūkā ceļ Eiropas Parlaments.

Jebkura fiziska vai juridiska persona ar tiem pašiem nosacījumiem var griezties Tiesā par lēmumu, kas adresēts šai personai, vai par lēmumu, kas, kaut arī regulas vai lēmuma formā adresēts citai personai, tomēr šo personu skar tieši un individuāli.

Tiesvedība, ko paredz šis pants, atkarībā no apstākļiem jāuzsāk divos mēnešos pēc tam, kad tiesību akts publicēts vai darīts zināms attiecīgajai personai vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas šai personai kļuvis zināms.”

Piezīme: Ar 1999. gada 26. jūlija protokolu¹ arī 156.pants ir grozīts šādi:

“Lietās, kurās izskata Padomes vai Komisijas pieņemtās regulas, jebkura puse var atsaukties uz 146. panta otrajā daļā izklāstītajiem iemesliem, lai Tiesā pierādītu, ka attiecīgā regula nav piemērojama, arī tad ja ir beidzies 146. panta piektajā daļā noteiktais termiņš.”

¹ Protokols, kas parakstīts Romā 1999. gada 26. jūlijā (OJ C 323, 11.11.1999, p.1)

14) Iekļauj šādu iedaļu:

“V iedaļa

Revīzijas palāta

160.a pants

Revīzijas palāta veic revīziju.

160.b pants

1. Revīzijas palātā ir 12 locekļi.

2. Revīzijas palātas locekļus izraugās no personām, kas savās valstīs darbojušās vai darbojas neatkarīgās revīzijas iestādēs vai ir īpaši kvalificētas šim amatam. Viņu neatkarībai ir jābūt neapšaubāmai.

3. Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu uz sešiem gadiem ieceļ Revīzijas palātas locekļus.

Pirmajā iecelšanas reizē četriem Revīzijas palātas locekļiem, ko izrauga lozējot, amata pilnvaru laiks ir tikai četri gadi.

Revīzijas palātas locekļus var iecelt atkārtoti.

Viņi uz trijiem gadiem no sava vidus ievēlē Revīzijas palātas priekšsēdētāju. Priekšsēdētāju var ievēlēt atkārtoti.

4. Revīzijas palātas locekļi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Pildot pienākumus, viņi nelūd un nepieņem nevienas valdības vai citas struktūras norādījumus. Viņi atturas no jebkuras rīcības, kas nav saderīga ar viņu pienākumiem.

5. Revīzijas palātas locekļi amata pilnvaru laikā nedrīkst uzņemties nekādu citu algotu vai nealgotu darbu. Stājoties amatā, viņi svinīgi solās, ka gan pilnvaru laikā, gan vēlāk viņi ievēros amata uzliktos pienākumus, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi attiecībā uz dažu amatu un priekšrocību pieņemšanu pēc tam, kad viņu pilnvaras ir beigušās.

6. Izņemot parastas nomaļas vai nāves gadījumus, Revīzijas palātas locekļa amata pienākumi beidzas, kad viņš atkāpjas no amata vai viņu ar Tiesas lēmumu atlaiž saskaņā ar šā panta 7. punktu.

Uz atlikušo amata pilnvaru laiku brīvajā amata vietā ieceļ jaunu Revīzijas palātas locekli.

Izņemot gadījumus, ja Revīzijas palātas locekļus atlaiž, viņi paliek amatā līdz nomaļai.

7. Revīzijas palātas locekli var atlaist no amata vai atņemt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām tikai tad, ja Tiesa pēc Revīzijas palātas lūguma konstatē, ka viņš vairs neatbilst vajadzīgajiem nosacījumiem vai nepilda amata pienākumus.

8. Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka Revīzijas palātas priekšsēdētāju un locekļu nodarbinātības kārtību, jo īpaši viņu algas, pabalstus un pensijas. Padome tāpat ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka citus maksājumus, kas paredzēti kā atbildība, kura nav atalgojums.

9. Noteikumi, kas Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās attiecas uz Tiesas tiesnešiem, attiecas arī uz Revīzijas palātas locekļiem.

160.c pants

1. Revīzijas palāta pārbauda visu Kopienas ieņēmumu un izdevumu pārskatus. Tā pārbauda arī visu Kopienas izveidoto struktūru ieņēmumu un izdevumu pārskatus, ciktāl attiecīgais izveides akts neaizliedz šādu pārbaudi.

Revīzijas palāta nodod Eiropas Parlamentam un Padomei atzinumu par pārskatu ticamību, kā arī par notikušo darījumu likumību un pareizību.

2. Revīzijas palāta pārbauda, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi veikti likumīgi un pareizi, un vai finanšu vadība ir bijusi pareiza.

Ieņēmumu revīziju veic, pārbaudot gan summas, kas pienākas Kopienai, gan tai faktiski iemaksātās summas.

Izdevumu revīziju veic, pārbaudot gan uzņemtas saistības, gan veiktos maksājumus.

Šis revīzijas var veikt pirms attiecīgā finanšu gada bilances slēgšanas.

3. Revīzijās veic, pamatojoties uz dokumentiem, un vajadzības gadījumā uz vietas citās Kopienas iestādēs un dalībvalstīs. Dalībvalstīs revīziju veic saziņā ar attiecīgās valsts revīzijas iestādēm vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, ar kompetentiem valsts dienestiem. Šīs iestādes vai dienesti Revīzijas palātai dara zināmu, vai tās paredz piedalīties revīzijā.

Pārējās Kopienas iestādes un dalībvalstu revīzijas iestādes vai, ja tām nav vajadzīgo pilnvaru, kompetenti valstu dienesti Revīzijas palātai pēc tās lūguma iesniedz visus dokumentus vai informāciju, kas tai vajadzīga, lai veiktu savus uzdevumus.

4. Revīzijas palāta pēc finanšu gada slēgšanas sastāda gada ziņojumu. To nodod citām Kopienas iestādēm un publicē “Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī” kopā ar šo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem.

Revīzijas palāta var arī jebkurā laikā sniegt apsvērumus par konkrētiem jautājumiem, tostarp īpašu ziņojumu formā un iesniedz atzinumus pēc citu Kopienas iestāžu lūguma.

Gada ziņojumus, īpašus ziņojumus vai atzinumus tā pieņem ar locekļu balsu vairākumu.

Tā palīdz Eiropas Parlamentam un Padomei īstenot to pilnvaras, kas saistītas ar budžeta izpildes kontroli.”

15) 166. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“166. pants

Ekonomikas un sociālo lietu komitejas locekļu skaits ir šāds:

Beļģijai	12
Dānijai	9
Vācijai	24
Grieķijai	12
Spānijai	21
Francijai	24
Īrijai	9
Itālijai	24
Luksemburgai	6
Nīderlandei	12
Portugālei	12
Apvienotajai Karalistei	24

Komitejas locekļus uz četriem gadiem ar vienprātīgu lēmumu ieceļ Padome. Viņus var iecelt amatā atkārtoti.

Komitejas locekļus nedrīkst saistīt nekādi obligāti norādījumi. Viņi Kopienas vispārējās interesēs, veicot amata pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgi.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka Komitejas locekļu atalgojumu.”

16) 168. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“168. pants

Komiteja no savu locekļu vidus uz diviem gadiem ievēlē priekšsēdētāju un prezidiju.

Komiteja pieņem savu reglamentu.

Komiteju sasauk tās priekšsēdētājs pēc Padomes vai Komisijas lūguma. Tā var sanākt arī pēc pašas ierosmes.”

17) 170. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"170. pants

Padomei un Komisijai jāapspriežas ar Komiteju šajā Līgumā paredzētos gadījumos. Šis iestādes var apspriesties ar Komiteju vienmēr, kad uzskata to par lietderīgu. Tā pēc savas ierosmes var sniegt atzinumu, ja uzskata to par lietderīgu.

Padome vai Komisija, ja uzskata to par vajadzīgu, Komitejas atzinuma sniegšanai nosaka termiņu, kas nedrīkst būt mazāks par vienu mēnesi no dienas, kad priekšsēdētājs saņēmis par to paziņojumu. Ja līdz termiņa beigām atzinums nav iesniegts, tas neliedz veikt turpmāku rīcību.

Komitejas, kā arī specializētās nodaļas atzinumu kopā ar sēdes protokolu nodod Padomei un Komisijai."

18) 172. panta 1. līdz 3. punktu atceļ.

19) 173. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"173. pants

Neskarot citus ieņēmumus, budžetu pilnībā finansē no pašas resursiem.

Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par Kopienas pašas resursu sistēmu, kurus tā iesaka dalībvalstīm pieņemt saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām."

20) Iekļauj šādu pantu:

"173.a pants

Lai nodrošinātu budžeta disciplīnu, Komisija nesniedz nekādus priekšlikumus par Kopienas tiesību aktiem, nemaina priekšlikumus un neparedz nekādus īstenošanas pasākumus, kas var jūtami ietekmēt budžetu, ja nespēj nodrošināt šo priekšlikumu vai pasākumu finansējumu no Kopienas pašas resursiem, kas veidojas atbilstīgi noteikumiem, kurus Padome pieņem saskaņā ar 173. pantu."

21) 179. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"179. pants

Atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 183. pantu, Komisija saskaņā ar apropriāciju apjomu uzņemas atbildību par budžeta izpildi, ievērojot pareizas finanšu vadības principus.

Regulās paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā katra iestāde atbild par pašas izdevumiem.

Komisija, ņemot vērā ierobežojumus un nosacījumus, kas paredzēti regulās, kuras pieņemtas saskaņā ar 183. pantu, budžetā var pārcelt apropriācijas no vienas nodaļas uz citu vai no vienas apakšnodaļas uz citu."

22) 180. un 180.a pantu atceļ.

23) 180.b pantu aizstāj ar šādu pantu:

"180.b pants

1. Eiropas Parlaments pēc Padomes ieteikuma, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi. Lai to panāktu, pēc kārtas Padome un Eiropas Parlaments pārbauda 179.a pantā minētos pārskatus un finanšu pārskatu, Revīzijas palātas gada ziņojumu kopā ar revidējamo iestāžu atbildēm uz Revīzijas palātas apsvērumiem, kā arī visus attiecīgos Revīzijas palātas īpašos ziņojumus.

2. Pirms Eiropas Parlaments atbrīvo Komisiju no atbildības par budžeta izpildi, kā arī jebkurā citā nolūkā, kas skar tā pilnvaras attiecībā uz budžeta izpildi, tas var Komisijai lūgt pierādījumus par faktiskajiem izdevumiem un finanšu kontroles sistēmu darbību. Komisija pēc Eiropas Parlamenta lūguma tam sniedz visu vajadzīgo informāciju.

3. Komisija dara visu vajadzīgo, lai ievērotu apsvērumus lēmumos, kas atbrīvo no atbildības par budžeta izpildi, un citus Eiropas Parlamenta apsvērumus par faktiskajiem izdevumiem, kā arī piezīmes Padomes pieņemtajiem ieteikumiem par atbrīvošanu no atbildības par budžeta izpildi.

Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes lūguma Komisija ziņo par pasākumiem, kas veikti sakarā ar šiem apsvērumiem un piezīmēm, jo īpaši par norādījumiem tām struktūrvienībām, kas atbild par budžeta izpildi. Šos ziņojumus nodod arī Revīzijas palātai."

24) 183. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"183. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, kā arī saņēmusi Revīzijas palātas atzinumu, ar vienprātīgu lēmumu:

a) pieņem finanšu regulas, kas precizē budžeta apstiprināšanas un izpildes, kā arī pārskatu iesniegšanas un revīzijas procedūru;

b) nosaka metodes un procedūru, kā Komisijas rīcībā nodod budžeta ieņēmumus, kas paredzēti noteikumos par Kopienas pašas resursiem, un paredz pasākumus, kuri vajadzības gadījumā jāveic, lai apmierinātu vajadzību pēc naudas līdzekļiem;

c) pieņem noteikumus par finanšu kontrolieru, kredītrikotāju un grāmatvežu pienākumiem, kā arī par piemērotām pārbaudes metodēm."

25) Iekļauj šādu pantu:

"183.a pants

Lai novērstu krāpšanu, kas apdraud Kopienas finanšu intereses, dalībvalstis veic tādas pašas pasākumus, kādus tās veic, lai novērstu krāpšanu, kas apdraud viņu pašu finanšu intereses.

Neskarot citus šā Līguma noteikumus, dalībvalstis koordinē rīcību, kuras mērķis ir aizsargāt pret krāpšanu Kopienas finanšu intereses. Šajā nolūkā tās ar Komisijas palīdzību izvērs ciešu un regulāru savu valstu kompetento pārvaldes struktūrvienību sadarbību."

26) 198. punkta a) apakšpunkta pirmo daļu aizstāj ar šādu tekstu:

"a) šis Līgums neattiecas uz Farēru salām."

27) 201. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"201. pants

Kopiena veido ciešu sadarbību ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju un, savstarpēji vienojoties, sīkāk nosaka šīs sadarbības formas."

28) 204. un 205. pantu atceļ.

29) 206. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"206. pants

Kopiena ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām var slēgt asociācijas nolīgumus, kas paredz savstarpējas tiesības un pienākumus, kopīgu rīcību un īpašas procedūras.

Šādus nolīgumus, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu slēdz Padome.

Ja šādu nolīgumu dēļ jāizdara grozījumi šajā Līgumā, grozījumi vispirms jāpieņem saskaņā ar procedūru, kas noteikta Līgumā par Eiropas Savienību ietvertajā N pantā."

V SADAĻA NOTEIKUMI PAR KOPĒJO ĀRPOLITIKU UN DROŠĪBAS POLITIKU

J pants

Ar šo ir izveidota kopējā ārpolitika un drošības politika, ko reglamentē šādi noteikumi.

J1. pants

1. Savienība un tās dalībvalstis izstrādā un īsteno kopējo ārpolitiku un drošības politiku, ko reglamentē šī sadaļa un kas aptver visas ārpolitikas un drošības politikas jomas.

2. Kopējās ārpolitikas un drošības politikas mērķi ir:

– sargāt Savienības kopējās vērtības, pamatintereses un neatkarību;

– visādi stiprināt Savienības un tās dalībvalstu drošību;

– saglabāt mieru un stiprināt starptautisko drošību saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem, kā arī Helsinku Nobeiguma akta principiem un Parīzes Hartas mērķiem;

– veicināt starptautisku sadarbību;

– attīstīt un stiprināt demokrātiju un tiesiskumu, kā arī cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu.

3. Savienība sasniedz šos mērķus:

– saskaņā ar J2. pantu attīstot dalībvalstu sistemātisku sadarbību politikas īstenošanā;

– saskaņā ar J3. pantu pakāpeniski īstenojot kopīgu rīcību jomās, kurās dalībvalstīm ir svarīgas kopējās intereses.

4. Uzticības un savstarpējas solidaritātes garā dalībvalstis aktīvi un konsekventi atbalsta Savienības ārpolitiku un drošības politiku. Tās atturas no jebkādas rīcības, kas ir pretrunā Savienības interesēm vai varētu liegt tai būt iedarbīgam, vienotam spēkam starptautiskās attiecībās. Padome nodrošina šo principu ievērošanu.

J2. pants

1. Dalībvalstis Padomē cita citu informē un savā starpā apspriež visus vispārīgus ārpolitikas un drošības politikas jautājumus, lai panāktu to, ka ar saskaņotu rīcību tiek nodrošināta iespējami efektīva Savienības ietekme.

2. Padome, kad vien uzskata to par vajadzīgu, pieņem kopēju nostāju.

Dalībvalstis nodrošina savas politikas saskaņu ar kopējo nostāju.

3. Dalībvalstis koordinē savu darbību starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs. Šādos forumos tās atbalsta kopējās nostājas.

Starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs, kur nepiedalās visas dalībvalstis, kopējo nostāju atbalsta tās valstis, kas tajās piedalās.

J3. pants

Jomās, kas attiecas uz ārpolitiku un drošības politiku, kopīgu rīcību paredz šādi:

1. Padome, pamatojoties uz Eiropadomes vispārējām pamatnostādnēm, nolemj, ka kādā jautājumā vajadzīga kopīga rīcība.

Ja Padome pieņem lēmumu par kopīgas rīcības principu, tā konkrēti nosaka rīcības apjomu, vispārējos un konkrētos mērķus, ko Savienība grib sasniegt ar šādu rīcību, un, vajadzības gadījumā, tās darbības laiku un līdzekļus, procedūras un nosacījumus.

2. Paredzot kopīgu rīcību, kā arī visos tās norises posmos Padome nosaka jautājumus, par kuriem lēmumi jāpieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.

Ja Padomei saskaņā ar iepriekšējo punktu jāpieņem lēmumi ar kvalificētu balsu vairākumu, tās locekļu balsis vērtē saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktu, un, lai lēmumus pieņemtu, Padomei jābalso vismaz ar astoņu Padomes locekļu piecdesmit četrām balsīm "par".

3. Ja apstākļi mainās, būtiski ietekmējot jautājumu, kas prasīs kopīgo rīcību, Padome pārskata šīs rīcības principus un mērķus un pieņem vajadzīgos lēmumus. Kamēr Padome nav pieņēmusi lēmumu, kopīgā rīcība turpinās.

4. Kopīga rīcība dalībvalstīm ir saistoša, pieņemot nostājas un veicot darbības.

5. Ja kāda valsts saskaņā ar kopīgo rīcību paredzējusi pieņemt savu nostāju vai sākt savu rīcību, tā laikus sniedz informāciju, lai vajadzības gadījumā varētu iepriekš apspriesties Padomē. Pienākums iepriekš sniegt informāciju neattiecas uz pasākumiem, kas ir tikai Padomes lēmumu transpozīcija attiecīgā valstī.

6. Gadījumos, kad stāvokļa maiņa rada neatliekamo vajadzību, bet Padome nav pieņēmusi lēmumu, dalībvalstis var steidzami veikt vajadzīgos pasākumus, ievērojot vispārīgos kopīgās rīcības mērķus. Attiecīgā dalībvalsts tūlīt informē Padomi par šiem pasākumiem.

7. Ja rodas būtiskas grūtības, īstenojot kopīgo rīcību, dalībvalsts par tām ziņo Padomei, kas apspriež tās un meklē piemērotus risinājumus. Šie risinājumi nedrīkst būt pretrunā kopīgās rīcības mērķiem vai mazināt tās iedarbību.

J4. pants

1. Kopējā ārpolitika un drošības politika aptver visus jautājumus, kas attiecas uz Savienības drošību, to skaitā iespējamu kopējās aizsardzības politikas izstrādi, kas ar laiku varētu pāraugt kopīgā aizsardzībā.

2. Savienība lūdz Rietumeiropas Savienību (RES), Savienības attīstības būtisku sastāvdaļu, izstrādāt un īstenot Savienības lēmumus un rīcību, kas ir saistītas ar aizsardzību. Padome, vienojoties ar RES iestādēm, nosaka vajadzīgos praktiskos pasākumus.

3. Jautājumi, kas saistīti ar aizsardzību, un uz ko attiecas šis pants, nav pakļauti J3. pantā izklāstītajām procedūrām.

4. Savienības politika saskaņā ar šo pantu neskar dažu dalībvalstu drošības politikas un aizsardzības politikas īpašās iezīmes un ievēro to dalībvalstu pienākumus, ko tām uzliek Ziemeļatlantijas līgums, un ir saderīga ar kopējo drošības politiku un aizsardzības politiku, kas noteikta šajā struktūrā.

5. Šā panta noteikumi neliedz divām vai vēl vairākām dalībvalstīm attīstīt ciešāku divpusēju sadarbību Rietumeiropas Savienībā un Ziemeļatlantijas Aliansē, ja vien šāda sadarbība nav pretrunā šajā sadaļā paredzētajai sadarbībai vai nekavē to.

6. Lai veicinātu šā Līguma mērķa sasniegšanu, un Briseles Līguma XII panta sakarā paturot prātā termiņu – 1998. gadu, šo pantu var pārskatīt saskaņā ar N panta 2. punktu, pamatojoties uz ziņojumu, kas Padomei 1996. gadā jāiesniedz Eiropadomei un kam jāietver vērtējums par iepriekš gūtajiem panākumiem un pieredzi.

J5. pants

1. Prezidentvalsts pārstāv Savienību jautājumos, kas pieder pie kopējās ārpolitikas un drošības politikas.

2. Prezidentvalsts ir atbildīga par kopīgo pasākumu īstenošanu; šajā statusā tā pauž Savienības nostāju starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs.

3. Veicot šā panta 1. un 2. punktā minētos uzdevumus, prezidentvalstij vajadzības gadījumā palīdz iepriekšējā un nākamā prezidentvalsts. Komisija pilnībā iesaistās visu šo uzdevumu izpildē.

4. Neskarot J2. panta 3. punktu un J3. panta 4. punktu, dalībvalstis, kas pārstāvētas starptautiskās organizācijās vai starptautiskās konferencēs, kur nepiedalās visas dalībvalstis, informē pārējās dalībvalstis par visiem jautājumiem, kas izraisa kopēju ieinteresētību.

Dalībvalstis, kuras ir arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes locekles, vienojas un pilnībā informē pārējās dalībvalstis. Dalībvalstīm, kuras ir Drošības padomes pastāvīgās locekles, ir, pildot savas funkcijas, jānodrošina Savienības nostājas un interešu atbalsts, neskarot pienākumus, ko tām uzliek Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūti.

J6. pants

Dalībvalstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības un Komisijas delegācijas trešās valstis un starptautiskās konferencēs, kā arī to pārstāvji starptautiskās organizācijās sadarbojas nolūkā ievērot un īstenot Padomes noteiktās kopējās nostājas un kopīgos pasākumus.

Tās izvērsē sadarbību, apmainoties ar informāciju, veicot kopīgu izvērtēšanu un palīdzot ieviest Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 8.c pantā minētos noteikumus.

J7. pants

Prezidentvalsts apspriežas ar Eiropas Parlamentu par galvenajiem kopējās ārpolitikas un drošības politikas aspektiem un pamatvirzienu izvēli un nodrošina to, ka Eiropas Parlamenta viedokli pienācīgi ņem vērā. Prezidentvalsts un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par Savienības ārpolitikas un drošības politikas attīstību.

Eiropas Parlaments var uzdot Padomei jautājumus vai sniegt tai ieteikumus. Tas rīko gadskārtējas debates par panākumiem, kas gūti kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanā.

J8. pants

1. Eiropadome nosaka kopējās ārpolitikas un drošības politikas principus un vispārējās pamatnostādes.

2. Padome pieņem lēmumus, kas vajadzīgi, lai noteiktu un īstenotu kopējo ārpolitiku un drošības politiku, pamatojoties uz Eiropadomes noteiktām vispārējām pamatnostādnēm. Tā nodrošina Savienības rīcības vienotību, konsekvensi un efektivitāti.

Padome pieņem lēmumus vienprātīgi, izņemot procedūras jautājumus un J3. panta 2. punktā paredzēto gadījumu.

3. Katra dalībvalsts vai Komisija var griezties Padomē ar jebkuru jautājumu, kas saistīts ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kā arī iesniegt Padomei priekšlikumus.

4. Gadījumos, kad lēmumi jāpieņem ātri, prezidentvalsts pēc savas ierosmes vai pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma četrdesmit astoņās stundās vai, ārkārtas gadījumā, īsākā laikā, sasauc Padomes ārkārtas sanāksmi.

5. Neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 151. pantu, Politiskā komiteja, kurā ir Politiskie vadītāji, pārrauga starptautisko stāvokli jomās, uz ko attiecas kopējā ārpolitika un drošības politika, un palīdz noteikt šo politiku, pēc Padomes lūguma vai pēc savas ierosmes sniežot Padomei atzinumus. Tā pārrauga arī apstiprinātās politikas īstenošanu, neskarot prezidentvalsts un Komisijas kompetenci.

J9. pants

Komisija pilnībā iesaistās darbības, ko veic kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā.

J10. pants

Gadījumā, ja saskaņā ar J4. pantu pārskata kādus noteikumus attiecībā uz drošību, konference, ko sasauca šim nolūkam, izskata arī vajadzību izdarīt citus grozījumus noteikumos, kas skar ko-
pējo ārpolitiku un drošības politiku.

J11. pants

1. Noteikumus, kas minēti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 137. un 138. pantā, 139. līdz 142. pantā, 146. un 147. pantā, 150. līdz 153. pantā, 157. līdz 163. pantā un 217. pantā, piemēro noteikumiem, kas attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām.

2. Administratīvos izdevumus, kas rodas iestādēm, ievērojot noteikumus, kuri attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām, sedz no Eiropas Kopienas budžeta.

Padome var arī:

– vai nu vienprātīgi nolemt, ka darbības izdevumus, ko rada šo noteikumu īstenošana, sedz no Eiropas Kopienas budžeta; tādā gadījumā piemēro Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā noteikto budžeta procedūru;

– vai arī noteikt to, ka šādi izdevumi jāsedz dalībvalstīm, vajadzības gadījumā par maksājumu apjomu vienojoties īpaši.

VI SADAĻA

NOTEIKUMI PAR SADARBĪBU
TIESLIETU UN IEKŠLIETU JOMĀ

K pants

Sadarbību tieslietu un iekšlietu jomā reglamentē šādi noteikumi.

K1. pants

Nolūkā sasniegt Savienības mērķus, jo īpaši personu brīvas pārvietošanās iespējas, un neierobežojot Eiropas Kopienas pilnvaras, dalībvalstis par jautājumiem, kas izraisa kopēju ieinteresētību, uzskata šādas jomas:

1) patvēruma politiku;

2) noteikumus, kas reglamentē to, kā personas šķērso dalībvalstu ārējās robežas, un šā procesa kontroli;

3) imigrācijas politiku un politiku attiecībā uz trešo valstu pilsoņiem:

a) nosacījumus tam, kā trešo valstu pilsoņi ieceļo un pārvietojas dalībvalstu teritorijā;

b) nosacījumus par trešo valstu pilsoņu uzturēšanos dalībvalstu teritorijā, to skaitā par ģimeņu atkalapvienošanos un darba iespējām;

c) neatļautas trešo valstu pilsoņu imigrācijas, uzturēšanās un nodarbināšanas apkarošanu dalībvalstu teritorijā;

4) narkomānijas apkarošanu, ciktāl uz to neattiecas šā panta 7) līdz 9) punkts;

5) krāpšanas apkarošanu starptautiskā mērogā, ciktāl uz to jau neattiecas šā panta 7) līdz 9) punkts;

6) tiesu sadarbību civillietās;

7) tiesu sadarbību krimināllietās;

8) muitu sadarbību;

9) policiju sadarbību nolūkā novērst un apkarot terorismu, narkotiku nelegālu tirdzniecību un citus smagus starptautiskus noziegumus, vajadzības gadījumā paredzot noteiktus muitu sadarbības aspektus, visas Savienības mērogā organizējot informācijas apmaiņu Eiropas Policijas biroja (*Europol*) sistēmā.

K2. pants

1. Jomās, kas minētas K1. pantā, rīkojas, ievērojot 1950. gada 4. novembra Eiropas Konvenciju par cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību un 1951. gada 28. jūlija Konvenciju par bēgļu statusu, kā arī ņemot vērā to aizsardzību, ko dalībvalstis sniedz personām, kuras vajā politisku iemeslu dēļ.

2. Šī sadaļa neiespaido to dalībvalsts pienākumu izpildi, kas attiecas uz likumības un kārtības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

K3. pants

1. Dalībvalstis Padomē cita citu informē un savā starpā apspriežas, lai koordinētu rīcību jomās, kas minētas K1.1 pantā. Šajā sakarā tās attīsta attiecīgo resoru sadarbību.

2. Padome var

– pēc kādas dalībvalsts vai Komisijas ierosinājuma jomās, kas minētas K1. panta 1) līdz 6) apakšpunktā;

– pēc kādas dalībvalsts ierosinājuma jomās, kas minētas K1. panta 7) līdz 9) apakšpunktā

a) pieņemt kopējas nostājas un piemērotā formā un ar piemērotām procedūrām veicināt visdažādāko sadarbību, kas palīdz sasniegt Savienības mērķus;

b) paredzēt kopīgu rīcību, ciktāl Savienības mērķus var labāk sasniegt ar kopīgu rīcību, nevis dalībvalstīm darbojoties atsevišķi, atkarībā no paredzētās rīcības mēroga vai iedarbības; tā var nolemt, ka pasākumi, ar kuriem īsteno kopīgo rīcību, jāpieņem ar kvalificētu balsu vairākumu;

c) neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 220. pantu, izstrādāt konvencijas, ko tā dalībvalstīm iesaka pieņemt saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

Ja vien šīs konvencijas neparedz ko citu, to īstenošanas pasākumi Padomē jāpieņem ar Augsto Līgumslēdzēju Pušu divu trešdaļu balsu vairākumu.

Šādas konvencijas var paredzēt, ka Tiesas kompetencē ir interpretēt to noteikumus un izšķirt visas domstarpības par to piemērojamu saskaņā ar procedūru, kas tajās var būt noteikta.

K4. pants

1. Koordinēšanas komiteju izveido no augstākajiem ierēdņiem. Papildus koordinācijai Komitejas pienākumos ir

– pēc Padomes lūguma vai pēc savas iniciatīvas sniegt atzinumus Padomei;

– neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 151. pantu, piedalīties Padomes apspriežu sagatavošanā jomās, kas minētas K1. pantā, un – saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 100.d pantā izklāstītajiem nosacījumiem – jomās, kas minētas minētā Līguma 100.c pantā.

2. Komisija ir pilnībā iesaistīta darbā, ko veic jomās, kuras attiecas uz šo sadaļu.

3. Padome pieņem lēmumus vienprātīgi, izņemot procedūras jautājumus un gadījumus, kad K3. pants skaidri paredz citādu balsošanas noteikumu.

Ja Padomei jāpieņem lēmums ar kvalificētu balsu vairākumu, tās locekļu balsis vērtē saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktu, un, lai lēmumu pieņemtu, Padomei vajadzīgas vismaz astoņu Padomes locekļu 54 balsis "par".

K5. pants

Starptautiskās organizācijās un starptautiskās konferencēs, kur piedalās dalībvalstis, tās aizstāv kopējās nostājas, kas pieņemtas saskaņā ar šo sadaļu.

K6. pants

Prezidentvalsts un Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu par pārrunām jomās, uz ko attiecas šī sadaļa.

Prezidentvalsts apspriežas ar Eiropas Parlamentu par galvenajiem rīcības aspektiem jomās, uz ko attiecas šī sadaļa, un nodrošina to, ka Eiropas Parlamenta viedokli pienācīgi ņem vērā.

Eiropas Parlaments var uzdot Padomei jautājumus vai sniegt tai ieteikumus. Katru gadu tā rīko debates par panākumiem, kas gūti jomās, uz ko attiecas šī sadaļa.

K7. pants

Šī sadaļa neliedz divām vai vēl vairākām dalībvalstīm nodibināt vai attīstīt ciešāku sadarbību, ja tāda sadarbība nav pretrunā šajā sadaļā paredzētajai sadarbībai un nekavē to.

K8. pants

1. Noteikumus, kas minēti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 137. un 138. pantā, 139. līdz 142. pantā, 146. un 147. pantā, 150. līdz 153. pantā, 157. līdz 163. pantā un 217. pantā, piemēro noteikumiem, kas attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām.

2. Administratīvos izdevumus, kas rodas iestādēm, ievērojot noteikumus, kuri attiecas uz šajā sadaļā minētajām jomām, sedz no Eiropas Kopienas budžeta.

Padome var arī:

– vai nu vienprātīgi nolemt, ka darbības izdevumus, ko rada šo noteikumu īstenošana, sedz no Eiropas Kopienas budžeta; tādā gadījumā piemēro Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā noteikto budžeta procedūru;

– vai arī noteikt to, ka šādi izdevumi jāsedz dalībvalstīm, vajadzības gadījumā par maksājumu apjomu vienojoties īpaši.

K9. pants

Padome pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts ierosinājuma ar vienprātīgu lēmumu var nolemt piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 100.c pantu rīcībai jomās, kas minētas K1. panta 1) līdz 6) apakšpunktā, un tajā pašā laikā noteikt balsošanas nosacījumus, kas uz to attiecas. Tā iesaka dalībvalstīm pieņemt šo lēmumu saskaņā ar to attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

**VII SADAĻA
NOBEIGUMA NOTEIKUMI**

L pants

Eiropas Kopienas dibināšanas līguma, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma noteikumi, kas attiecas uz Eiropas Kopienas Tiesas pilnvarām un šo pilnvaru īstenojumu, attiecas tikai uz šādiem šā Līguma noteikumiem:

a) uz noteikumiem, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu Eiropas Kopienas, kā arī Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu;

b) uz K3. panta 2. punkta c) apakšpunkta trešo daļu;

c) uz L līdz S pantu.

M pants

Ņemot vērā noteikumus, ar ko groza Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, lai izveidotu Eiropas Kopienas, kā arī Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu, kā arī šos nobeiguma noteikumus, neviens šā Līguma noteikums neiespaido Eiropas Kopienas dibināšanas līgumus vai vēlākus līgumus un aktus, ar ko tos groza vai papildina.

N pants

1. Jebkuras dalībvalsts valdība vai Komisija var Padomei iesniegt priekšlikumus grozīt līgumus, kuri ir Savienības izveides pamatā.

Ja Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un, vajadzības gadījumā, ar Komisiju, sniedz atzinumu, ka jāsasauc dalībvalstu valdību pārstāvju konference, to sasauc Padomes priekšsēdētājs nolūkā savstarpēji vienoties par to, kādi grozījumi jāizdara šajos līgumos. Ja paredzami grozījumi attiecībā uz iestādēm monetārā jomā, jāapspriežas arī ar Eiropas Centrālo banku.

Grozījumi stājas spēkā, kad tos ratificējušas visas dalībvalstis saskaņā ar savām attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

2. Dalībvalstu valdību pārstāvju konferenci sasauc 1996. gadā, lai saskaņā ar A un B pantā noteiktajiem mērķiem izskatītu tos šā Līguma noteikumus, ko paredzēts pārskatīt.

O pants

Jebkura Eiropas valsts var lūgt, lai to uzņem par Savienības locekli. Tā adresē iesniegumu Padomei, kas lēmumu pieņem vienprātīgi, apspriedusies ar Komisiju un saņēmusi Eiropas Parlamenta piekrišanu, kurš pieņem lēmumu ar visu tā locekļu absolūtu balsu vairākumu.

Uzņemšanas nosacījumus un šādas uzņemšanas izraisītās korekcijas līgumos, kuri ir Savienības izveides pamatā, nosaka dalībvalstu nolīgums ar valsti, kas iesniegusi uzņemšanas iesniegumu. Šo nolīgumu iesniedz ratifikācijai saskaņā ar katras līgumslēdzējas valsts attiecīgajām konstitucionālajām prasībām.

P pants

1. Ar šo ir atcelts 2. līdz 7. un 10. līdz 19. pants Līgumā par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi, kas parakstīts 1965. gada 8. aprīlī Briselē.

2. Ar šo ir atcelts 1986. gada 17. februārī Luksemburgā un 1986. gada 28. februārī Hāgā parakstītā Vienotā Eiropas akta 2. pants, 3. panta 2. punkts un III sadaļa.

Q pants

Šis Līgums ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

R pants

1. Augstās Līgumslēdzējas Puses šo Līgumu ratificē saskaņā ar attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Ratifikācijas dokumentus deponē Itālijas Republikas valdībai.

2. Šis Līgums stājas spēkā 1993. gada 1. janvārī ar noteikumu, ka deponēti visi ratifikācijas dokumenti vai, ja tas nav noticis, nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ratifikācijas dokumentu deponējusi pēdējā parakstītājvalsts.

S pants

Šā Līguma oriģinālu vienā eksemplārā angļu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, īru, itāļu, portugāļu, spāņu un vācu valodā deponē Itālijas Republikas valdības arhīvā; visi teksti ir vienlīdz autentiski, un Itālijas Republikas valdība izsniedz apliecinātu kopiju visu pārējo parakstītājvalstu valdībām.

To apliecinot, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo Līgumu.

Māstrihtā, tūkstoš deviņi simti deviņdesmit otrā gada septītajā februārī.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Gia ton Proedro tis Ellinikis Dimokratias

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España

Francisco FERNINDEZ ORDONEZ

Carlos SOLCHAGA CATALIN

Pour le Président de la République française

Roland DUMAS

Pierre BÉRÉGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hEireann

For the President of Ireland

Gerard COLLINS

Bertie AHERN

Per il Presidente della Repubblica italiana

Gianni DE MICHELIS

Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. POOS

Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans van den BROEK

Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

João de DEUS PINHEIRO

Jorge BRAGA de MACEDO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE

Protokols par īpašuma iegādi Dānijā

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,
NOLŪKĀ atrisināt dažas īpašas problēmas, kas saistītas ar Dāniju,

IR VIENOJUŠĀS par šiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam:

Neatkarīgi no šā Līguma Dānija var saglabāt tajā spēkā esošos tiesību aktus par otru māju iegādi.

Protokols par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 119. pantu

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,
IR VIENOJUŠĀS par šiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam:

Šā Līguma 119. pantā pabalstus, kas saistīti ar sociālās drošības sistēmu, neuzskata par atalgojumu tādā gadījumā, ja un ciktāl tie attiecas uz nodarbinātības laiku pirms 1990. gada 17. maija, izņemot gadījumus, kad darba ņēmēji vai to pārstāvji pirms šā datuma ir uzsākuši tiesvedību vai cēlušī līdzvērtīgu prasību saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem.

Protokols par Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,
NOLŪKĀ pieņemt Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtus un Eiropas Centrālās bankas Statūtus, ko paredz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 4.a pants,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

1. nodaļa ECBS izveide

1. pants

Eiropas Centrālo banku sistēma

1.1. Eiropas Centrālo banku sistēmu (ECBS) un Eiropas Centrālo banku (ECB) izveido saskaņā ar šā Līguma 4.a pantu; ECBS un ECB veic uzdevumus un darbojas saskaņā ar šo Līgumu un šiem Statūtiem.

1.2. Saskaņā ar šā Līguma 106. panta 1. punktu ECBS veido ECB un dalībvalstu centrālās bankas ("valstu centrālās bankas"). Luksemburgas Monetāro institūtu (*Institut monétaire luxembourgeois*) atzīst par Luksemburgas centrālo banku.

2. nodaļa ECBS mērķi un uzdevumi

2. pants

Mērķi

Saskaņā ar šā Līguma 105. panta 1. punktu ECBS galvenais mērķis ir uzturēt cenu stabilitāti. Nekaitējot šim mērķim, ECBS Kopienā atbalsta vispārēju ekonomikas politiku, lai palīdzētu sasniegt Kopienas mērķus, kas noteikti šā Līguma 2. pantā. ECBS darbojas saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā valda brīva konkurence, un kas veicina resursu efektīvu sadali, kā arī ievēro šā Līguma 3.a pantā izklāstītos principus.

3. pants

Uzdevumi

3.1. Saskaņā ar šā Līguma 105. panta 2. punktu, pamatuzdevumi, kas jārisina ar ECBS starpniecību, ir:

- definēt un īstenot Kopienas monetāro politiku;
- veikt valūtas operācijas atbilstīgi šā Līguma 109. pantam;
- turēt un pārvaldīt dalībvalstu oficiālos ārvalstu valūtas rezervju fondus;

- veicināt norēķinu sistēmu vienmērīgu darbību.

3.2. Saskaņā ar šā Līguma 105. panta 3. punktu 3.1. panta trešais ievilkums neliedz dalībvalstu valdībām turēt un pārvaldīt ārvalstu valūtu kārtējo kontu atlikumus.

3.3. Saskaņā ar šā Līguma 105. panta 5. punktu, ECBS palīdz veidot līdzsvarotu politiku, ko īsteno kompetentas iestādes, kas saistītas ar kredītiestāžu konsultatīvu uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti.

4. pants

Padomdevējfunkcijas

Saskaņā ar šā Līguma 105. panta 4. punktu:

a) ar ECB apspriežas:

- par visiem ierosinātiem Kopienas aktiem, kas ir tās kompetencē

- attiecīgās valsts iestādes attiecībā uz visiem tiesību aktu projektiem, kas ir ECB kompetencē, taču ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome paredzējusi saskaņā ar 42. pantā norādīto procedūru;

- b) ECB attiecīgām Kopienas iestādēm vai struktūrām, vai valstu iestādēm iesniedz atzinumus par jautājumiem, kas ir tās kompetencē.

5. pants

Statistikas informācijas vākšana

5.1. Lai veiktu ECBS uzdevumus, ECB ar valstu centrālo banku atbalstu vāc vajadzīgo statistikas informāciju no kompetentām valstu iestādēm vai tieši no uzņēmējiem. Šajā nolūkā tā sadarbības ar Kopienas iestādēm vai struktūrām un ar dalībvalstu vai trešo valstu kompetentām iestādēm, kā arī ar starptautiskām organizācijām.

5.2. Valstu centrālās bankas, cik iespējams, veic 5.1. pantā izklāstītos uzdevumus.

5.3. Vajadzības gadījumā ECB palīdz saskaņot noteikumus un paņēmienus statistikas datu vākšanai, apkopošanai un izplatīšanai jomās, kas ir tās kompetencē.

5.4. Padome saskaņā ar 42. pantā paredzēto procedūru nosaka tās fiziskās un juridiskās personas, uz kurām attiecas prasība sniegt ziņojumus un ievērot konfidencialitāti; Padome izstrādā piemērotus īstenošanas noteikumus.

6. pants

Starptautiska sadarbība

6.1. ECB pieņem lēmumu, kā pārstāvēt ECBS tajā starptautiskās sadarbības jomā, kurā ietilpst uzdevumi, kas uzticēti ECBS.

6.2. ECB un ar ECB atļauju – valstu centrālās bankas var iekļauties starptautiskās monetārās iestādēs.

6.3. Šis nodaļas 6.1. un 6.2. pants nav pretrunā šā Līguma 109. panta 4. punktam.

3. nodaļa ECBS uzbūve

7. pants

Neatkarība

Saskaņā ar šā Līguma 107. pantu ne ECB, ne valstu centrālās bankas, ne arī kāds no to lēmējinstanču locekļiem, īstenojot šā Līguma un Statūtu piešķirtās pilnvaras un veicot uzticētos uzdevumus un pienākumus, nelūdz un nepieņem ne Kopienas iestāžu, ne arī kādas dalībvalsts valdības vai citas struktūras norādījumus. Kopienas iestādes un struktūras un dalībvalstu valdības apņemas ievērot šo principu un nemēģināt iespaidot ECB vai valstu centrālo banku lēmējinstanču locekļus, kad viņi veic amata pienākumus.

8. pants

Vispārējs princips

ECBS pārvalda ECB lēmējinstances.

9. pants

Eiropas Centrālā banka

9.1. ECB, kas saskaņā ar šā Līguma 106. panta 2. punktu ir tiesību subjekts, visās dalībvalstīs ir visplašākā tiesības spēja, ko šo valstu tiesību akti paredz juridiskām personām; ECB var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesā.

9.2. ECB nodrošina to, ka tos uzdevumus, kas, atbilstīgi šā Līguma 105. panta 2., 3. un 5. punktam, uzticēti ECBS, tā veic vai nu pati, ievērojot šos Statūtus, vai arī ar valstu centrālo banku starpniecību, ievērojot 12.1. un 14. pantu.

9.3. Saskaņā ar šā Līguma 106. panta 3. punktu ECB lēmējinstances ir Padome un Valde.

10. pants

Padome

10.1. Saskaņā ar šā Līguma 109.a panta 1. punktu Padomē ir ECB Valdes locekļi un valstu centrālo banku vadītāji.

10.2. Kā paredz 10.3. pants, tiesības balsot ir tikai tiem Padomes locekļiem, kas piedalās sēdē. Atkāpjoties no šā noteikuma, 12.3. pantā minētajā reglamentā var noteikt, ka Padomes locekļi drīkst balsot telekonferencēs. Šie noteikumi paredz arī to, ka tie Padomes locekļi, kas ilgāku laiku nevar piedalīties balsošanā, var iecelt sev aizstājējus dalībai Padomē.

Kā paredz 10.3. pants un 11.3. pants, katram Padomes loceklim ir viena balss. Ja vien šie Statūti neparedz citādu procedūru, Padome pieņem lēmumus ar vienkāršu balsu vairākumu. Ja balss dalās vienādi, izšķir priekšsēdētāja balss.

Lai Padome varētu balsot, vajadzīgais kvorums ir divas trešdaļas Padomes locekļu. Ja kvoruma nav, priekšsēdētājs var sasaukt ārkārtas sanākumi, kurā lēmumu pieņem, neņemot vērā kvorumu.

10.3. Pieņemot lēmumus atbilstīgi 28., 29., 30., 32., 33. un 51. pantam, Padomes balss vērtē proporcionāli valstu centrālo banku daļām ECB dalības kapitālā. Valdes locekļu balsim ir nulles vērtība. Lēmumus, kuru pieņemšanai vajadzīgs kvalificēts balsu vairākums, pieņem, ja balss “par” pārstāv vismaz divas trešdaļas no ECB dalības kapitāla un vismaz pusi no tās akcionāriem. Ja kāds vadītājs nevar piedalīties sēdē, viņš var izraudzīties aizstājēju, kas balso viņa vietā.

10.4. Sanāksmes ir konfidenciālas. Padome var pieņemt lēmumu apspriežu iznākumu darīt zināmu atklātībai.

10.5. Padome sanāk vismaz desmit reizes gadā.

11. pants

Valde

11.1. Saskaņā ar šā Līguma 109.a panta 2. punkta a) apakšpunktu, Valdē ir priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks un četri citi locekļi.

Šie locekļi pilda pienākumus pilnas darba slodzes apjomā. Nevienam no locekļiem neuzņemas nekādu algotu vai nealgotu darbu, ja vien Padome izņēmuma kārtā viņiem nav ļāvusi to darīt.

11.2. Saskaņā ar šā Līguma 109.a panta 2. punkta b) apakšpunktu, Valdes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un pārējos locekļus, savstarpēji vienojoties dalībvalstu vai to valdību vadītājiem, pēc Padomes priekšlikuma, ko tā sniedz pēc apspriedes ar Eiropas Parlamentu un ECB Padomi, izraugās no personām ar nevainojamu reputāciju un profesionālu pieredzi monetāros vai banku jautājumos.

Viņu amata pilnvaru laiks ir astoņi gadi, un to nepagarina.

Tikai dalībvalstu pilsoņi var būt Valdes locekļi.

11.3. Valdes locekļu darba noteikumi un nosacījumi, jo īpaši algas, pensijas un citi sociālās nodrošināšanas pabalsti, ir paredzēti ECB noslēgtos darba līgumos, un tos apstiprina ECB Padome pēc tādas komitejas priekšlikuma, kurā ir trīs ECB Padomes iecelti un trīs Padomes iecelti locekļi. Valdes locekļiem nav tiesību balsot par šajā punktā minētajiem jautājumiem.

11.4. Ja kāds Valdes loceklis vairs neatbilst prasībām, kas vajadzīgas pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, Tiesa pēc ECB Padomes vai Valdes lūguma var viņu atlaist no amata.

11.5. Katram Valdes loceklim, kas piedalās sanāksmē, ir tiesības balsot, un šajā nolūkā viņam ir viena balss. Ja vien nav paredzēta citāda procedūra, Valde pieņem lēmumus ar vienkāršu nodoto balsu vairākumu. Ja balss dalās vienādi, izšķir priekšsēdētāja balss. Balsošanas procedūra ir precizēta 12.3. pantā minētajā reglamentā.

11.6. Valde ir atbildīga par ECB kārtējiem darījumiem.

11.7. Visas brīvās vietas Valdē aizpilda, ieceļot jaunus locekļus saskaņā ar 11.2. pantu.

12. pants

Lēmējinstanču pienākumi

12.1. ECB Padome pieņem pamatnostādnes un lēmumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to uzdevumu izpildi, ko šis Līgums un šie Statūti uztic ECBS. ECB Padome nosaka Kopienas monetāro politiku, vajadzības gadījumā iekļaujot lēmumus attiecībā uz netiešiem monetāriem mērķiem, procentu pamatlikmēm un ECBS rezervēm, kā arī izstrādā vajadzīgās pamatnostādnes šo lēmumu īstenošanai.

Valde īsteno monetāro politiku saskaņā ar ECB Padomes pieņemtām pamatnostādnēm un lēmumiem. Īstenojot monetāro politiku, Valde dod vajadzīgos norādījumus valstu centrālajām bankām. Turklāt ar ECB Padomes lēmumu konkrētas pilnvaras var deleģēt Valdei.

Neskarot šo pantu, ECB, lai veiktu darījumus, kas ietilpst ECBS uzdevumos, vēršas pēc palīdzības valstu centrālajās bankās, ciktāl tā to atzīst par iespējamu un lietderīgu.

12.2. Valde atbild par ECB Padomes sanāksmju sagatavošanu.

12.3. ECB Padome pieņem reglamentu, kas nosaka ECB un tās lēmējinstanču iekšējo uzbūvi.

12.4. ECB Padome pilda 4. pantā minētās padomdevējfunkcijas.

12.5. ECB Padome pieņem 6. pantā minētos lēmumus.

13. pants

Priekšsēdētājs

13.1. ECB Padomi un Valdi vada priekšsēdētājs vai viņa prombūtnes laikā priekšsēdētāja vietnieks.

13.2. Neskarot 39. pantu, priekšsēdētājs vai viņa iecelta persona pārstāv ECB ārējās attiecībās.

14. pants

Valstu centrālās bankas

14.1. Saskaņā ar šā Līguma 108. pantu vēlākais līdz ECBS izveides dienai katra dalībvalsts nodrošina, ka tās tiesību akti, tostarp tās centrālās bankas statūti, sader ar šo Līgumu un šiem Statūtiem.

14.2. Valstu centrālo banku statūti īpaši paredz, ka valsts centrālās bankas vadītāja amata pilnvaru laiks ir vismaz pieci gadi.

Tikai tad, ja vadītājs vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, viņu var atbrīvot no amata. Attiecīgais vadītājs vai ECB Padome var apstrīdēt šo lēmumu Tiesā, pamatojoties uz šā Līguma vai jebkura tā īstenošanai pieņemta akta pārkāpumu. Tiesvedību sāk attiecīgi divos mēnešos pēc tam, kad lēmums publicēts, vai pēc tam, kad prasītājs ir saņēmis paziņojumu par to, vai, ja tas nav saņemts, pēc dienas, kad prasītājs uzzina par šo lēmumu.

14.3. Valstu centrālās bankas ir ECBS būtiska daļa un darbojas saskaņā ar ECB pamatnostādnēm un norādījumiem. ECB Padome veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu ECB pamatnostādņu un norādījumu ievērošanu, un pieprasa visu vajadzīgo informāciju.

14.4. Valstu centrālās bankas var veikt arī uzdevumus, kas nav minēti šajos Statūtos, ja vien ECB Padome ar divu trešdaļu balsu vairākumu nenolemj, ka tie ir pretrunā ECBS mērķiem un uzdevumiem. Valstu centrālās bankas šos uzdevumus veic uz savu atbildību, un tos nevar uzskatīt par daļu no ECBS uzdevumiem.

15. pants

Pienākumi sniegt pārskatus

15.1. Vismaz reizi ceturksnī ECB sastāda un publicē ziņojumu par ECBS darbību.

15.2. ECBS finanšu kopsavilkuma pārskatus publicē katru nedēļu.

15.3. Saskaņā ar šā Līguma 109.b panta 3. punktu ECB Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai, kā arī Eiropadomei adresē gada ziņojumus par ECBS darbību un monetāro politiku gan par iepriekšējo, gan kārtējo gadu.

15.4. Šajā pantā minētie ziņojumi un pārskati ir bez maksas pieejami visām ieinteresētām pusēm.

16. pants

Banknotes

Saskaņā ar šā Līguma 105.a panta 1. punktu, ECB Padomei ir ekskluzīvas tiesības dot pilnvaras emitēt banknotes Kopienā. Banknotes drīkst emitēt ECB un valstu centrālās bankas. ECB un valstu centrālo banku emitētās banknotes ir vienīgās naudaszīmes, kam Kopienā ir likumīga maksāšanas līdzekļa statuss.

Cik iespējams, ECB ņem vērā pieredzi attiecībā uz banknošu emisiju un noformējumu.

4. nodaļa**ECBS monetārās funkcijas un operācijas**

17. pants

ECB un valstu centrālo banku konti

Lai veiktu operācijas, ECB un valstu centrālās bankas atver kontus kredītiestādēm, valsts iestādēm un citiem tirgus dalībniekiem, kā arī pieņem aktīvus, to skaitā reģistrētus vērtspapīrus kā papildu nodrošinājumu.

18. pants

Atvērta tirgus operācijas un kredītooperācijas

18.1. Lai sasniegtu ECBS mērķus un veiktu tās uzdevumus, ECB un valstu centrālās bankas:

- finanšu tirgos pērk un pārdod tieši (tūlītējos darījumos vai nākotnes darījumos) vai slēdzot atpirkšanas līgumus un aizdod vai aizņemas prasības un tirgojamus finanšu instrumentus Kopienas valūtās vai to valstu valūtās, kas nav dalībvalstis, kā arī dārgmetālos;

- veic kredītooperācijas ar kredītiestādēm un citiem tirgus dalībniekiem, aizdodot pret papildu nodrošinājumu.

18.2. ECB nosaka vispārējus principus ECB vai valstu centrālo banku veiktām atvērta tirgus operācijām un kredītooperācijām, tostarp principu paziņot par nosacījumiem, ar kādiem tās ir gatavas iesaistīties šādos darījumos.

19. pants

Obligātās rezerves

19.1. Atbilstīgi 2. pantam ECB var pieprasīt dalībvalstu kredītiestādēm ECB kontos un valstu centrālajās bankās deponēt obligātās rezerves, lai īstenotu monetārās politikas mērķus. ECB Padome var noteikt to, kā aprēķināt un noteikt obligāto rezervju vajadzīgo apjomu. Neievērošanas gadījumā ECB ir tiesības uzlikt soda procentus un citas sankcijas ar līdzīgu iedarbību.

19.2. Lai piemērotu šo pantu, Padome saskaņā ar 42. pantā paredzēto procedūru nosaka rezervju minimālo pieļaujamo apjomu un maksimālo pieļaujamo starpību starp šīm rezervēm un to obligāto apjomu, kā arī attiecīgas sankcijas gadījumā, ja to neievēro.

20. pants

Citi monetārās kontroles līdzekļi

ECB Padome ar divu trešdaļu nodoto balsu vairākumu pieņem lēmumus par citu monetārās kontroles metožu izmantošanu, kuras uzskata par mērķtiecīgām, ņemot vērā 2. pantu.

Padome saskaņā ar 42. pantā paredzēto procedūru nosaka šo metožu izmantošanas jomu, ja tās uzliek saistības trešām personām.

21. pants

Darījumi ar publisko tiesību subjektiem

21.1. Saskaņā ar šā Līguma 104. pantu, aizliegts ir pieļaut konta pārtēriņu, kā arī aizliegti ir jebkādi citi kredīta pakalpojumi Eiropas Centrālajā bankā vai dalībvalstu centrālajās bankās Kopienas iestāžu vai struktūru, dalībvalstu valdību, reģionālu, vietēju vai citu publisku iestāžu, vai citu publisku tiesību subjektu vai publisku uzņēmumu vajadzībām, kā arī ECB un valstu centrālajām bankām ir aizliegts tieši pirkt parāda instrumentus no minētajām iestādēm.

21.2. ECB un valstu centrālās bankas var darboties kā 21.1. pantā minēto iestāžu fiskāli aģenti.

21.3. Šo pantu attiecībā uz rezervju nodrošinājumu, ko saņem no centrālām bankām, nepiemēro kredītiestādēm ar valsts kapitāla līdzdalību, kam ECB un valstu centrālās bankas piemēro tādu pašu režīmu kā privātām kredītiestādēm.

22. pants

Ieskaista un norēķinu sistēmas

ECB un valstu centrālās bankas var dot iespējas, un ECB var izdot regulas, lai Kopienā un attiecībās ar citām valstīm nodrošinātu efektīvas un drošas ieskaista un norēķinu sistēmas.

23. pants

Ārējās operācijas

ECB un valstu centrālās bankas var:

- nodibināt sakarus ar citu valstu centrālajām bankām un finanšu iestādēm un vajadzības gadījumā ar starptautiskām organizācijām;

- iegādāties un pārdot tūlītējos darījumos un nākotnes darījumos visdažādākos ārvalstu valūtas aktīvus un dārgmetālus; termins "ārvalstu valūtas aktīvi" nozīmē vērtspapīrus un jebkādas citas aktīvus jebkuras valsts valūtā vai norēķinu vienībās un jebkurā formā;

- turēt un pārvaldīt šajā pantā minētos aktīvus;

- veikt visdažādākos bankas darījumus ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, to skaitā aizņēmuma un aizdevuma operācijas.

24. pants

Citas operācijas

Papildus operācijām, kas izriet no ECB un valstu centrālo banku uzdevumiem, tās var veikt operācijas administratīvām vajadzībām vai savu darbinieku interesēs.

5. nodaļa**Konsultatīva uzraudzība**

25. pants

Konsultatīva uzraudzība

25.1. ECB var sniegt padomus un ar to var apspriesties Padome, Komisija un kompetentas dalībvalstu iestādes par to, ciktāl un kā piemērot Kopienas tiesību aktus attiecībā uz kredītiestāžu konsultatīvu uzraudzību un finanšu sistēmas stabilitāti.

25.2. Saskaņā ar visiem Padomes lēmumiem, kas pieņemti atbilstīgi šā Līguma 105. panta 6. punktam, ECB var veikt īpašus uzdevumus attiecībā uz politiku, kas skar kredītiestāžu un citu finanšu iestāžu konsultatīvu uzraudzību. Vienīgais izņēmums ir apdrošināšanas uzņēmumi.

6. nodaļa**ECBS finanšu noteikumi**

26. pants

Finanšu pārskati

26.1. ECB un valstu centrālo banku finanšu gads sākas janvāra pirmajā dienā un beidzas decembra pēdējā dienā.

26.2. Valde ECB gada pārskatus sagatavo saskaņā ar ECB Padomes noteiktiem principiem. Pārskatus apstiprina ECB Padome, un pēc tam tos publicē.

26.3. Lai varētu veikt analīzi un operācijas, Valde sagatavo ECBS bilances kopsavilkumu par tiem valstu centrālo banku aktīviem un pasīviem, kas pieder ECBS.

26.4. Lai piemērotu šo pantu, ECB Padome pieņem noteikumus, kas vajadzīgi, lai valstu centrālās bankas standartizētu grāmatvedības uzskaiti un ziņojumus par veiktajām operācijām.

27. pants

Revizijas

27.1. ECB un valstu centrālo banku pārskatus pārbauda ECB Padomes ieteikti un Padomes apstiprināti pieaicināti neatkarīgi revidenti ir pilnvaroti pārbaudīt visus ECB un valstu centrālo banku grāmatvedības dokumentus un pārskatus un iegūt pilnīgu informāciju par to darījumiem.

27.2. Šā Līguma 188.c pants attiecas tikai uz ECB vadības darbības efektivitātes pārbaudi.

28. pants

ECB kapitāls

28.1. ECB kapitāls, ko var sākt izmantot tās izveidošanas brīdī, ir 5 miljardi ECU. Kapitālu var palielināt par apjomu, ko ECB Padome saskaņā ar 10.3. pantu nosaka ar kvalificētu balsu vairākumu, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, kurus Padome paredz saskaņā ar 42. pantā noteikto procedūru.

28.2. Valstu centrālās bankas ir vienīgās ECB dalībnieces un kapitāla īpašnieces. Kapitāla parakstīšana notiek saskaņā ar 29. pantā noteikto sistēmu.

28.3. ECB Padome ar kvalificētu balsu vairākumu, kā paredzēts 10.3. pantā, nosaka kapitāla iemaksas apjomu un formu.

28.4. Valstu centrālo banku daļas ECB dalības kapitālā nevar pārskaitīt, iekļāt vai arestēt, tomēr šis noteikums neliedz ievērot 28.5. pantu.

28.5. Ja koriģē 29. pantā minēto sistēmu, valstu centrālās bankas savā starpā pārskaita kapitāla daļas tā, lai to sadalījums atbilstu korekcijām sistēmā. ECB Padome sīkāk nosaka šādu pārskaitījumu noteikumus.

29. pants

Kapitāla parakstīšanas atslēga

29.1. Kad saskaņā ar šā Līguma 109.l panta 1. punktā paredzēto procedūru ir izveidota ECBS un ECB, nosaka ECB kapitāla parakstīšanas atslēgu. Saskaņā ar šo atslēgu katras valsts centrālajai bankai tiek piešķirta procentuāla daļa, kas ir ekvivalenta šādu lielumu summai:

- 50% no attiecīgās dalībvalsts iedzīvotāju īpatsvara Kopienas iedzīvotāju skaitā priekšpēdējā gadā pirms ECBS izveidošanas;
- 50% no attiecīgās dalībvalsts iekšzemes kopprodukta īpatsvara tirgus cenās izteiktajā Kopienas iekšzemes kopproduktā, kas reģistrēts pēdējos piecos gados līdz priekšpēdējam gadam pirms ECBS izveidošanas.

Procentus noapaļo uz augšu līdz simtdaļām uz tuvāko skaitli, kas bez atlikuma dalās ar 0,05.

29.2. Šā panta piemērošanai vajadzīgos statistikas datus Komisija sniedz saskaņā ar noteikumiem, ko Padome pieņem ar 42. pantā noteikto procedūru.

29.3. Valstu centrālajām bankām piešķirtās procentuālās daļas koriģē katru piekto gadu pēc ECBS izveides analogi tam, kā paredzēts 29.1. pantā. Koriģēto atslēgu piemēro ar nākamā gada pirmo dienu.

29.4. ECB Padome veic visus citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu šo pantu.

30. pants

Ārvalstu valūtas rezerves aktīvu pārskaitījums uz ECB

30.1. Neskarot 28. pantu, valstu centrālās bankas piegādā ECB rezerves aktīvus valūtās, kas nav dalībvalstu valūtas, Eiropas Valūtas vienības (ECU), SVF rezerves pozīcijas un SDR līdz 50 000 miljoniem ECU. ECB Padome nosaka, cik liela summa Eiropas Centrālajā bankā jāiemaksā tūlīt pēc tās izveidošanas un cik lielas summas jāiemaksā vēlāk. ECB ir visas tiesības turēt un pārvaldīt tai pārskaitītās valūtas rezerves un izmantot tās šajos Statūtos izvirzītajiem mērķiem.

30.2. Katras valsts centrālās bankas iemaksas nosaka proporcionāli tās daļai ECB dalības kapitālā.

30.3. Katras valsts centrālā banka var no ECB saņemt tik lielu kredītu, cik liels ir tās ieguldījums. ECB Padome nosaka šādu kredītu denomināciju un to, kā tos atmaksāt.

30.4. Saskaņā ar 30.2. pantu ECB, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome paredz saskaņā ar 42. panta izklāstīto procedūru, var pieprasīt papildu valūtas rezerves, kas pārsniedz 30.1. pantā noteikto summu.

30.5. ECB var turēt un pārvaldīt SVF rezerves pozīcijas un SDR un veidot šādu aktīvu uzkrājumu.

30.6. ECB Padome veic visus citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu šo pantu.

31. pants

Valstu centrālo banku

ārvalstu valūtas rezervju aktīvi

31.1. Valstu centrālās bankas drīkst veikt darījumus, pildot savus pienākumus pret starptautiskām organizācijām saskaņā ar 23. pantu.

31.2. Visām citām operācijām ar ārvalstu valūtas rezervju aktīviem, kas paliek valstu centrālajās bankās pēc tam, kad izdarīti 30. pantā minētie pārskaitījumi, kā arī dalībvalstu darījumiem ar apgrozāmiem ārvalstu valūtas līdzekļiem, ja tie pārsniedz apjomu, ko nosaka saskaņā ar 31.3. pantu, vajadzīgs ECB apstiprinājums, lai nodrošinātu to saskaņotību ar valūtas maiņas kursa politiku un Kopienas monetāro politiku.

31.3. Lai atvieglinātu šīs operācijas, ECB Padome izstrādā pamatnostādnes.

32. pants

Valstu centrālo banku

monetāro ienākumu sadalījums

32.1. Ienākumus, kas uzkrājas valstu centrālajās bankās, iestenojot ECBS monetārās politikas darbības (še turpmāk "monetārie ienākumi"), katra finanšu gada beigās sadala saskaņā ar šo pantu.

32.2. Kā paredzēts 32.3. pantā, katras valsts centrālās bankas monetārie ienākumi līdzinās tās gada ienākumiem, kas gūti no tās aktīviem, proporcionāli to banknošu vērtībai, kuras ir apgrozībā, un noguldījumu saistībām ar kredītiestādēm. Šos aktīvus valstu centrālās bankas atliek mērķiem, kas saskaņoti ar ECB Padomes pieņemtām pamatnostādņēm.

32.3. Ja trešā posma sākumā ECB Padome atzīst, ka valstu centrālo banku bilanču struktūras neļauj piemērot 32.2. pantu, ECB Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var nolemt, ka, atkāpjoties no 32.2. panta, uz laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, monetāros ienākumus aprēķina, izmantojot alternatīvu metodi.

32.4. Katras valsts centrālās bankas monetāros ienākumus samazina par summu, kas līdzvērtīga procentiem, kurus tā saskaņā ar 19. pantu maksā kredītiestādēm par savām noguldījumu saistībām.

ECB Padome var nolemt atlidzināt valstu centrālajām bankām banknošu emisijas izdevumus vai izpēsuma gadījumos īpašus zaudējumus, ko radījušas monetārās politikas operācijas, kuras banka veikusi ECBS uzdevumā. Atlīdzības formu pēc saviem ieskatiem nosaka ECB Padome; attiecīgās summas var bezakcepta kārtībā norakstīt no valstu centrālo banku monetārajiem ienākumiem.

32.5. Valstu centrālo banku kopējos monetāros ienākumus sadala valstu centrālajām bankām proporcionāli to iemaksātajām ECB kapitāla daļām un atbilstīgi visiem lēmumiem, ko ECB Padome pieņēmusi, ievērojot 33.2. pantu.

32.6. Ieskaitu un norēķinus par atlikumiem, ko rada monetāro ienākumu sadale, veic ECB saskaņā ar ECB Padomes noteiktām pamatnostādņēm.

32.7. ECB Padome veic visus citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu šo pantu.

33. pants

ECB tīrās peļņas un tiro zaudējumu sadalījums

33.1. ECB tiro peļņu pārskaita šādi:

- a) ECB Padomes noteiktu summu, kas nepārsniedz 20% no tīrās peļņas, pārskaita vispārējo rezervju fondā, kas nepārsniedz 100% no kapitāla;
- b) pārējo tiro peļņu izdala ECB akcionāriem proporcionāli to iemaksātajām daļām.

33.2. Gadījumā, ja ECB cieš zaudējumus, iztrūkumu var bezakcepta kārtībā norakstīt no ECB vispārējo rezervju fonda, un vajadzības gadījumā – pēc ECB Padomes lēmuma – no attiecīgā finanšu gada monetārajiem ienākumiem proporcionāli summām, kas sadalītas valstu centrālajām bankām saskaņā ar 32.5. pantu, un nepārsniedzot šīs summas.

7. nodaļa Vispārīgi noteikumi

34. pants Tiesību akti

34.1. Saskaņā ar šā Līguma 108.a pantu, ECB:
– izstrādā regulas, ciktāl tas vajadzīgs, lai veiktu uzdevumus, kas paredzēti 3.1. panta pirmajā ievilkumā, 19.1., 22. vai 25.2. pantā, un gadījumos, kas noteikti 42. pantā minētajos Padomes aktos;

– pieņem lēmumus, kas vajadzīgi, lai veiktu uzdevumus, ko šis Līgums un ECBS Statūti uztic ECBS;

– sagatavo ieteikumus un sniedz atzinumus.

34.2. Regulas ir vispārpiemērojamas. Tās uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojamas visās dalībvalstīs.

Ieteikumi un atzinumi neuzliek saistības.

Lēmumi uzliek saistības kopumā tiem, kam tie adresēti.

Uz ECB pieņemtām regulām un lēmumiem attiecas šā Līguma 190. līdz 192. pants.

ECB var nolemt publicēt savus lēmumus, ieteikumus un atzinumus.

34.3. Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome paredz saskaņā ar 42. pantā noteikto procedūru, ECB ir tiesīga uzlikt uzņēmumiem sodanaudu vai kavējuma naudu gadījumā, ja tie nepilda pienākumus, kurus tiem uzliek ECB regulas un lēmumi.

35. pants Tiesu iestāžu veikta kontrole un ar to saistīti jautājumi

35.1. Līgumā paredzētajos gadījumos saskaņā ar tajā ietvertajiem nosacījumiem Tiesa var vērtēt vai interpretēt ECB darbību vai bezdarbību. ECB var griezties Tiesā šajā Līgumā paredzētajos gadījumos un atbilstīgi tā nosacījumiem.

35.2. Domstarpības starp ECB, no vienas puses, un tās kreditoriem, debitoriem vai jebkurām citām personām, no otras puses, izšķir kompetentas valsts tiesas, izņemot gadījumus, ja jurisdikcija ir piešķirta Tiesai.

35.3. Uz ECB attiecas atbildības režīms, ko paredz šā Līguma 215. pants. Valstu centrālo banku atbildību reglamentē šo valstu attiecīgie tiesību akti.

35.4. Tiesas kompetencē ir sniegt spriedumu atbilstīgi jebkurai arbitražas klauzulai, kas ietverta ECB vai tās vārdā noslēgtā publisko tiesību vai privāttiesību līgumā.

35.5. ECB lēmumus griezties Tiesā pieņem ECB Padome.

35.6. Tiesas kompetencē ir izšķirt domstarpības par to, kā valstu centrālās bankas pilda pienākumus, ko uzliek šie Statūti. Ja ECB uzskata, ka kādas valsts centrālā banka nav izpildījusi kādu no šo Statūtu uzliktiem pienākumiem, tā pēc tam, kad attiecīgās valsts centrālajai bankai dota iespēja iesniegt savus apsvērumus, sniedz argumentētu atzinumu par šo jautājumu. Ja attiecīgās valsts centrālā banka ECB noteiktajā laikā nesaskaņo savu darbību ar šo atzinumu, ECB var griezties Tiesā.

36. pants Personāls

36.1. ECB Padome pēc Valdes priekšlikuma izstrādā ECB personāla darba līgumus.

36.2. Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko paredz darba līgumi, Tiesas jurisdikcijā ir visas ECB un tās darbinieku domstarpības.

37. pants Mitnesvieta

Līdz 1992. gada beigām, savstarpēji vienojoties dalībvalstu vai to valdību vadītājiem, pieņem lēmumu par ECB mitnesvietu.

38. pants Dienesta noslēpumi

38.1. ECB vadības iestāžu locekļi un personāls, kā arī valstu centrālo banku darbinieki arī pēc amata pienākumu pildīšanas beigām nedrīkst izpaust tādu informāciju, uz ko attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumus.

38.2. Personas, kam pieejami dati, uz kuriem attiecas Kopienas tiesību akti par noslēpumu ievērošanu, ir pakļautas šiem tiesību aktiem.

39. pants Parakstītāji

ECB juridiskās saistības ar trešām personām apliecina ar priekšsēdētāja parakstu vai divu Valdes locekļu parakstiem, vai ar divu tādu ECB darbinieku parakstiem, kurus priekšsēdētājs likumīgi pilnvarojis parakstīt dokumentus ECB vārdā.

40. pants Privilēģijas un imunitāte

Dalībvalstu teritorijā ECB ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīgas, lai veiktu tās uzdevumus atbilstīgi nosacījumiem, kuri ietverti Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās; tas pievienots Līgumam par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi.

8. nodaļa Statūtu grozījumi un papildnoteikumi

41. pants Vienkāršota grozījumu procedūra

41.1. Saskaņā ar šā Līguma 106. panta 5. punktu Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc ECB ieteikuma un apspriedusies ar Komisiju, vai arī ar vienprātīgu lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar ECB, var grozīt šo Statūtu 5.1., 5.2., 5.3., 17., 18., 19.1., 22., 23., 24., 26., 32.2., 32.3., 32.4., 32.6. pantu, 33.1. panta a) punktu un 36. pantu. Abos gadījumos ir vajadzīga Eiropas Parlamenta piekrišana.

41.2. Lai ECB varētu nākt klajā ar ieteikumu, kas pieņemts atbilstīgi šim pantam, ir vajadzīgs vienprātīgs ECB Padomes lēmums.

42. pants Papildnoteikumi

Saskaņā ar šā Līguma 106. panta 6. punktu, līdzko ir pieņemts lēmums par trešā posma sākumu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ECB vai pēc ECB ieteikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem noteikumus, kas minēti šo Statūtu 4., 5.4., 19.2., 20., 28.1., 29.2., 30.4. un 34.3. pantā.

9. nodaļa Pārejas noteikumi un citi noteikumi, kas attiecas uz ECBS

43. pants Vispārēji noteikumi

43.1. Šā Līguma 109.k panta 1. punktā minētais izņēmuma statuss nozīmē, ka attiecīgajām dalībvalstīm nepiešķir tiesības un neuzliek saistības šo Statūtu šādi panti: 3., 6., 9.2., 12.1., 14.3., 16., 18., 19., 20., 22., 23., 26.2., 27., 30., 31., 32., 33., 34., 50. un 52. pants.

43.2. Centrālās bankas tajās dalībvalstīs, kurām piešķirts šā Līguma 109.k panta 1. punktā minētais izņēmuma statuss, monetārās politikas jomā patur pilnvaras saskaņā ar savas valsts tiesībām.

43.3. Saskaņā ar šā Līguma 109.k panta 4. punktu, ar vārdu "dalībvalstis" šo Statūtu 3., 11.2., 19., 34.2. un 50. pantā saprot "dalībvalstis, kurām nav piešķirts izņēmuma statuss".

43.4. Ar frāzi "valstu centrālās bankas" šo Statūtu 9.2., 10.1., 10.3., 12.1., 16., 17., 18., 22., 23., 27., 30., 31., 32., 33.2. un 52. pantā saprot "to dalībvalstu centrālās bankas, uz kurām neattiecas izņēmums".

43.5. Ar vārdu "akcionāri" 10.3. un 33.1. pantā saprot "to dalībvalstu centrālās bankas, uz kurām neattiecas izņēmums".

43.6. Ar vārdiem "ECB kapitāls" 10.3. un 30.2. pantā saprot "ECB kapitālu, uz ko pieteikušās to dalībvalstu centrālās bankas, uz kurām neattiecas izņēmums".

44. pants ECB pārejas laika uzdevumi

ECB pārņem tos EMI uzdevumus, kas sakarā ar izņēmumiem, kuri attiecas uz vienu vai vairākām dalībvalstīm, vēl jāveic trešajā posmā.

ECB dod padomus, gatavojot šā Līguma 109.k pantā minēto izņēmumu atcelšanu.

45. pants

ECB Ģenerālpadome

45.1. Neskarot šā Līguma 106. panta 3. punktu, Ģenerālpadomei izveido kā trešo ECB lēmējinstanci.

45.2. Ģenerālpadomē ir ECB priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks un valstu centrālo banku vadītāji. Ģenerālpadomes sēdēs bez balsstiesībām var piedalīties arī citi Valdes locekļi.

45.3. Ģenerālpadomes pienākumi pilnībā ir uzskaitīti šo Statūtu 47. pantā.

46. pants

Ģenerālpadomes reglaments

46.1. ECB Ģenerālpadomei vada ECB priekšsēdētājs vai viņa prombūtnes laikā ECB priekšsēdētāja vietnieks.

46.2. Padomes priekšsēdētājs un viens Komisijas loceklis bez balsstiesībām var piedalīties Ģenerālpadomes sanāksmēs.

46.3. Priekšsēdētājs sagatavo Ģenerālpadomes sanāksmes.

46.4. Atkāpjoties no 12.3. panta, Ģenerālpadome pieņem savu reglamentu.

46.5. ECB nodrošina Ģenerālpadomi ar sekretariātu.

47. pants

Ģenerālpadomes pienākumi

47.1. Ģenerālpadome:

- veic 44. pantā minētos uzdevumus;
- palīdz veikt 4. un 25.1. pantā minētās padomdevējfunkcijas.

47.2. Ģenerālpadome palīdz:

- vākt statistikas informāciju, ko paredz 5. pants;
- sagatavot ECB darbības pārskatus, ko paredz 15. pants;
- ieviest noteikumus, kas vajadzīgi, lai varētu piemērot 26. pantu, ko paredz 26.4. pants;
- veikt visus citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai varētu piemērot 29. pantu, kā tas paredzēts 29.4. pantā;
- izstrādāt ECB personāla darba līgumu noteikumus, ko paredz 36. pants.

47.3. Ģenerālpadome palīdz veikt vajadzīgos priekšdarbus, lai neatsaucami fiksētu maiņas kursu to dalībvalstu valūtām, uz kurām attiecas izņēmums, attiecībā pret to dalībvalstu valūtām, uz kurām neattiecas izņēmums, vai arī pret vienoto valūtu, ko paredz šā Līguma 109.1 panta 5. punkts.

47.4. ECB priekšsēdētājs informē Ģenerālpadomi par ECB Padomes lēmumiem.

48. pants

Pārejas noteikumi, kas attiecas uz ECB kapitālu

Saskaņā ar 29.1. pantu, katras valsts centrālajai bankai atbilstīgi ECB kapitāla parakstīšanas sistēmai ir noteikta tās daļa. Atkāpjoties no 28.3. panta, centrālās bankas tajās dalībvalstīs, uz kurām attiecas izņēmums, neiemaksā dalības kapitālu, ja vien Ģenerālpadome ar balsu vairākumu, kas pārstāv vismaz divas trešdaļas no ECB parakstītā kapitāla un vismaz pusi no akcionāriem, nenosaka to, ka jāiemaksā obligāti procentu maksājumi ECB darbības izmaksām.

49. pants

Atliktie ECB kapitāla maksājumi, rezerves un uzkrājumi

49.1. Centrālās bankas tajās dalībvalstīs, attiecībā uz kurām izņēmums ir atcelts, apmaksā savu parakstīto ECB kapitāla daļu tādā pašā apjomā kā centrālās bankas citās dalībvalstīs, uz kurām neattiecas izņēmums, un ārvalstu rezerves aktīvus pārskaita ECB saskaņā ar 30.1. pantu. Pārskaitāmo summu nosaka, reizinot ECU vērtību ārvalstu rezerves aktīviem pēc konkrētā brīža maiņas kursa, kas saskaņā ar 30.1. pantu jau ir pārskaitīti ECB, ar koeficientu, kas ir attiecība starp akciju skaitu, uz ko attiecīgās valsts centrālā banka ir parakstījusies, un to skaitu, ko citu valstu centrālās bankas jau apmaksājušas.

49.2. Papildus maksājumiem, kas jāveic saskaņā ar 49.1. pantu, attiecīgā centrālā banka izdara iemaksas ECB rezervēs, tajos uzkrājumos, kas ir pielīdzināmi rezervēm, kā arī papildina to summu, kas jāpārskaita rezervēs un uzkrājumos, atbilstoši peļņas un zaudējumu pārskata saldo uz 31. decembri, iepriekšējā gadā pirms izņēmuma atcelšanas. Iemaksas summu nosaka, reizinot iepriekš definēto un apstiprinātajā ECB bilanci uzrādīto rezervju apjomu ar koeficientu, kas ir attiecība starp to akciju skaitu, uz ko attiecīgās valsts centrālā banka ir parakstījusies, un akciju skaitu, ko citas centrālās bankas jau ir apmaksājušas.

50. pants

Pirmo valdes locekļu iecelšana

Kad nodibināta ECB Valde, pēc Padomes ieteikuma un apspriedes ar Eiropas Parlamentu un EMI Padomi, dalībvalstu vai to valdību vadītāji, savstarpēji vienojoties, ieceļ Valdes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un citus tās locekļus. Valdes priekšsēdētāju ieceļ uz astoņiem gadiem. Atkāpjoties no 11.2. panta, priekšsēdētāja vietnieku ieceļ amatā uz četriem gadiem un citus Valdes locekļus – uz laiku no pieciem līdz astoņiem gadiem. Nevienu Valdes locekli nevar iecelt amatā atkārtoti. Valdes locekļu skaits drīkst būt mazāks par 11. pantā noteikto, bet nekādā gadījumā tas nedrīkst būt mazāks par četriem.

51. pants

Atkāpe no 32. panta

51.1. Ja trešā posma sākumā ECB Padome pieņem lēmumu, ka 32. panta piemērošana rada lielas pārmaiņas valstu centrālo banku relatīvajās ienākumu pozīcijās, to ienākumu summu, kas jāsadala saskaņā ar 32. pantu, samazina par vienādiem procentiem, pirmajā finanšu gadā pēc trešā posma sākuma nepārsniedzot 60%, un katrā nākamā finanšu gadā to samazinot vismaz par 12 procentu punktiem.

51.2. Šo Statūtu 51.1. pantu nepiemēro ilgāk kā piecus finanšu gadus pēc trešā posma sākuma.

52. pants

Banknošu maiņa Kopienas valūtā

Ievērojot neatsaucami fiksētos maiņas kursus, ECB Padome veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka valstu centrālās bankas to valūtu banknotes, kuru maiņas kursi ir neatsaucami fiksēti, maina līdzvērtīgi to attiecīgajai nominālvērtībai.

53. pants

Pārejas noteikumu piemērošana

Tikmēr, kamēr pastāv dalībvalstis, uz kurām attiecas izņēmums, piemēro 43. līdz 48. pantu.

Protokols par Eiropas Monetārā institūta Statūtiem

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

NOLŪKĀ pieņemt Eiropas Monetārā institūta Statūtus,

IR VIENOJUSĀS par šiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam:

1. pants

Uzbūve un nosaukums

1.1. Eiropas Monetāro institūtu (EMI) izveido saskaņā ar šā Līguma 109.f pantu; EMI savas funkcijas un darbības veic saskaņā ar šā Līguma noteikumiem un šiem Statūtiem.

1.2. EMI locekļi ir dalībvalstu centrālās bankas ("valstu centrālās bankas"). Šajos Statūtos Luksemburgas Monetāro institūtu (*Institut monétaire luxembourgeois*) atzīst par Luksemburgas centrālo banku.

1.3. Ievērojot šā Līguma 109.f pantu, Vadītāju komiteju un Eiropas Monetārās sadarbības fondu (EMSF) likvidē. Visi EMSF aktīvi un pasīvi automātiski nonāk EMI pārziņā.

2. pants

Mērķi

EMI piedalās to nosacījumu īstenošanā, kas vajadzīgi pārejai uz ekonomiskas un monetāras savienības trešo posmu, jo īpaši:

- stiprina monetārās politikas koordināciju nolūkā nodrošināt cenu stabilitāti;
- veic priekšdarbus, kas vajadzīgi, lai izveidotu Eiropas Centrālo banku sistēmu (ECBS), īstenotu vienotu monetāru politiku un trešajā posmā ieviestu vienotu valūtu;
- pārtrauga ECU attīstību.

3. pants

Vispārēji principi

3.1. EMI veic uzdevumus un funkcijas, ko tam uzliek šis Līgums un šie Statūti, neskarot kompetento iestāžu atbildību par monetārās politikas īstenošanu attiecīgajās dalībvalstīs.

3.2. EMI darbojas saskaņā ar mērķiem un principiem, kas noteikti ECBS Statūtu 2. pantā.

4. pants

Galvenie uzdevumi

4.1. Saskaņā ar šā Līguma 109.f panta 2. punktu, EMI:

- veicina valstu centrālo banku sadarbību;
- palīdz koordinēt dalībvalstu monetāro politiku nolūkā nodrošināt cenu stabilitāti;
- pārbauda Eiropas monetārās sistēmas (EMS) darbību;
- rīko apspriedes par jautājumiem, kas ir valstu centrālo banku kompetencē un ietekmē finanšu iestāžu un tirgu stabilitāti;
- pārņem EMSF uzdevumus; pilda 6.1., 6.2. un 6.3. punktā minētās funkcijas;
- veicina ECU lietojumu un pārbauda tā attīstību, tostarp ECU ieskaita sistēmas vienmērīgu darbību.

EMI arī:

- regulāri apspriežas par monetārās politikas attīstību un monetārās politikas instrumentu izmantošanu;
- ar to apspriežas valstu monetārās iestādes, pirms tās pieņem lēmumus par monetārās politikas attīstību, ņemot vērā kopējo iepriekšējās koordinācijas sistēmu.

4.2. Vēlākais līdz 1996. gada 31. decembrim EMI nosaka regulatīvo, organizatorisko un apgādes sistēmu, kas vajadzīga, lai ECBS varētu veikt savus trešā posma uzdevumus saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā valda brīva konkurence. EMI Padome šo sistēmu iesniedz izskatīšanai ECB tās izveidošanas dienā.

Saskaņā ar šā Līguma 109.f panta 3. punktu EMI:

- sagatavo instrumentus un nosaka procedūru, kas vajadzīga, lai trešajā posmā īstenotu vienotu monetāru politiku;
- vajadzības gadījumā palīdz saskaņot noteikumus un pāņēmienus statistikas datu vākšanai, apkopošanai un izplatīšanai jomās, kas ir tā kompetencē;
- izstrādā noteikumus operācijām, kas valstu centrālajām bankām jāveic ECBS struktūrā;
- veicina pārrobežu norēķinu efektivitāti;
- uzrauga Eiropas Valūtas vienības (ECU) banknošu tehnisko sagatavošanu.

5. pants

Padomdevējfunkcijas

5.1. Saskaņā ar šā Līguma 109.f panta 4. punktu EMI Padome var izstrādāt atzinumus vai ieteikumus par monetārās politikas un valūtas maiņas kursa politikas vispārējo virzību, kā arī par citiem ar to saistītiem pasākumiem, kas ieviesti dalībvalstīs. EMI var sniegt atzinumus un ieteikumus valdībām un Padomei par politiku, kas varētu ietekmēt iekšējo vai ārējo monetāro stāvokli Kopienā un jo īpaši EMS darbību.

5.2. EMI Padome var sniegt ieteikumus arī dalībvalstu monetārām iestādēm par to monetārās politikas īstenošanu.

5.3. Saskaņā ar šā Līguma 109.f panta 6. punktu Padome apspriežas ar EMI par visiem ierosinātiem Kopienas aktiem, kas ir EMI kompetencē.

Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un EMI, ir paredzējusi ar kvalificētu balsu vairākumu, dalībvalstu iestādes apspriežas ar EMI par visiem likumprojektiem, kas ir tā kompetencē, jo īpaši ņemot vērā šā Protokola 4.2. pantu.

5.4. Saskaņā ar šā Līguma 109.f panta 5. punktu EMI var nolemt publicēt savus atzinumus un ieteikumus.

6. pants

Darbības un tehniskās funkcijas

6.1. EMI:

- veic daudzpusējus neto norēķinus, ko izraisa valstu centrālo banku iekļaušanās Kopienas valūtās, un daudzpusējus Kopienas iekšējos norēķinus;
- vada īpašu īstermiņa finansēšanas mehānismu, ko paredz 1979. gada 13. marta nolīgums starp Eiropas Ekonomikas kopienas dalībvalstu centrālām bankām, kurš nosaka procedūras Eiropas monetārās sistēmas darbībai (še turpmāk "EMS nolīgums") un īstermiņa monetārā atbalsta mehānismu, ko paredz 1970. gada 7. februāra grozītais nolīgums starp Eiropas Ekonomikas kopienas dalībvalstu centrālajām bankām;

– veic funkcijas, kuras minētas 11. pantā Padomes 1988. gada 24. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1969/88, ar ko nosaka vienotu sistēmu, kā dalībvalstu maksājumu bilancēm sniegt vidēja termiņa finansālu palīdzību.

6.2. EMI var saņemt monetāras rezerves no valstu centrālām bankām un emitēt Eiropas valūtas vienības (ECU) pret šādiem aktīviem nolūkā īstenot EMS nolīgumu. EMI un valstu centrālās bankas var izmantot Eiropas Valūtas vienības (ECU) kā norēķinu līdzekli, kā arī izmantot tās darījumos starp bankām un EMI. EMI veic administratīvus pasākumus, kas vajadzīgi šā punkta īstenošanai.

6.3. EMI var piešķirt "citu Eiropas valūtas vienības (ECU) turētāju" statusu trešo valstu monetārām iestādēm un starptautiskām monetārām iestādēm, kā arī pieņemt noteikumus, saskaņā ar kuriem tās var iegūt, turēt vai izmantot Eiropas valūtas vienības (ECU).

6.4. EMI kā valstu centrālo banku pārstāvim un pēc to lūguma ir tiesības turēt un pārvaldīt ārvalstu valūtas rezerves. Par peļņu un zaudējumiem, kas attiecas uz šīm rezervēm, atbild valsts centrālā banka, kurai šīs rezerves pieder. EMI pilda šo funkciju, pamatojoties uz divpusējiem līgumiem un ievērojot noteikumus, kas ietverti EMI lēmumā. Šie noteikumi paredz, ka darījumi ar šīm rezervēm neietekmē nevienas dalībvalsts monetāro politiku un valūtas maiņas kursa politiku, ko īsteno kompetentas monetāras iestādes, tie atbilst EMI mērķiem un EMS valūtas maiņas mehānisma normālai darbībai.

7. pants

Citi uzdevumi

7.1. Reizi gadā EMI adresē Padomei ziņojumu par to, kā rit gatavošanās trešajam posmam. Šis ziņojums ietver vērtējumu par panākumiem virzībā uz konvergenci Kopienā un jo īpaši attiecas uz monetārās politikas instrumentu pielāgošanu un to procedūru sagatavošanu, kas vajadzīga, lai trešajā posmā īstenotu vienotu monetāru politiku, kā arī statūtos noteiktās prasības, kas jāpilda valstu centrālām bankām, lai tās varētu iekļauties Eiropas Centrālo banku sistēmā.

7.2. Saskaņā ar Padomes lēmumiem, kas minēti šā Līguma 109.f panta 7. punktā, EMI var veikt citus uzdevumus, lai sagatavotos trešajam posmam.

8. pants

Neatkarība

EMI Padomes locekļi, kas pārstāv savas iestādes, rīkojas patstāvīgi jautājumos, kas attiecas uz viņu darbību. Īstenojot šā Līguma un šo Statūtu noteiktās pilnvaras un veicot uzticētos uzdevumus un pienākumus, EMI Padome nelūdz un nepieņem nekādus Kopienas iestāžu vai struktūru, vai dalībvalstu valdību norādījumus. Kopienas iestādes un struktūras, kā arī dalībvalstu valdības apņemas ievērot šo principu un nemēģināt ietekmēt EMI Padomi, kad tā veic savus uzdevumus.

9. pants

Pārvalde

9.1. Saskaņā ar šā Līguma 109.f panta 1. punktu, EMI vada un pārvalda EMI Padome.

9.2. EMI Padomē ir priekšsēdētājs un valstu centrālo banku vadītāji, no kuriem viens ir priekšsēdētāja vietnieks. Ja kāds vadītājs nevar piedalīties sanāksmē, viņš var izraudzīties citu savas iestādes pārstāvi.

9.3. Priekšsēdētāju, savstarpēji vienojoties, ieceļ dalībvalstu vai to valdību vadītāji vai nu pēc Vadītāju komitejas, vai EMI Padomes ieteikuma un pēc apspriedes ar Eiropas Parlamentu un Padomi. Priekšsēdētāju izraugās no personām ar nevainojamu reputāciju un profesionālu pieredzi monetāros vai banku jautājumos. Tikai dalībvalstu pilsoņi var būt EMI priekšsēdētāji. EMI Padome ieceļ priekšsēdētāja vietnieku. Priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku ieceļ uz trim gadiem.

9.4. Priekšsēdētājs pilda savus pienākumus pilnas darba slodzes apjomā. Viņš neuzņemas nekādu algotu vai nealgotu darbu, izņemot gadījumus, ja EMI Padome to izņēmuma kārtā atļauj.

9.5. Priekšsēdētājs veic šādus pienākumus:

- sagatavo un vada EMI Padomes sanāksmes;

- neskarot 22. pantu, pārstāv EMI viedokli ārējās attiecībās;
- atbild par EMI vadību ikdienā.

Priekšsēdētāja prombūtnē viņa pienākumus pilda priekšsēdētāja vietnieks.

9.6. Priekšsēdētāja nodarbinātības kārtību, konkrēti, algu, pensiju un citus sociālās nodrošināšanas pabalstus, paredz līgumā ar EMI un tos nosaka EMI Padome pēc tādas komitejas priekšlikuma, kurā ir trīs locekļi, ko ieceļ Vadītāju komiteja vai EMI Padome, un trīs locekļi, ko ieceļ Padome. Priekšsēdētājam nav balsstiesību šajā punktā minētajos jautājumos.

9.7. Ja priekšsēdētājs vairs neatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi pienākumu veikšanai, vai ir izdarījis smagu pārkāpumu, Tiesa pēc EMI Padomes pieteikuma var atbrīvot viņu no amata.

9.8. EMI Padome pieņem EMI reglamentu.

10. pants

EMI Padomes sanāksmes un balsošanas procedūra

10.1. EMI Padome sanāk vismaz 10 reizes gadā. Sanāksmes ir konfidenciālas. EMI Padome var vienprātīgi pieņemt lēmumu apspriedes iznākumu darīt zināmu atklātībai.

10.2. Katram EMI Padomes loceklim vai viņa kandidātam ir viena balss.

10.3. Ja vien šie Statūti neparedz citādu procedūru, EMI Padome pieņem lēmumus ar vienkāršu tās locekļu balsu vairākumu.

10.4. Lai pieņemtu lēmumus, kas saistīti ar 4.2., 5.4., 6.2 un 6.3. pantu, ir vajadzīga EMI Padomes locekļu vienprātība.

Lai pieņemtu atzinumus un ieteikumus atbilstīgi 5.1. un 5.2. pantam, lēmumus atbilstīgi 6.4., 16. un 23.6. pantam, kā arī pamatnostādnes atbilstīgi 15.3. pantam, vajadzīgas divas trešdaļas EMI Padomes locekļu kvalificēta balsu vairākuma.

11. pants

Iestāžu sadarbība un pienākumi sniegt pārskatus

11.1. EMI Padomes sanāksmēs bez balsstiesībām var piedalīties Padomes priekšsēdētājs un viens Komisijas loceklis.

11.2. EMI priekšsēdētāju pieaicina Padomes sanāksmēs, ja Padome apspriež jautājumus, kas skar EMI mērķus un uzdevumus.

11.3. Reglamentā noteiktā laikā EMI sagatavo gada ziņojumu par savu darbību un Kopienas monetāro stāvokli un finanšu stāvokli. Šo gada ziņojumu kopā ar EMI gada pārskatiem iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai, kā arī Eiropadomei.

EMI priekšsēdētāju pēc Eiropas Parlamenta lūguma vai pēc paša iniciatīvas var uzklaut kompetentas Eiropas Parlamenta komitejas.

11.4. EMI publicētie pārskati par brīvu ir pieejami visām ieinteresētām pusēm.

12. pants

Uzskaites valūta

EMI operācijas izsaka Eiropas Valūtas vienībās (ECU).

13. pants

Mītnesvieta

Līdz 1992. gada beigām dalībvalstu vai to valdību vadītāji, savstarpēji vienojoties, pieņem lēmumu par EMI mītnesvietu.

14. pants

Tiesībspēja

EMI, kurai saskaņā ar šā Līguma 109.f panta 1. punktu ir tiesību subjekts, visās dalībvalstīs ir visplašākā tiesībspēja, kādas attiecīgās valsts tiesību akti paredz juridiskām personām; konkrēti, EMI ir tiesības iegādāties vai atsavināt kustamu vai nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesos.

15. pants

Tiesību akti

15.1. Veicot uzdevumus atbilstīgi šiem Statūtiem, EMI:

- sniedz atzinumus;
- izstrādā ieteikumus;
- pieņem pamatnostādnes un lēmumus, ko adresē valstu centrālām bankām.

15.2. EMI atzinumi un ieteikumi neuzliek nekādas saistības.

15.3. EMI Padome var paredzēt metodiskas pamatnostādnes, lai radītu vajadzīgos apstākļus ECBS trešā posma uzdevumu veikšanai. EMI pamatnostādnes neuzliek saistības; tās iesniedz ECB lēmuma pieņemšanai.

15.4. Neskarot 3.1 panta nosacījumus, EMI lēmumi uzliek saistības kopumā tiem, kam tie adresēti. Šā Līguma 190. un 191. pants attiecas uz šiem lēmumiem.

16. pants

Finanšu līdzekļi

16.1. EMI ir piešķirti pašas resursi. EMI resursu apjomu nosaka EMI Padome nolūkā nodrošināt ienākumus, kas vajadzīgi, lai segtu tos EMI darbības administratīvos izdevumus, kuri rodas, pildot EMI uzdevumus un funkcijas.

16.2. EMI resursus, kas noteikti saskaņā ar 16.1. pantu, veido valstu centrālo banku iemaksas saskaņā ar ECBS Statūtu 29.1. pantā noteikto sistēmu un iemaksā EMI dibināšanas laikā. Šajā nolūkā statistikas datus, kas izmantojami šīs sistēmas noteikšanai, Komisija sniedz saskaņā ar noteikumiem, ko Padome pieņēmusi ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedes ar Eiropas Parlamentu, ar Vadītāju komiteju un komiteju, kas minēta šā Līguma 109.c pantā.

16.3. EMI Padome nosaka ieguldījumu iemaksāšanas formu.

17. pants

Gada pārskati un revīzijas

17.1. EMI finanšu gads sākas janvāra pirmajā dienā un beidzas decembra pēdējā dienā.

17.2. EMI Padome apstiprina gada budžetu pirms katra finanšu gada sākuma.

17.3. EMI gada pārskatus sastāda saskaņā ar EMI Padomes noteiktiem principiem. Gada pārskatus apstiprina EMI Padome un pēc tam publicē.

17.4. EMI gada pārskatus pārbauda pieaicināti, EMI Padomes apstiprināti neatkarīgi revidenti. Revidentiem ir visas tiesības pārbaudīt visus EMI grāmatvedības dokumentus un pārskatus, kā arī iegūt pilnīgu informāciju par tā darījumiem.

Šā Līguma 188.c pantu piemēro vienīgi nolūkā pārbaudīt EMI vadības efektivitāti.

17.5. Visus EMI atlikumus pārskaita šādi:

- a) EMI Padomes noteiktu summu pārskaita EMI vispārējo rezervju fondā;
- b) atlikumus sadala valstu centrālām bankām saskaņā ar 16.2. pantā minēto sistēmu.

17.6. Ja EMI cieš zaudējumus, iztrūkumu bezakcepta kārtībā noraksta no EMI vispārējo rezervju fonda. Atlikušo iztrūkumu atlīdzina no valstu centrālo banku ieguldījumiem saskaņā ar 16.2. pantā minēto sistēmu.

18. pants

Personāls

18.1. EMI Padome nosaka EMI personāla darba līguma noteikumus.

18.2. Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, kas ietverti darba līgumos, Tiesas jurisdikcijā ir visas EMI un tās darbinieku domstarpības.

19. pants

Tiesiskā kontrole un jautājumi, kas ar to saistīti

19.1. Līgumā paredzētajos gadījumos un saskaņā ar tajā paredzētajiem nosacījumiem Tiesa var vērtēt vai interpretēt EMI darbību vai bezdarbību. EMI var griezties Tiesā šajā Līgumā paredzētajos gadījumos un atbilstīgi tā nosacījumiem.

19.2. Domstarpības starp EMI, no vienas puses, un tās kreditoriem, debitoriem vai citām personām, no otras puses, izšķir kompetentas valstu tiesas, izņemot gadījumus, ja jurisdikcija ir piešķirta Tiesai.

19.3. Uz EMI attiecas šā Līguma 215. pantā paredzētais atbildības režīms.

19.4. Tiesas kompetencē ir sniegt spriedumu atbilstīgi jebkurai arbitražas klauzulai, kas ietverta EMI vai tās vārdā noslēgtā publisko tiesību vai privāttiesību līgumā.

19.5. EMI Padome pieņem EMI lēmumu griezties Tiesā.

20. pants

Dienesta noslēpumi

20.1. EMI Padomes locekļi un EMI personāls arī pēc amata pilnvaru beigām nedrīkst izpaust tādu informāciju, uz ko attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumus.

20.2. Personas, kam pieejami dati, uz kuriem attiecas Kopienas tiesību akti par noslēpumu ievērošanu, ir pakļautas šiem tiesību aktiem.

21. pants

Privilēģijas un imunitāte

EMI dalībvalstu teritorijā bauda visas privilēģijas un imunitāti, kas vajadzīgas, lai veiktu tās uzdevumus saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās; tas pievienots Līgumam par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi.

22. pants

Parakstītāji

EMI juridiskās saistības ar trešām personām apliecina ar priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka, vai arī ar divu tādu EMI darbinieku parakstiem, kurus priekšsēdētājs tam likumīgi pilnvarojis.

23. pants

EMI likvidācija

23.1. EMI likvidē, kad saskaņā ar šā Līguma 109.1 pantu nodibina ECB. Visi EMI aktīvi un pasīvi automātiski nonāk ECB pārziņā. ECB likvidē EMI saskaņā ar šo pantu. Likvidāciju beidz līdz trešā posma sākumam.

23.2. Eiropas Valūtas vienības (ECU) radīšanas mehānisms attiecībā pret zeltu un ASV dolāriem, ko paredz EMS nolīguma 17. pants, sāk darboties no trešā posma pirmās dienas saskaņā ar minētā nolīguma 20. pantu.

23.3. Visas prasības un saistības sakarā ar īpaši īslaicīgas finansēšanas mehānismu un īslaicīga monetāra atbalsta mehānismu nokārto līdz trešā posma pirmajai dienai atbilstīgi 6.1. pantā minētajiem nolīgumiem.

23.4. Visus atlikušos EMI aktīvus likvidē un visas atlikušās EMI saistības nokārto.

23.5. Likvidācijas ieņēmumus, kas aprakstīti 23.4. pantā, sadala valstu centrālajām bankām saskaņā ar 16.2. pantā minēto sistēmu.

23.6. EMI Padome var veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu 23.4. un 23.5. pantu.

23.7. EMI priekšsēdētājs atkāpjas no amata, līdzko tiek izveidota ECB.

Protokols par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

NOLŪKĀ precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kas minēta Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104.c pantā,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

1. pants

Šā Līguma 104.c panta 2. punktā minētie atsaucies lielumi ir šādi:

- valdības plānotais vai reālais deficīts proporcionāli iekšzemes kopproduktam tirgus cenās – 3%;
- valdības parāds proporcionāli iekšzemes kopproduktam tirgus cenās – 60%.

2. pants

Šā Līguma 104.c pantā un šajā Protokolā:

- valdība: vispārējā valdība, tas ir, centrālā valdība, reģionāli vai vietējas pašpārvaldes un sociālas nodrošināšanas fondi, izņemot komerciālas darbības, kas noteiktas Eiropas integrēto ekonomisko norēķinu sistēmā;

- deficīts: tīrais aizņēmums, kas noteikts Eiropas integrēto ekonomisko norēķinu sistēmā;

- ieguldījums: pamatkapitāla kopapjoms, kas noteikts Eiropas integrēto ekonomisko norēķinu sistēmā;

- parāds: parāda kopapjoms tā nominālvērtībā, kas līdz gada beigām nav nomaksāts un konsolidēts valdības nozarēs un to starpā, valdību izprotot tā, kā tas definēts šā panta pirmajā ievilkumā.

3. pants

Lai nodrošinātu pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras efektivitāti, dalībvalstu valdības atbild par valdības budžeta deficītu, kā tas definēts 2. panta pirmajā ievilkumā. Dalībvalstis nodrošina, lai to budžeta procedūras ļautu tām šajā jomā izpildīt pienākumus, ko uzliek šis Līgums. Dalībvalstis tūlīt un regulāri ziņo Komisijai par savu plānoto un reālo budžeta deficītu, kā arī par parāda limeni.

4. pants

Komisija sniedz šā Protokola piemērošanai vajadzīgos statistikas datus.

Protokols par konverģences kritērijiem, kas minēti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109.j pantā

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

NOLŪKĀ precizēt šā Līguma 109.j panta 1. punktā minētos konverģences kritērijus, kas Kopienai jāievēro, pieņemot lēmumus par pāreju uz ekonomiskas un monetāras savienības trešo posmu,

IR VIENOJUŠĀS par šiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

1. pants

Šā Līguma 109.j panta 1. punkta pirmajā ievilkumā minētās cenu stabilitātes kritērijs ir tas, ka dalībvalstī ir stabila cena un vienā gadā pirms novērtējuma vidējais inflācijas līmenis nepārsniedz 1,5 procenta punktus, to samērojot ar augstākais tādu triju dalībvalstu datiem, kur cenu stabilitāte ir vislielākā. Inflāciju mēra, salīdzinot patērēja cenu indeksus, ņemot vērā to, ka dažādās valstīs to nosaka dažādi.

2. pants

Šā Līguma 109.j panta 1. punkta otrajā ievilkumā minētā valdības budžeta stabilitātes kritērijs ir tas, ka novērtējuma brīdī uz dalībvalsti neattiecas atbilstīgi 104.c panta 6. punktam pieņemtais Padomes lēmums par pārmērīgu budžeta deficītu.

3. pants

Kritērijs šā Līguma 109.j panta 1. punkta trešajā ievilkumā minētai dalībai Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānismā ir tāds, ka dalībvalsts vismaz divus gadus pirms novērtējuma bez lielām grūtībām ir ievērojusi paredzētās normālās svārstību robežas Eiropas monetārās sistēmas valūtas maiņas mehānismā. Proti, dalībvalsts šajā laikā pēc savas iniciatīvas nav devalvējusi savas valūtas oficiālo maiņas kursu attiecībā pret kādas citas dalībvalsts valūtas kursu.

4. pants

Šā Līguma 109.j panta 1. punkta ceturtajā ievilkumā minētās procentu likmju konverģences kritērijs ir tāds, ka dalībvalsts vidējā nominālā ilgtermiņa aizdevumu procentu likme, kas pirms novērtējuma novērota vienu gadu, pārsniedz ne vairāk kā 2 procentu punktus likmēm augstākais trijās dalībvalstīs, kur cenu stabilitāte ir vislielākā. Procentu likmes mēra, par pamatu ņemot valsts ilgtermiņa obligācijas vai līdzīgus vērtspapīrus, un ņemot vērā to, ka dažādās valstīs tas nosaka dažādi.

5. pants

Komisija sniedz šā Protokola piemērošanai vajadzīgos statistikas datus.

6. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un EMI vai arī ar ECB, un ar 109.c pantā minēto komiteju, ar vienprātīgu lēmumu pieņem attiecīgus noteikumus, lai precizētu šā Līguma 109.j pantā minētos konverģences kritērijus. Šie noteikumi pēc tam aizstāj šo Protokolu.

Protokols, ar ko groza Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

IEVĒROJOT to, ka saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu 40. pantu un Eiropas Monetārā institūta Statūtu 21. pantu, Eiropas Centrālajai bankai un Eiropas Monetārajam institūtam dalībvalstu teritorijās ir tās privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga to uzdevumu veikšanai,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

Vienīgais pants

Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās, kas pievienots Līgumam par vienotas Eiropas Kopienas Padomes un vienotas Eiropas Kopienas Komisijas izveidi, papildina ar šādiem noteikumiem:

"23. pants

Šis protokols attiecas arī uz Eiropas Centrālo banku, tās struktūru locekļiem un personālu, ciktāl tas nav pretrunā noteikumiem, kas ietverti Protokolā par Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem.

Eiropas Centrālā banka turklāt ir atbrīvota no jebkādiem nodokļiem vai līdzīgiem maksājumiem gadījumā, ja palielinās tās kapitāls, kā arī no dažādām formalitātēm, kas ar to var būt saistītas valstī, kurā ir Bankas mītnesvieta. Bankas un tās iestāžu darbībām, kas notiek saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem, neuzliek nekādus apgrozījuma nodokļus.

Iepriekš minētie noteikumi attiecas arī uz Eiropas Monetāro institūtu. Tā darbības izbeigšana vai likvidācija nav iemesls uzlikt jebkādus maksājumus."

Protokols par Dāniju

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

NOLŪKĀ atrisināt dažas īpašas problēmas, kas saistītas ar Dāniju,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

14. pants Protokolā par Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem neietekmē Dānijas Valsts bankas tiesības veikt tās uzdevumus, kas attiecas uz tām Dānijas Karalistes daļām, kuras nav Kopienas daļa.

Protokols par Portugāli

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

NOLŪKĀ atrisināt konkrētas īpašas problēmas attiecībā uz Portugāli,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

1. Portugāle ar šo ir pilnvarota paturēt atvieglojumus, kas piešķirti Azoru salu un Madeiras salas autonomajiem apgabaliem, lai saņemtu bezprocentu kredītu Portugāles Bankā (*Banco de Portugal*) atbilstīgi noteikumiem, ko paredz spēkā esošie Portugāles tiesību akti.

2. Portugāle apņemas pielikt visas pūles, lai iepriekšējā punktā minēto atvieglojumu varētu atcelt pēc iespējas drīzāk.

Protokols par pāreju uz ekonomiskās un monetārās savienības trešo posmu

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

apliecina, ka, parakstot jaunus Līguma noteikumus par ekonomisku un monetāru savienību, Kopiena konsekventi virzās uz ekonomiskās un monetārās savienības trešo posmu.

Šā iemesla dēļ visas dalībvalstis neatkarīgi no tā, vai tās atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai ieviestu vienotu valūtu, vai ne, respektē Kopienas gribu drīz sākt trešo posmu, un tālab neviena dalībvalsts neliedz sākt trešo posmu.

Ja līdz 1997. gada beigām nav nolikta trešā posma sākuma diena, attiecīgās dalībvalstis, Kopienas iestādes un citas iesaistītās struktūras 1998. gadā veic visus priekšdarbus, lai 1999. gada 1. janvārī Kopiena neatsaucami varētu sākt trešo posmu un lai no minētās dienas ECB un ECBS sāktu darboties pilnībā.

Šo Protokolu pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

Protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ATZĪSTOT, ka Apvienotajai Karalistei nav saistību vai pienākumu pāriet uz ekonomiskās un monetārās savienības trešo posmu, kamēr tās valdība un parlaments par to nav pieņēmis īpašu lēmumu,

IEVĒROJOT Apvienotās Karalistes valdības praksi atmaksāt aizņēmumus, pārdodot parādus privātajam sektoram,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko tās pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

1. Apvienotā Karaliste dara zināmu Padomei, vai vēlas pāriet uz trešo posmu, pirms Padome ir devusi novērtējumu saskaņā ar šā Līguma 109.j panta 2.punktu.

Apvienotajai Karalistei nav jāpāriet uz trešo posmu, ja tā nav darījusi zināmu Padomei, ka vēlas to darīt.

Ja nav nolikts trešā posma sākums, ko paredz šā Līguma 109.j panta 3. punkts, Apvienotā Karaliste līdz 1998. gada 1. janvārim var darīt zināmu nodomu pāriet uz trešo posmu.

2. Šā Protokola 3. līdz 9. punkts ir spēkā gadījumā, ja Apvienotā Karaliste dara zināmu Padomei, ka tā nevēlas sākt trešo posmu.

3. Apvienotā Karaliste nav iekļauta to dalībvalstu vairākumā, kas atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, kuri minēti šā Līguma 109.j panta 2.punkta otrajā ievilkumā un 109.j panta 3.punkta pirmajā ievilkumā.

4. Apvienotā Karaliste patur savas pilnvaras monetārās politikas jomā saskaņā ar savas valsts tiesībām.

5. Šā Līguma 3.a panta 2. punkts, 104.c panta 1., 9. un 11. punkts, 105. panta 1. līdz 5. punkts, 105.a, 107., 108., 108.a un 109. pants, 109.a panta 1. punkts un 2. punkta b) apakšpunkts, kā arī 109.l panta 4. un 5. punkts uz Apvienoto Karalisti neattiecas. Atsauces uz Kopienai vai dalībvalstīm šajos noteikumos neattiecas uz Apvienoto Karalisti, un atsauces uz valstu centrālām bankām neattiecas uz Anglijas Banku (*Bank of England*).

6. Šā Līguma 109.e panta 4. punkts un 109.h pants, kā arī 109.i pants joprojām attiecas uz Apvienoto Karalisti. 109.c panta 4. punkts un 109.m pants attiecas uz Apvienoto Karalisti tā, it kā tai būtu piešķirts izņēmuma statuss.

7. Apvienotajai Karalistei ir uz laiku atņemtas tiesības balsot par Padomes tiesību aktiem, kas minēti 5. punktā uzskaitītajos pantos. Šajā nolūkā Apvienotās Karalistes vērtētās balsis neņem vērā, nosakot kvalificēto balsu vairākumu, ko paredz šā Līguma 109.k panta 5. punkts.

Apvienotajai Karalistei nav arī tiesību piedalīties priekšsēdētāja, priekšsēdētāja vietnieka un citu ECB Valdes locekļu iecelšanā atbilstīgi šā Līguma 109.a panta 2. punkta b) apakšpunktam un 109.l panta 1. punktam.

8. Protokolā par Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem ("Statūtiem") 3., 4., 6., 7., 9.2., 10.1., 10.3. 11.2., 12.1., 14., 16. pants, 18. līdz 20. pants, 22., 23., 26., 27. pants, 30. līdz 34. pants, 50. un 52. pants neattiecas uz Apvienoto Karalisti.

Atsauces uz Kopienai vai dalībvalstīm šajos pantos neattiecas uz Apvienoto Karalisti un norādes uz valstu centrālām bankām vai akcionāriem neattiecas uz Anglijas Banku (*Bank of England*).

Statūtu 10.3. un 30.2. panta atsauces uz ECB dalības kapitālu neattiecas uz Anglijas Bankas (*Bank of England*) dalības kapitālu.

9. Šā Līguma 109.l panta 3. punkts un Statūtu 44. līdz 48. pants ir spēkā neatkarīgi no tā, vai ir kāda dalībvalsts ar izņēmuma statusu, ņemot vērā šādus grozījumus.

a) Atsauces uz ECB un EMI uzdevumiem 44. pantā attiecas arī uz tādiem uzdevumiem, kas trešajā posmā joprojām jāveic sakarā ar iespējamo Apvienotās Karalistes lēmumu nepāriet uz šo posmu.

b) Papildus 47. pantā minētajiem uzdevumiem ECB arī sniedz padomus un palīdz sagatavot visus Padomes lēmumus attiecībā uz Apvienoto Karalisti, kas jāpieņem saskaņā ar 10. panta a) un c) apakšpunktu.

c) Anglijas Banka (*Bank of England*) iemaksā savu parakstītā kapitāla daļu ECB kapitālā kā ieguldījumu ECB darbības izmaksām pēc tādiem pašiem principiem kā to dalībvalstu centrālās bankas, kam piešķirts izņēmuma statuss.

10. Ja Apvienotā Karaliste nesāk trešo posmu, tā var mainīt savu paziņojumu jebkurā laikā, kad sācies šis posms. Tādā gadījumā:

a) Apvienotajai Karalistei ir tiesības pāriet uz trešo posmu tikai ar noteikumu, ka tā atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem. Padome pēc Apvienotās Karalistes lūguma un saskaņā ar šā Līguma 109.k panta 2. punkta nosacījumiem un tajā noteikto procedūru novērtē, vai tā atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem;

b) Anglijas Banka (*Bank of England*) iemaksā savu dalības kapitāla daļu, pārskaita ECB valūtas rezervju aktīvos un iemaksā tās rezervju fondā saskaņā ar tādiem pašiem principiem kā tādas dalībvalsts centrālā banka, kuras izņēmuma statuss ir atcelts;

c) Padome, ievērojot šā Līguma 109.l panta 5. punkta nosacījumus un saskaņā ar tajā noteikto procedūru, pieņem visus citus vajadzīgos lēmumus, lai Apvienotā Karaliste varētu pāriet uz trešo posmu.

Ja Apvienotā Karaliste saskaņā ar šo Protokolu sāk trešo posmu, 3. līdz 9. punkts vairs nav spēkā.

11. Atkāpjoties no šā Līguma 104. panta un 109.e panta 3. punkta, kā arī Statūtu 21.1. panta, Apvienotās Karalistes valdība var paturēt tās kredītlīniju "Ways and Means" Anglijas Bankā (*Bank of England*) tikmēr, kamēr Apvienotā Karaliste nav pārgājusi uz trešo posmu.

Protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Dāniju

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

TIEKDAMĀS atrisināt dažas konkrētas pastāvošas problēmas atbilstīgi Eiropas Kopienas dibināšanas līguma vispārējiem mērķiem,

IEVĒROJOT to, ka Dānijas Konstitūcijā ietverti noteikumi, saskaņā ar kuriem Dānijā var tikt rīkots referendums pirms Dānijas iekļaušanās ekonomiskās un monetārās savienības trešajā posmā,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

1. Dānijas valdība dara Padomei zināmu savu nostāju attiecībā uz dalību trešajā posmā, pirms Padome veic novērtējumu atbilstīgi šā Līguma 109.j panta 2. punktam.

2. Ja Dānija dara zināmu, ka tā nepiedalīsies trešajā posmā, Dānijai piešķir izņēmuma statusu. Izņēmuma statuss izpaužas tādejādi, ka Dānijai piemēro visus šā Līguma un ECB Statūtu pantus un noteikumus, kas attiecas uz izņēmuma statusu.

3. Šādā gadījumā Dāniju neiekļauj to dalībvalstu vairākumā, kas atbilst šā Līguma 109.j panta 2. punkta otrajā ievilkumā un 109.j panta 3. punkta pirmajā ievilkumā minētajiem vajadzīgajiem nosacījumiem.

4. Attiecībā uz atbrīvojuma atcelšanu 109.k panta 2. punktā minēto procedūru sāk tikai pēc Dānijas lūguma.

5. Gadījumā, ja izņēmuma statusu atceļ, šis Protokols vairs nav spēkā.

Protokols par Franciju

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

TIEKDAMĀS ņemt vērā īpašu jautājumu, kas attiecas uz Franciju,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

Francija patur naudas emisijas privilēģiju savās aizjūras teritorijās atbilstīgi tās tiesību aktiem, un vienīgi tai ir tiesības noteikt CFP franka paritāti.

Protokols par sociālo politiku

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

IEVĒROJOT, ka vienpadsmit dalībvalstis, proti, Beļģijas Karaliste, Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Īrija, Itālijas Republika, Luksemburgas Lielhercogiste, Nīderlandes Karaliste un Portugāles Republika vēlas turpināt to, ko paredz 1989. gadā pieņemtā Sociālā Harta; ka šajā sakarā tās ir noslēgušas savstarpēju nolīgumu; ka minētais nolīgums ir pievienots šim Protokolam; ka šis Protokols un minētais nolīgums nav pretrunā šā Līguma noteikumiem, jo īpaši tiem noteikumiem, kas attiecas uz sociālo politiku un kas ir neatņemama *acquis communautaire* sastāvdaļa.

1. Vienojas ļaut šim 11 dalībvalstīm izmantot Līgumā paredzētās iestādes, procedūras un mehānismus, lai tās savā starpā, ciktāl tas uz šīm dalībvalstīm attiecas, pieņemtu un piemērotu tiesību aktus un lēmumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu iepriekšminēto nolīgumu.

2. Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste nepiedalās Padomes apspriedēs, kad tā pieņem Komisijas priekšlikumus, kas pamatoti ar šo Protokolu un minēto nolīgumu.

Atkāpjoties no Līguma 148. panta 2. punkta, Padomes aktus, kas izstrādāti saskaņā ar šo Protokolu un kas jāpieņem ar kvalificētu balsu vairākumu, uzskata par šādi pieņemtiem, ja tie saņēmuši vismaz 44 balsis "par". Padomes tiesību akti, kas jāpieņem vienprātīgi, kā arī tādi, ar ko groza Komisijas priekšlikumus, Padomes locekļiem jāpieņem vienprātīgi, balsošanā nepiedaloties Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei.

Padomes pieņemtie tiesību akti un visas finansiālās sekas, kas nav iestāžu administratīvās izmaksas, neattiecas uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti.

3. Šo Protokolu pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

Nolīgums par sociālo politiku, kas noslēgts starp Eiropas Kopienas dalībvalstīm, izņemot Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti

Vienpadsmit AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES, kas parakstījušas šo nolīgumu, proti, Beļģijas Karaliste, Dānijas Karaliste, Vācijas Federatīvā Republika, Grieķijas Republika, Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Īrija, Itālijas Republika, Luksemburgas Lielhercogiste, Nīderlandes Karaliste un Portugāles Republika (še turpmāk "dalībvalstis"),

NOLŪKĀ īstenot 1989. gada Sociālo hartu, pamatojoties uz *acquis communautaire*,

ŅEMOT VĒRĀ Protokolu par sociālo politiku,
IR VIENOJUŠĀS par turpmāko.

1. pants

Kopienas un dalībvalstu mērķi ir veicināt nodarbinātību, uzlabot dzīves un darba apstākļus, nodrošināt pienācīgu sociālo aizsardzību, uzturēt dialogu starp darba devējiem un darba ņēmējiem, attīstīt cilvēkresursus ar nolūku saglabāt augstu nodarbinātības līmeni un vērsties pret atstumšanu. Lai to panāktu, Kopiena un dalībvalstis ievieš pasākumus, kuros ņem vērā valstu atšķirīgo praksi, jo īpaši līgumattiecību jomā, kā arī vajadzību uzturēt Kopienas ekonomikas konkurētspēju.

2. pants

1. Lai sasniegtu 1. pantā izvirzītos mērķus, Kopiena atbalsta un papildina dalībvalstu darbības šādās jomās:

- uzlabojumi, jo īpaši darba vidē, lai aizsargātu darba ņēmēju veselību un drošību;
- darba apstākļi;
- darba ņēmēju informēšana un konsultēšana;
- vīriešu un sieviešu vienlīdzība attiecībā uz iespējām darba tirgū un attieksmi darbā;

– no darba tirgus atstumtu personu integrācija, neskarot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma (še turpmāk “Līgums”) 127. pantu.

2. Šajā nolūkā Padome ar direktīvām var noteikt minimālās prasības, kas pakāpeniski jāievieš, ievērojot nosacījumus un tehniskās normas katrā dalībvalstī. Ar šādām direktīvām vairās uzlikt tādus administratīvus, finanšu un juridiskus ierobežojumus, kas traucē mazu un vidēju uzņēmumu veidošanos un attīstību.

Padome, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pieņem lēmumus saskaņā ar Līguma 189.c pantā minēto procedūru.

3. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, lēmumus tomēr pieņem vienprātīgi šādās jomās:

- darba ņēmēju sociālā drošība un sociālā aizsardzība;
- darba ņēmēju aizsardzība darba līguma laušanas gadījumā;
- darba ņēmēju un darba devēju pārstāvība un kolektīva interese aizsardzība, tostarp kopīgu lēmumu pieņemšana atbilstīgi 6. pantam;
- nodarbinātības nosacījumi trešo valstu pilsoņiem, kas likumīgi dzīvo Kopienas teritorijā;
- finansiālais atbalsts, lai veicinātu nodarbinātību un radītu darbavietas, neskarot noteikumus, kas attiecas uz Sociālo fondu.

4. Darba devējiem un darba ņēmējiem pēc viņu kopīga līguma dalībvalsts var uzticēt ieviest direktīvas, kas pieņemtas atbilstīgi 2. un 3. punktam.

Šādā gadījumā tā nodrošina, ka vēlākais dienā, kad direktīvai jābūt transponētai saskaņā ar 189. pantu, darba devēji un darba ņēmēji, savstarpēji vienojoties, ir ieviesuši vajadzīgos pasākumus, un attiecīgajai dalībvalstij ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai tā katrā laikā spētu nodrošināt rezultātus, ko prasa minētā direktīva.

5. Noteikumi, kas pieņemti, ievērojot šo pantu, neliedz nevienai dalībvalstij uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus, kas sader ar šo Līgumu.

6. Šā panta noteikumi neattiecas uz atalgojumu, uz tiesībām apvienoties, uz tiesībām streikot vai uz tiesībām pieteikt lokautus.

3. pants

1. Komisijas uzdevums ir veicināt darba devēju un darba ņēmēju apspriedes Kopienas līmenī un veikt visus pasākumus, kas piemēroti, lai veicinātu to dialogu, samērīgi atbalstot abas puses.

2. Šajā nolūkā, pirms Komisija iesniedz priekšlikumus sociālās politikas jomā, tā apspriežas ar darba devējiem un darba ņēmējiem par iespējamiem Kopienas rīcības virzieniem.

3. Ja Komisija pēc šādas apspriedes atzīst Kopienas rīcību par veicināmu, tā apspriež ar darba devējiem un darba ņēmējiem paredzētā priekšlikuma saturu. Darba devēji un darba ņēmēji nosūta Komisijai atzinumu vai vajadzības gadījumā ieteikumu.

4. Gadījumā, ja notiek šāda apspriede, darba devēji un darba ņēmēji var Komisijai darīt zināmu vēlēšanos sākt 4. pantā paredzēto procedūru. Procedūras ilgums nevar būt garāks par deviņiem mēnešiem, ja vien attiecīgie darba devēji un darba ņēmēji kopā ar Komisiju nenolemj to pagarināt.

4. pants

1. Ja darba devēji un darba ņēmēji to vēlas, viņu dialogs Kopienas līmenī var radīt līgumattiecības, tostarp nolīgumus.

2. Kopienas līmenī noslēgtus nolīgumus ievieš vai nu saskaņā ar procedūrām un praksi, kas raksturīga darba devējiem un darba ņēmējiem, kā arī dalībvalstīm, vai – ja vajadzīgs, uz ko attiecas 2. pants – pēc parakstītāju pušu kopīga līguma Padomei pieņemot lēmumu par Komisijas priekšlikumu.

Padome pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot gadījumus, kad attiecīgais nolīgums ietver vienu vai vairākus noteikumus, kas attiecas uz kādu no 2. panta 3. punktā minētajām jomām, un tādā gadījumā Padome lēmumu pieņem vienprātīgi.

5. pants

Lai sasniegtu 1. pantā izvirzītos mērķus, neskarot citus Līguma noteikumus, Komisija veicina dalībvalstu sadarbību un palīdz koordinēt to rīcību visās sociālās politikas jomās, uz ko attiecas šis nolīgums.

6. pants

1. Visas dalībvalstis nodrošina to, lai tiktu ievērots princips, ka vīrieši un sievietes par vienādu darbu saņem vienādu darba samaksu.

2. Šajā pantā “darba samaksa” nozīmē parastu pamatalgu vai minimālo algu, kā arī jebkuru citu atlidzību naudā vai natūrā, ko darba ņēmēji par darbu saņem no darba devējiem tieši vai netieši.

Vienāda darba samaksa bez dzimuma diskriminācijas nozīmē to, ka:

- a) darba samaksu atbilstīgi gabal darba likmēm aprēķina, izmantojot vienu un to pašu mērvienību;
- b) atbilstīgi stundu likmēm par vienādu darbu ir vienāda darba samaksa.

3. Šis pants neliedz nevienai dalībvalstij uzturēt spēkā vai paredzēt pasākumus, kas nodrošina īpašas priekšrocības sievietēm, atvieglinot viņu iesaistīšanos darbā vai arī novēršot vai kompensējot viņu profesionālās izaugsmes grūtības.

7. pants

Komisija ik gadu sastāda ziņojumu par panākumiem, kas gūti 1. pantā minēto mērķu sasniegšanā, un arī par demogrāfisko stāvokli Kopienā. Komisija šo ziņojumu pārsūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

Eiropas Parlaments var aicināt Komisiju sastādīt ziņojumus par konkrētām problēmām, kas attiecas uz sociālo stāvokli.

Deklarācija par 2. panta 2. punktu

Vienpadsmit Augstās Līgumslēdzējas Puses norāda, ka sarunās par nolīguma 2. panta 2. punktu ir panākta vienošanās, ka Kopiena, nosakot obligātās prasības darbinieku veselības un drošības aizsardzībai, bez pamatotiem iemesliem nevēlas diskriminēt mazu un vidēju uzņēmumu darbiniekus.

Deklarācija par 4. panta 2. punktu

Vienpadsmit Augstās Līgumslēdzējas Puses paziņo, ka pirmie priekšdarbi, lai Kopienas līmenī varētu piemērot darba devēju nolīgumus ar darba ņēmējiem, kā minēts 4. panta 2. punktā, būs nolīgumu sīkāka izstrāde kolektīvās sarunās saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību normām, un tāpēc šie priekšdarbi neuzliek dalībvalstīm pienākumu šos nolīgumus piemērot tieši, kā arī izstrādāt noteikumus to transponēšanai, vai, lai atvieglinātu to ieviešanu, grozīt attiecīgās valsts spēkā esošos tiesību aktus.

Protokols par ekonomisko un sociālo kohēziju

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ATGĀDINOT, ka Savienība izvirzījusi mērķi veicināt ekonomisku un sociālu augšupeju, *inter alia*, stiprinot ekonomisku un sociālu kohēziju,

ATGĀDINOT, ka Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 2. pantā paredzēts uzdevums attīstīt ekonomisku un sociālu kohēziju un dalībvalstu solidaritāti un ka ekonomiskās un sociālās kohēzijas stiprināšana pieder pie Kopienas darbībām, kas uzskaitītas 3. pantā,

ATGĀDINOT, ka Līguma trešās daļas XIV sadaļa par ekonomisku un sociālu kohēziju kopumā rada tiesisku pamatu tam, lai saliedētu un turpinātu attīstīt Kopienas darbību ekonomiskās un sociālās kohēzijas jomā, ietverot jauna fonda izveidi,

ATGĀDINOT, ka Līguma trešās daļas XII sadaļa par Eiropas komunikāciju tīkliem un XVI sadaļa par vidi paredz izveidot Kohēzijas fondu līdz 1993. gada 31. decembrim,

APLIECINOT pārliecību, ka virzība uz ekonomisku un monetāru savienību veicinās visu dalībvalstu ekonomisku izaugsmi,

IEVĒROJOT, ka Kopienas struktūrfondu apjoms no 1987. līdz 1993. gadam faktiski ir divkāršojies, kas nozīmē to, ka ir veikti lieli pārskaļējumi, it īpaši attiecībā pret mazāk pārtikušu dalībvalstu iekšzemes kopproduktu,

IEVĒROJOT, ka Eiropas Investīciju banka nabadzīgākiem reģioniem aizdod lielas summas, kas aizvien palielinās,

IEVĒROJOT vēlmi panākt lielāku elastību, piešķirot līdzekļus no struktūrfondiem,

IEVĒROJOT vēlmi panākt samērīgu Kopienas dalību dažādu līmeņu programmās un projektos konkrētās valstīs,

IEVĒROJOT priekšlikumu Kopienas pašas resursu sistēmā vairāk ņemt vērā dalībvalstu relatīvo labklājību,

VĒLREIZ APSTIPRINA, ka ekonomiskās un sociālās kohēzijas veicināšana ir vitāli svarīga, lai Kopa pilnvērtīgi attīstītos un gūtu stabilus panākumus, un uzsver to, cik nozīmīga ir ekonomiskās un sociālās kohēzijas principa iekļaušana šā Līguma 2. un 3. pantā,

VĒLREIZ APSTIPRINA pārliecību, ka struktūrfondiem arī turpmāk jāatvēr nozīmīga vieta, lai sasniegtu Kopienas mērķus kohēzijas jomā,

VĒLREIZ APSTIPRINA pārliecību, ka Eiropas Investīciju bankai tās resursu lielākā daļa arī turpmāk jāatvēr ekonomiskās un sociālās kohēzijas veicināšanai, un apliecina gatavību pārskatīt Eiropas Investīciju bankas vajadzības pēc kapitāla, līdzko tas būs vajadzīgs šim nolūkam,

VĒLREIZ APSTIPRINA vajadzību 1992. gadā rūpīgi izvērtēt struktūrfondu darbību un efektivitāti, kā arī vajadzību šajā gadījumā pārskatīt to, vai šo fondu apjoms ir pietiekams, ņemot vērā Kopienas uzdevumus ekonomiskās un sociālās kohēzijas jomā,

VIENOJAS, ka Kohēzijas fonds, kas jāizveido līdz 1993. gada 31. decembrim, Kopienai nodrošinās finanšu ieguldījumu projektiem, kas attiecas uz vidi un Eiropas komunikāciju tīkliem tajās dalībvalstīs, kuru nacionālais kopprodukts uz vienu iedzīvotāju nesasniedz 90% no Kopienas vidējā, un kurām ir programma, lai īstenotu 104.c pantā izvirzītos ekonomiskās konverģences nosacījumus,

APLIECINA nodomu pieļaut lielāku elastību, struktūrfondu finansējumu piešķirot konkrētām vajadzībām, uz ko pašlaik neattiecas struktūrfondu noteikumi,

APLIECINA gatavību mērķtiecīgi dažādot Kopienas iesaistes līmeņus attiecībā uz struktūrfondu programmām un projektiem, lai izvairītos no pārmērīgiem budžeta izdevumu palielinājumiem mazāk turīgās dalībvalstīs,

ATZĪST vajadzību regulāri pārbaudīt panākumus, kas gūti, tiecoties sasniegt ekonomisku un sociālu kohēziju, un apliecina gatavību šajā sakarā iedziļināties visos vajadzīgajos pasākumos,

APLIECINA nodomu vairāk ievērot konkrētu dalībvalstu iespējas ieguldīt Kopienas pašas resursu sistēmā un pārbaudīt iespējas, kā labot nelabvēlīgas parādības, kas attiecībā uz mazāk turīgām dalībvalstīm pašlaik pastāv Kopienas pašas resursu sistēmā,

VIENOJAS pievienot šo Protokolu Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

Protokols par Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES

IR VIENOJUŠAS par šo noteikumu, ko pievieno Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai ir vienāda organizatoriska struktūra.

Protokols, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienību dibināšanas līgumiem

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES

IR VIENOJUŠAS par šādiem noteikumiem, kas jāpievieno Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienību dibināšanas līgumiem.

Nekādi noteikumi ne Līgumā par Eiropas Savienību, ne Eiropas Kopienību dibināšanas līgumos, ne arī citos līgumos vai aktos, ar ko groza vai papildina minētos Līgumus, nekavē Īrijā piemērot Īrijas konstitūcijas 40.3.3. pantu.

NOBEIGUMA AKTS

1. Dalībvalstu valdību pārstāvju konference, kas sasaukta 1990. gada 15. decembrī Romā, lai, savstarpēji vienojoties, pieņemtu grozījumus Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumā ar mērķi panākt politisku vienotību un sākt ekonomiskās un monetārās savienības pēdējo posmu, kā arī konference, kas sasaukta 1992. gada 3. februārī Briselē, lai grozītu Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līgumu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu sakarā ar grozījumiem, kas paredzēti Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumā, pieņem šādus dokumentus:

- I. Līgums par Eiropas Savienību;
- II. Protokoli:
 1. Protokols par ipašuma iegādi Dānijā,
 2. Protokols par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 119. pantu,
 3. Protokols par Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem,
 4. Protokols par Eiropas Monetārā institūta Statūtiem,
 5. Protokols par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru,
 6. Protokols par konverģences kritērijiem, kas minēti Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109.j pantā,
 7. Protokols, ar ko groza Protokolu par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās,
 8. Protokols par Dāniju,
 9. Protokols par Portugāli,
 10. Protokols par pāreju uz ekonomiskās un monetārās savienības trešo posmu,
 11. Protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti,
 12. Protokols par dažiem noteikumiem attiecībā uz Dāniju,
 13. Protokols par Franciju,
 14. Protokols par sociālo politiku, kam pievienots nolīgums, kurš noslēgts starp Eiropas Kopienas dalībvalstīm, izņemot Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, un kuram pievienotas divas deklarācijas,
 15. Protokols par ekonomisko un sociālo kohēziju,
 16. Protokols par Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju,
 17. Protokols, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumiem.

Konferenču dalībnieki vienojās, ka protokolus, kas minēti no 1. līdz 16. punktam, pievienos Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, bet 17. punktā minēto protokolu pievienos Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumiem.

2. Šo dokumentu parakstīšanas laikā konferenču dalībnieki pieņēma šādas deklarācijas, kas pievienotas šim Nobeiguma aktam:

III. Deklarācijas:

1. Deklarācija par civilo aizsardzību, enerģētiku un tūrismu,
2. Deklarācija par dalībvalstu pilsonību,
3. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma trešās daļas III un VI sadaļu,
4. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma trešās daļas VI sadaļu,
5. Deklarācija par monetāro sadarbību ar valstīm, kas nav Kopienas dalībvalstis,
6. Deklarācija par monetārām attiecībām ar Sanmarino Republiku, Vatikāna Pilsētvalsti un Monako Firstisti,

7. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 73.d pantu,

8. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109. pantu,

9. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma trešās daļas XVI sadaļu,

10. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 109., 130.r un 130.y pantu,

11. Deklarācija par 1988. gada 24. novembra Direktīvu (emisijas),

12. Deklarācija par Eiropas Attīstības fondu,

13. Deklarācija par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā,

14. Deklarācija par parlamentu konferenci,

15. Deklarācija par Komisijas un Eiropas Parlamenta locekļu skaitu,

16. Deklarācija par Kopienas tiesību aktu hierarhiju,

17. Deklarācija par tiesībām iegūt informāciju,

18. Deklarācija par paredzētajām izmaksām sakarā ar Komisijas priekšlikumiem,

19. Deklarācija par Kopienas tiesību aktu īstenošanu,

20. Deklarācija par Kopienas pasākumu ietekmes uz vidi novērtējumu,

21. Deklarācija par Revīzijas palātu,

22. Deklarācija par Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

23. Deklarācija par sadarbību ar labdarības apvienībām,

24. Deklarācija par dzīvnieku aizsardzību,

25. Deklarācija par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 227. panta 3. punktā un 5. punkta a) un b) apakšpunktā minēto aizjūras zemju un teritoriju interešu pārstāvību,

26. Deklarācija par tālākajiem Kopienas reģioniem,

27. Deklarācija par balsošanu kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā,

28. Deklarācija par praktiskiem priekšdarbiem kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā,

29. Deklarācija par valodu lietojumu kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā,

30. Deklarācija par Rietumeiropas Savienību,

31. Deklarācija par patvēruma politiku,

32. Deklarācija par policijas sadarbību,

33. Deklarācija par ECB un EMI domstarpībām ar to darbiniekiem.

Māstrihtā, tūkstoš deviņi simti deviņdesmit otrā gada septītajā februārī.

DEKLARĀCIJA PAR CIVILO AIZSARDZĪBU, ENERĢĒTIKU UN TŪRISMU

Konference dara zināmu, ka jautājumu par to, vai Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā iekļaut sadaļas, kas attiecas uz tā 3. panta t) punktā minētajām jomām, izskatīs saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Līguma par Eiropas Savienību N panta 2. punktā, pamatojoties uz ziņojumu, ko Komisija iesniegs Padomei vēlākais līdz 1996. gadam.

Komisija dara zināmu, ka šajās jomās Kopiena darbosies, pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu pašreiz spēkā esošajiem noteikumiem.

**DEKLARĀCIJA
PAR DALĪBVALSTU PILSONĪBU**

Konference dara zināmu, ka visos gadījumos, kad Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā ir pieminēti dalībvalstu pilsoņi, jautājumu par to, vai kādai personai ir dalībvalsts pilsonība, izšķir, atsaucoties vienīgi uz attiecīgās dalībvalsts tiesībām. Dalībvalstis, iesniedzot deklarāciju prezidentvalstij, informācijas nolūkā var darīt zināmu, kas ir uzskatāmi par to pilsoņiem Kopienas sakarā, un vajadzības gadījumā grozīt šādu deklarāciju.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA
TREŠĀS DAĻAS III UN VI SADAĻU**

Konference apstiprina, ka, lai piemērotu noteikumus, kas ietverti šā Līguma 3. daļas III sadaļas 4. nodaļā par kapitālu un maksājumiem, kā arī VI sadaļā par ekonomikas un monetāro politiku, turpinās Padomes ierasto praksi sanākt ekonomikas ministru un finanšu ministru līmenī, neskarot 109.j panta 2. līdz 4. punktu un 109.k panta 2. punktu.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA
TREŠĀS DAĻAS VI SADAĻU**

Konference apstiprina, ka Eiropadomes priekšsēdētājs uzaicina ekonomikas ministrus un finanšu ministrus piedalīties Eiropadomes sanāksmēs, ja tā apspriež jautājumus, kas attiecas uz ekonomikas un monetāro savienību.

**DEKLARĀCIJA
PAR MONETĀRO SADARBĪBU AR VALSTĪM,
KAS NAV KOPIENAS DALĪBVALSTIS**

Konference apstiprina, ka Kopiena tiecas veicināt stabilas starptautiskās monetārās attiecības. Lai to panāktu, Kopiena ir gatava sadarboties ar pārējām Eiropas valstīm un tām valstīm ārpus Eiropas, ar kurām Kopienai ir cieši ekonomiski sakari.

**DEKLARĀCIJA
PAR MONETĀRĀM ATTIECĪBĀM
AR SANMARINO REPUBLIKU,
VATIKĀNA PILSĒTVALSTI
UN MONAKO FIRSTISTI**

Konference vienojas par to, ka līdz Eiropas Valūtas vienības (ECU) kā vienotas valūtas ieviešanai Kopienā, Eiropas Kopienas dibināšanas līgums neiespaido līdzšinējās monetārās attiecības starp Itāliju, Sanmarino un Vatikāna Pilsētvalsti un starp Franciju un Monako.

Kopiena apņemas veicināt atkārtotas sarunas par līdzšinējiem nolikumiem, ja sakarā ar Eiropas Valūtas vienības (ECU) kā vienotas valūtas ieviešanu rastos vajadzība pēc šādām sarunām.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 73.D PANTU**

Konference apliecina, ka dalībvalstu tiesības piemērot attiecīgas savu nodokļu tiesību normas, kā norādīts šā Līguma 73.d panta 1. punkta a) apakšpunktā, pastāv tikai attiecībā uz tiem noteikumiem, kas ir spēkā 1993. gada beigās. Šī deklarācija tomēr attiecas tikai uz kapitāla apriti dalībvalstu starpā un dalībvalstu savstarpējiem maksājumiem.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 109. PANTU**

Konference uzsver, ka 109. panta 1. punktā lietotais termins "oficiāli nolikumi" nav lietots nolūkā radīt jaunu starptautisku līgumu kategoriju Kopienas tiesībās.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA TREŠĀS DAĻAS
XVI SADAĻU**

Konference atzīst, ka, pieaugot dabas aizsardzības nozīmei valstu, Kopienas un starptautiskā mērogā, Kopienai, īstenojot pilnvaras, ko tai piešķir trešās daļas XVI sadaļa, jāņem vērā šīs jomas īpašās prasības.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS KOPIENAS
DIBINĀŠANAS LĪGUMA 109., 130.R
UN 130.Y PANTU**

Konference uzskata, ka 109. panta 5. punkts, 130.r panta 4. punkta otrā daļa un 130.y pants neietekmē principus, kas izriet no sprieduma, ko Tiesa sniegusi *AETR* lietā.

**DEKLARĀCIJA
PAR 1988. GADA 24. NOVEMBRA DIREKTĪVU
(EMISIJAS)**

Konference dara zināmu, ka izmaiņas Kopienas tiesību aktos nevar ietekmēt izņēmuma statusu, kas līdz 1999. gada 31. decembrim piešķirts Spānijai un Portugālei saskaņā ar Padomes 1988. gada 24. novembra direktīvu par to, kā ierobežot konkrētu gaisu piesārņojošo vielu izplūdi no lieliem uzņēmumiem, kuros sadedzina kurināmo.

**DEKLARĀCIJA
PAR EIROPAS ATTĪSTĪBAS FONDU**

Konference vienojas par to, ka Eiropas Attīstības fondu saskaņā ar līdzšinējiem noteikumiem joprojām finansēs no valstu iemaksām.

**DEKLARĀCIJA
PAR VALSTU PARLAMENTU LOMU
EIROPAS SAVIENĪBĀ**

Konference atzīst, ka ir svarīgi veicināt valstu parlamentu ciešāku iesaisti Eiropas Savienības darbībā.

Lai to panāktu, būtu jāizvērs informācijas apmaiņa starp valstu parlamentiem un Eiropas Parlamentu. Šajā sakarā dalībvalstu valdības *inter alia* nodrošina, ka valstu parlamenti laikus saņem Komisijas iesniegtos tiesību aktu projektus informācijai vai iespējamai izskatīšanai.

Tāpat Konference atzīst, ka jāvērs plašumā valstu parlamentu un Eiropas Parlamenta savstarpējie sakari, jo īpaši, nodrošinot pienācīgas iespējas un regulāras sanāksmes tiem parlamentu locekļiem, kas ieinteresēti vienu un to pašu jautājumu risināšanā.

**DEKLARĀCIJA
PAR PARLAMENTU KONFERENCI**

Konference aicina Eiropas Parlamentu un valstu parlamentus vajadzības gadījumā tikties parlamentu konferencē (jeb *assises*).

Ar parlamentu konferenci apspriedīsies par Eiropas Savienības galvenajām ievirzēm, neierobežojot Eiropas Parlamenta pilnvaras un valstu parlamentu tiesības. Eiropadomes priekšsēdētājs un Komisijas priekšsēdētājs katrā parlamentu konferences sesijā sniegs ziņojumu par stāvokli Savienībā.

**DEKLARĀCIJA
PAR KOMISIJAS UN EIROPAS PARLAMENTA
LOCEKĻU SKAITU**

Konference vienojas par to, ka vēlākais līdz 1992. gada beigām dalībvalstis izskatīs jautājumus, kas attiecas uz Komisijas

un Eiropas Parlamenta locekļu skaitu nolūkā laikus panākt vienošanos, kura nodrošinātu vajadzīgo juridisko pamatu tam, lai noteiktu Eiropas Parlamenta locekļu skaitu 1994. gada vēlēšanām. Lēmumus pieņems, *inter alia* ievērojot to, ka jānosaka Eiropas Parlamenta lielums paplašinātā Kopienā.

DEKLARĀCIJA

PAR KOPIENAS TIESĪBU AKTU HIERARHIJU

Konference vienojas par to, ka Starpvaldību konference, kurai jāsanāk 1996. gadā, lems, ciklāl varētu pārskatīt Kopienas normatīvo aktu klasifikāciju, lai dažādu kategoriju aktus sakārtotu attiecīgā hierarhijā.

DEKLARĀCIJA

PAR TIESĪBĀM IEGŪT INFORMĀCIJU

Konference atzīst, ka lēmumu pieņemšanas procesa caurskatāmība stiprina iestāžu demokrātismu un vairo sabiedrības uzticību pārvaldei. Konference attiecīgi iesaka Komisijai līdz 1993. gadam iesniegt Padomei ziņojumu par pasākumiem, kas paredzēti, lai sabiedrība varētu vieglāk iegūt informāciju, kas ir iestāžu rīcībā.

DEKLARĀCIJA

PAR PAREDZĒTAJĀM IZMAKSĀM SAKARĀ AR KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMIEM

Konference atzīmē, ka Komisija apņemas, vajadzības gadījumā rīkojot apspriedes un stiprinot Kopienas tiesību aktu vērtēšanas sistēmu, savos tiesību aktu projektu priekšlikumos ņemt vērā izmaksas un ieguvumus, ko tie radīs dalībvalstu iestādēm un visām iesaistītām pusēm.

DEKLARĀCIJA

PAR KOPIENAS TIESĪBU AKTU ĪSTENOŠANU

1. Konference uzsver, ka Eiropas veidošanas procesa saskaņotībā un vienotībā pats svarīgākais ir panākt, lai visas dalībvalstis noteiktajā termiņā pilnībā un precīzi savos normatīvajos aktos transponētu attiecīgās Kopienas direktīvas.

Konference turklāt atzīst, ka dalībvalstīm pašām jānosaka, kā vislabāk īstenot Kopienas tiesību aktus, ņemot vērā savu iestāžu īpatnības, tiesību sistēmu un citus apstākļus, turklāt tam katrā ziņā jānotiek saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 189. pantu; Konference atzīst, ka Kopienas veiksmīgas darbības nodrošināšanai ir svarīgi, lai dažādu dalībvalstu veiktie pasākumi panāktu to, ka tās piemērotu Kopienas tiesību aktus tikpat efektīvi un stingri kā savus tiesību aktus.

2. Konference aicina, lai Komisija, īstenojot savas pilnvaras saskaņā ar šā Līguma 155. pantu, nodrošinātu, ka dalībvalstis pilda savas saistības. Tā lūdz Komisiju periodiski publicēt pilnīgus ziņojumus dalībvalstu un Eiropas Parlamenta vajadzībām.

DEKLARĀCIJA

PAR KOPIENAS PASĀKUMU IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMU

Konference atzīmē, ka Komisija, izstrādājot priekšlikumus, un dalībvalstis, īstenojot šos priekšlikumus, apņemas pilnībā ņemt vērā to ietekmi uz vidi, kā arī ievērot noturīgas izaugsmes principu.

DEKLARĀCIJA

PAR REVĪZIJAS PALĀTU

Konference uzsver, ka tā par īpaši svarīgu uzskata Revīzijas palātas uzdevumu, kas Revīzijas palātai uzticēts saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 188.a, 188.b, 188.c un 206. pantu.

Konference lūdz citas Kopienas iestādes kopā ar Revīzijas palātu apsvērt visus iespējamus paņēmienus, kas Revīzijas palātas darbu darītu efektīvāku.

DEKLARĀCIJA

PAR EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJU

Konference vienojas par to, ka Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ir tāda pati patstāvība attiecībā uz tās budžeta plānošanu un personāla izvēli, kāda līdz šim bijusi Revīzijas palātai.

DEKLARĀCIJA

PAR SADARBĪBU AR LABDARĪBAS APVIENĪBĀM

Konference uzsver, ka, īstenojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 117. panta mērķus, Kopienai ir svarīgi sadarboties ar labdarības apvienībām un fondiem kā ar iestādēm, kas ir atbildīgas par sociālās aprūpes iestādēm un sociālajiem dienestiem.

DEKLARĀCIJA

PAR DZĪVNIEKU AIZSARDZĪBU

Konference aicina Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju, kā arī dalībvalstis, izstrādājot un ieviešot Kopienas tiesību aktus attiecībā uz kopējo lauksaimniecības politiku, transportu, iekšējo tirgu un pētniecību, pilnībā ņemt vērā dzīvnieku labklājības prasības.

DEKLARĀCIJA

PAR EIROPAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA 227. PANTA 3. PUNKTĀ UN 5. PUNKTA A) UN B) APAKŠPUNKTĀ MINĒTO AIZJŪRAS ZEMJU UN TERITORIJU INTEREŠU PĀRSTĀVĪBU

Ievērojot to, ka ārkārtas apstākļos starp Savienību un 227. panta 3. punktā un 5. punkta a) un b) apakšpunktā minētajām zemēm un teritorijām var rasties interešu atšķirības, Konference vienojas par to, ka Padome tieksies rast atrisinājumu, kas saskaņētu ar Savienības nostāju. Ja tas tomēr nebūtu iespējams, Konference vienojas par to, ka attiecīgā dalībvalsts šo aizjūras zemju un teritoriju interesēs var rīkoties atsevišķi, bet tā, lai tas neietekmētu Kopienas intereses. Attiecīgā dalībvalsts Padomei un Komisijai dara zināmus gadījumus, kad šādas interešu atšķirības varētu rasties, un, ja nav iespējams izvairīties no atsevišķas rīcības, pārliecina par to, ka tā rīkojas kādas iepriekšminētas aizjūras teritorijas interesēs.

Šī deklarācija attiecas arī uz Makao un Austrumtimoru.

DEKLARĀCIJA

PAR TĀLĀKAJĒM KOPIENAS REĢIONIEM

Konference atzīst, ka tālākie Kopienas reģioni (Francijas aizjūras departamenti, Azoru salas, Madeiras sala un Kanāriju salas) struktūras ziņā ir būtiski atpalikuši, turklāt šo atpalicību padziļina vairāki nemainīgi blakusapstākļi (attālums, salas statuss, maza teritorija, sarežģīts reljefs un klimats, tautsaimniecības atkarība no konkrētiem ražojumiem), kas, cits citu papildinot, nopietni kavē to ekonomisko un sociālo attīstību.

Lai gan uz tālākajiem Kopienas reģioniem automātiski attiecas Eiropas Kopienas dibināšanas līgums un atvasinātie tiesību akti, Konference atzīst, ka tāpat var paredzēt īpašus pasākumus, lai tiem palīdzētu tik daudz un tikmēr, kamēr to ekonomiskai un sociālai attīstībai ir objektīvi vajadzīgi šādi pasākumi. Šo pasākumu mērķim jābūt gan pabeigt iekšējā tirgus izveidi, gan arī apzināt reģiona stāvokli, lai tālākie reģioni varētu sasniegt Kopienas vidējo ekonomisko un sociālo līmeni.

**DEKLARĀCIJA
PAR BALSOŠANU KOPĒJĀS ĀRPOLITIKAS
UN DROŠĪBAS POLITIKAS JOMĀ**

Konference vienojas par to, ka attiecībā uz Padomes lēmumiem, kam vajadzīga vienprātība, dalībvalstīs, cik vien iespējams, vairākus kavēt vienprātīga lēmuma pieņemšanu, ja šo lēmumu atbalsta kvalificēts balsu vairākums.

**DEKLARĀCIJA
PAR PRAKTISKIEM PRIEKŠDARBIEM
KOPĒJĀS ĀRPOLITIKAS UN DROŠĪBAS POLITIKAS
JOMĀ**

Konference vienojas par to, ka vēlākā posmā pārbaudīs darba dalīšanu starp Politikas komiteju un Pastāvīgo pārstāvju komiteju, kā arī praktiskos priekšdarbus, kas veikti, lai apvienotu Politiskās sadarbības sekretariātu un Padomes Ģenerālsēkretariātu, kā arī tos, kas veikti Ģenerālsēkretariāta sadarbībai ar Komisiju.

**DEKLARĀCIJA
PAR VALODU LIETOJUMU
KOPĒJĀS ĀRPOLITIKAS UN DROŠĪBAS POLITIKAS
JOMĀ**

Konference ir vienprātīga par to, ka valodu lietojumam jā-saskan ar Eiropas Kopienas noteikumiem.

COREU saziņā pagaidām izmanto pašreizējo pieredzi, kas gūta Eiropas politiskajā sadarbībā.

Visus kopējās ārpolitikas un drošības politikas dokumentus, ko iesniedz Eiropadomei un Padomei vai ko pieņem to sēdēs, kā arī visus publicējamus dokumentus tūlīt un līdztekus tulko visās oficiālajās Kopienas valodās.

**DEKLARĀCIJA
PAR RIETUMEIROPAS SAVIENĪBU**

Konference pieņem zināšanai šādas deklarācijas:

1. Deklarācija, ko pieņēmušas Rietumeiropas Savienības un arī Eiropas Savienības locekles Beļģija, Vācija, Spānija, Francija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste par Rietumeiropas Savienības nozīmi un tās attiecībām ar Eiropas Savienību un Ziemeļatlantijas Aliansi.

Ievads

1. Rietumeiropas Savienības (RES) dalībvalstis vienojas par to, ka ir jāveido patiesa Eiropas drošības un aizsardzības identitāte un jāpanāk lielāka Eiropas atbildība aizsardzības jautājumos. Šāda identitāte jāpanāk pakāpeniski, secīgos posmos. RES būs Eiropas Savienības attīstības būtiska sastāvdaļa un veicinās tās lielāku ieguldījumu Ziemeļatlantijas Alianses solidaritātē. RES dalībvalstis vienojas stiprināt RES nozīmi, tālākā perspektīvā paredzot kopējo Eiropas Savienības aizsardzības politiku, kas nākotnē varētu pāraugt kopīgā aizsardzības sistēmā, kura būtu saderīga ar Ziemeļatlantijas Alianses aizsardzības sistēmu.

2. Rietumeiropas Savienība tiks attīstīta kā Eiropas Savienības aizsardzības sistēmas sastāvdaļa un kā līdzeklis, ar ko stiprināt Ziemeļatlantijas Alianses Eiropas pilāru. Šajā nolūkā tā nosaka kopējo Eiropas aizsardzības politiku un konkrēti to īsteno, turpinot stiprināt savas darbības nozīmi.

RES dalībvalstis ņem vērā Līgumā par Eiropas Savienību ietvertoto J4. pantu par kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kur teikts:

"1. Kopējā ārpolitika un drošības politika aptver visus jautājumus, kas attiecas uz Savienības drošību, to skaitā iespējamu kopējās aizsardzības politikas izstrādi, kas ar laiku varētu pāraugt kopīgā aizsardzības sistēmā.

2. Savienība lūdz Rietumeiropas Savienību (RES), Savienības attīstības būtisku sastāvdaļu, izstrādāt un īstenot Savienības lēmumus un rīcību, kas ietekmē aizsardzību. Padome, vienojoties ar RES iestādēm, paredz vajadzīgos praktiskos priekšdarbus.

3. Jautājumi, kas saistīti ar aizsardzību un uz ko attiecas šis pants, nav pakļauti J3. pantā noteiktajām procedūrām.

4. Savienības politika saskaņā ar šo pantu neskar konkrētu dalībvalstu drošības politikas un aizsardzības politikas īpašo būtību un ievēro to konkrēto dalībvalstu pienākumus, ko tām uzliek Ziemeļatlantijas Līgums, un ir saderīga ar kopējo drošības un aizsardzības politiku, kas pastāv minētajā struktūrā.

5. Šis pants neliedz divām vai vēl vairākām dalībvalstīm attīstīt ciešāku divpusēju sadarbību Rietumeiropas Savienībā un Ziemeļatlantijas Aliansē, ja vien šāda sadarbība nav pretrunā šajā sadaļā paredzētajai sadarbībai vai nekavē to.

6. Lai veicinātu šā Līguma mērķa sasniegšanu, un Briseles Līguma XII panta sakarā paturot prātā termiņu – 1998. gadu, šo pantu var pārskatīt saskaņā ar N panta 2. punktu, pamatojoties uz ziņojumu, kas Padomei 1996. gadā jāiesniedz Eiropadomei un kam jāietver vērtējums par iepriekš gūtajiem panākumiem un pieredzi."

A. RES attiecības ar Eiropas Savienību

3. Mērķis paredz pakāpeniski padarīt RES par Eiropas Savienības aizsardzības sastāvdaļu. Šajā nolūkā RES ir gatava pēc Eiropas Savienības lūguma izstrādāt un īstenot Savienības lēmumus un darbības, kas saistītas ar aizsardzību.

Šajā nolūkā RES veic šādus pasākumus, lai attīstītu ciešas darba attiecības ar Savienību:

- attiecīgi saskaņo sanāksmju laiku un vietu, kā arī darba metodes;

- nodibina ciešu sadarbību starp RES Padomi un Ģenerālsēkretariātu, no vienas puses, un Savienības Padomi un šīs Padomes Ģenerālsēkretariātu, no otras puses;

- apsver to, kā saskaņot attiecīgu prezidentūru secību un ilgumu;

- izstrādā attiecīgus paņēmienus, lai nodrošinātu, ka Eiropas Kopienas Komisiju regulāri informē un vajadzības gadījumā ar to apspriežas par RES darbību saskaņā ar Komisijas nozīmi kopējā ārpolitikā un drošības politikā, kā noteikts Līgumā par Eiropas Savienību;

- veicina ciešāku sadarbību starp RES Parlamentāro Asambleju un Eiropas Parlamentu.

RES Padome kopā ar kompetentām Eiropas Savienības iestādēm paredz vajadzīgos praktiskos priekšdarbus.

B. RES attiecības ar Ziemeļatlantijas Aliansi

4. Mērķis paredz attīstīt RES kā līdzekli Ziemeļatlantijas Alianses Eiropas pilāra stiprināšanai. RES ir attiecīgi gatava turpināt attīstīt ciešas lietišķas attiecības starp RES un Aliansi, kā arī stiprināt RES dalībvalstu nozīmi, virot to atbildību un ieguldījumu Aliansē. Tas notiks, ievērojot vajadzīgo caurskatāmību, kā arī Eiropas topošās drošības un aizsardzības identitātes un Alianses savstarpēju saderību. RES darbosies saskaņā ar Ziemeļatlantijas Alianses pieņemtām nostājām.

- RES dalībvalstis pastiprinās koordināciju Aliansei svarīgos jautājumos, kas izraisa kopēju ieinteresētību, lai ieviestu RES konsultācijās pieņemtās kopējās nostādnes Aliansē, kura paliks galvenais tās locekļu konsultāciju forums un vieta, kur vienojas par politiku, kas attiecas uz Ziemeļatlantijas Līguma organizācijas sabiedroto drošības un aizsardzības saistībām.

- Ja vajadzīgs, saskaņos sanāksmju laikus un vietas, kā arī darba metodes.

- Attīstīs ciešu RES Ģenerālsēkretariāta sadarbību ar NATO Ģenerālsēkretariātu.

C. RES darbības nozīme

5. RES darbības nozīmi nostiprinās, pārbaudot un definējot attiecīgus uzdevumus, struktūras un līdzekļus, kas jo īpaši attiecas uz:

- RES plānošanas grupu;
- ciešāku militāru sadarbību, kas palīdzētu Aliansei, jo īpaši apgādes, transporta, mācību un stratēģiskas novērošanas jomā;
- RES Aizsardzības pavēlniecības štāba sanāksmēm;
- militārām vienībām, kas ir pakļautas Rietumeiropas Savienībai.

Turpmāk izskatīs citus priekšlikumus, jo īpaši:

- pastiprinātu sadarbību bruņojuma jomā ar mērķi radīt Eiropas bruņojuma aģentūru;
- RES Institūta pārveidi Eiropas Drošības un aizsardzības akadēmijā.

Priekšdarbi, kuru mērķis ir stiprināt RES darbības nozīmi, būs pilnīgi saderīgi ar militāro vienību izvietojumu, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu visu sabiedroto kolektīvu aizsardzību.

D. Citi pasākumi

6. Iepriekš izklāstīto pasākumu dēļ, kā arī, lai palīdzētu stiprināt RES nozīmi, RES Padomes un Ģenerālsekretariāta mītnesvietu pārcels uz Briseli.

7. RES Padomes pārstāvībai jābūt tādai, lai Padome spētu pastāvīgi darboties saskaņā ar grozītā Briseles Līguma VIII pantu. Dalībvalstis var darboties saskaņā ar dubultkompetences formulu, kura jāizstrādā un kurā ir to pārstāvji Aliansē un Eiropas Savienībā.

8. RES atzīmē, ka saskaņā ar Līgumā par Eiropas Savienību ietvertā J4. panta 6. punktu par kopējo ārpolitiku un drošības politiku Savienība lems par šo noteikumu pārskatīšanu nolūkā tuvināt mērķi, kas tai jāizvirza saskaņā ar definēto procedūru. RES 1996. gadā pārskatīs pašreizējos noteikumus. Pārskatīšanā ņems vērā gūtos panākumus un pieredzi, turklāt tā attieksies arī uz RES sakariem ar Ziemeļatlantijas Aliansi.

2. Deklarācija, ko pieņēmušas Rietumeiropas Savienības locekles Beļģija, Vācija, Spānija, Francija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste

"RES dalībvalstis apsveic Eiropas drošības un aizsardzības identitātes veidošanu. Ņemot vērā RES nozīmi, kas tai ir kā Eiropas Savienības aizsardzības sastāvdaļai un Ziemeļatlantijas Alianses Eiropas pilāra stiprināšanas līdzeklim, RES dalībvalstis apņemas attiecības starp RES valstīm un citām Eiropas valstīm ievirzīt jaunā gultnē, lai nodrošinātu stabilitāti un drošību Eiropā. Šajā sakarā tās ierosina:

Valstis, kas ir Eiropas Savienības locekles, tiek aicinātas pievienoties Rietumeiropas Savienībai, ievērojot nosacījumus, par kuriem vienojas saskaņā ar grozītā Briseles Līguma XI pantu, vai arī kļūt par novērotājām, ja tās to vēlas. Tajā pašā laikā citas Eiropas valstis, kas ir NATO dalībnieces, ir aicinātas kļūt par RES asociētām locekļēm tādējādi, lai tās varētu pilnībā piedalīties RES darbībās.

RES dalībvalstis uzskata, ka līgumus un nolīgumus, kas saņemti ar minētajiem priekšlikumiem, noslēgs līdz 1992. gada 31. decembrim."

DEKLARĀCIJA PAR PATVĒRUMA POLITIKU

1. Konference ir vienprātīgi par to, ka saistībā ar procesiem, ko paredz K1. un K3. pants par sadarbību tieslietu un iekšlietu jomā, Padome prioritāri apsvērs jautājumus, kas skar dalībvalstu patvēruma politiku ar mērķi līdz 1993. gada sākumam paredzēt kopīgu rīcību, lai to saskaņotu, ievērojot darba programmu un grafiku, kas ietverts ziņojumā par patvēruma politiku,

kurš sagatavots pēc Luksemburgā 1991. gada 28. un 29. jūnijā notikušās Eiropadomes sanāksmes lūguma.

2. Šajā sakarā Padome līdz 1993. gada beigām, pamatojoties uz ziņojumu, apsvērs iespēju šādu jautājumu risinājumā izmantot arī K9. pantu.

DEKLARĀCIJA PAR POLICIJAS SADARBĪBU

Konference apstiprina dalībvalstu vienošanos par mērķiem, kas ir pamatā Vācijas delegācijas priekšlikumiem Luksemburgā 1991. gada 28. un 29. jūnijā notikušajā Eiropadomes sanāksmē.

Dalībvalstis vienojas pagaidām prioritāri izskatīt tām iesniegtos projektus, pamatojoties uz darba programmu un grafiku, par ko panākta vienošanās ziņojumā, kas sagatavots pēc Luksemburgā notikušās Eiropadomes sanāksmes lūguma, un tās grib paredzēt praktisku pasākumu pieņemšanu jomās, kurām ierosinājusi pievērsties Vācijas delegācija un kuras saistītas ar šādiem informācijas un pieredzes apmaiņas uzdevumiem:

- atbalsts valstu kriminālizmeklēšanas un drošības iestādēm, jo īpaši izmeklēšanas un meklēšanas operāciju koordinācijā;
- datubāzu izveidošana;
- centralizēta informācijas analīze un izvērtējums, lai novērtētu stāvokli un noteiktu izmeklēšanas paņēmienus;
- valstu profilakses programmu apkopošana un analīze, lai varētu tās darīt zināmas dalībvalstīm un izstrādāt Eiropas mēroga profilakses stratēģiju;
- pasākumi, kas attiecas uz struktūrām, kuras pārzina turpmākas profesionālās mācības, izmeklēšanu, kriminālistiku un kriminālarhīvus.

Dalībvalstis, pamatojoties uz ziņojumu, vienojas par to, ka vēlākais 1994. gadā tās apsvērs, vai jāpaplašina šādas sadarbības apjoms.

DEKLARĀCIJA PAR ECB UN EMI DOMSTARPĪBĀM AR TO DARBINIEKIEM

Konference uzskata par pareizu to, ka Pirmās instances tiesa šīs kategorijas prasības izskata saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 168.a pantu. Šā iemesla dēļ Konference aicina iestādes atbilstīgi koriģēt attiecīgus noteikumus.

1992. gada 1. maijā Līguma par Eiropas Savienību Augstās Līgumslēdzējas Puses Gimaraishā (Portugālē) ir pieņēmušas šādu deklarāciju.

LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBU AUGSTO LĪGUMSLĒDZĒJU PUŠU DEKLARĀCIJA

1992. gada 7. februārī Māstrihtā parakstītā Līguma par Eiropas Savienību Augstās Līgumslēdzējas Puses,

APSVĒROT nosacījumus, ko paredz Līguma par Eiropas Savienību 17. protokols, kas pievienots šim Līgumam un Eiropas Kopienu dibināšanas līgumiem,

SNIEDZ ŠĀDU JURIDISKU INTERPRETĀCIJU:

Pušu nolūks ir bijis un joprojām ir tāds, ka minētais protokols neierobežo brīvību pārvietoties starp dalībvalstīm, vai arī saskaņā ar nosacījumiem, ko, pamatojoties uz Kopienas tiesībām, var noteikt ar Īrijas tiesību aktiem, Īrijā gūt vai sniegt informāciju par pakalpojumiem, kas likumīgi pieejami dalībvalstīs.

Vienlaikus Augstās Līgumslēdzējas Puses oficiāli paziņo, ka gadījumā, ja nākotnē Īrijas konstitūcijā tiktu izdarīti grozījumi, kas saistīti ar Īrijas konstitūcijas 40.3.3. pantu un kas nav pretrunā ar šo iepriekš minēto Augsto Līgumslēdzēju Pušu nolūku, tad pēc Līguma par Eiropas Savienību stāšanās spēkā Puses labprāt piekristu apsvērt iespēju grozīt minēto protokolu tā, lai protokols attiektos arī uz šādiem konstitūcijas grozījumiem, ja Īrija izteiktu attiecīgu lūgumu.

Māstrihtā, tūkstoš deviņi simti deviņdesmit otrā gada septītajā februārī.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Gia ton Proedro tis Ellinikis Dimokratias

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España

Francisco FERNINDEZ ORDONEZ

Carlos SOLCHAGA CATALIN

Pour le Président de la République française

Roland DUMAS

Pierre BÉRÉGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hEireann

For the President of Ireland

Gerard COLLINS

Bertie AHERN

Per il Presidente della Repubblica italiana

Gianni DE MICHELIS

Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. POOS

Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans van den BROEK

Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

João de DEUS PINHEIRO

Jorge BRAGA de MACEDO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE

Pilnvarotās personas – skat. Līguma preambulas tekstā, 2408. lpp.

Eiropas Savienības dokumentu
publikācija seko — ES 32. burtnīcā

“Latvijas Vēstneša” valsts normatīvo tiesību aktu periodiskais laidieni “Latvijas Vēstnesis. Dokumenti”.

Sērija “Eiropas Savienības dokumenti”. Tālrunis saziņai, uzziņām — 7298833.

“Latvijas Vēstneša” normatīvo aktu virsredaktore: Ausma Aldermane; par sēriju atbildīgā redaktore: Agija Kalme.

Datormaketējums: Uldis Ervalds. Korektūra: Ināra Volkova

Laikraksta “Latvijas Vēstnesis” abonentiem — par brīvu.

Mazumtirdzniecība — “LV” Klientu centrā, Bruņinieku ielā 36 (pagrabstāvā).

Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Vēstnesis” * Latvijas Republikas oficiālais laikraksts “Latvijas Vēstnesis” — The official newspaper of the Republic of Latvia “Latvijas Vēstnesis” (“The Latvian Herald”) * Reģistrācijas apliecības Nr.1104 * Redakcijas adrese: LV-1011, Rīga, Bruņinieku iela 36-2 (36-2, Bruninieku Str., Rīga, LV-1011, Latvia) * Redakcijas datorsalikums, Valsts zemes dienesta poligrāfijas nodaļas “Latvijas karte” iespiedums * Abonēšanas indekss — 1027.